

Harkány

Gyógyhelyfejlesztési Stratégia

2016

készítette:

SZÉCHENYI 2020

Európai Unió
Európai Regionális
Fejlesztési Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

TARTALOMJEGYZÉK

1. VEZETŐI ÖSSZEFOGLALÓ	4
2. HELYZETELEMLÉZÉS	9
2.1. Kereslet-kínálat elemzése	9
2.1.1. Célcsoport elemzés	9
2.1.2. Fürdő elemzése	12
2.1.3. Kiegészítő turisztikai szolgáltatások	13
2.1.4. Szállás- és vendéglátóhelyek	15
2.1.5. Egészségügyi háttér infrastruktúra	16
2.1.6. A gyógyhely minősítés során vizsgált környezeti feltételek állapota	17
2.1.7. Versenytárs analízis	19
2.2. A gyógyhelyen belüli turisztikai kapcsolatrendszer	21
2.2.1. TDM szervezet	21
2.3. SWOT analízis	21
3. JÖVŐKÉP MEGHATÁROZÁSA	22
3.1. Fejlesztési irányok és prioritások meghatározása	24
3.2. Célcsoportok kijelölése	27
3.3. A tervezett fejlesztések területi lehatárolása	28
4. INTÉZKEDÉSI TERV	30
4.1. Megvalósítandó tevékenységek a „Gyógyhelyek komplex turisztikai fejlesztése” pályázat keretében	30
4.2. A Gyógyhelyfejlesztési stratégiában érintett további megvalósítandó tevékenységek	41
4.3. A fejlesztés hatásai	46
4.4. A fejlesztés megvalósításának korlátai, kockázatai	49
5. A KONCEPCIÓ MEGVALÓSULÁSÁT MÉRŐ INDIKÁTOROK	51
6. MELLÉKLETEK	53
6.1. 1. számú melléklet: A fürdő pozicionálása	53
6.1.1. A fürdő helyzetének értékelése	53
6.1.2. Egyedi profil meghatározása	80
6.1.3. A szükséges beavatkozások az egyedi profil megerősítéséhez	83
6.2. 2. számú melléklet: SWOT analízis	85
6.3. 3. számú melléklet: A harkányi gyógyhelyi, egyben a védőterületi határok	86
6.4. 4. számú melléklet: Helyszínrajz a GINOP forrásból tervezett fő megvalósulási helyszín lehatárolásához	87

ÁBRAJEGYZÉK

1. ábra: Vendégek száma (fő) kereskedelmi szálláshelyeken Harkányban (2008-2014).....	9
2. ábra: Vendégéjszakák száma (db) kereskedelmi szálláshelyeken Harkányban (2008-2014)	9
3. ábra: Vendégek küldőterület szerinti megoszlása 2014-ben (fő)	10
4. ábra: Vendégéjszakák küldőterület szerinti megoszlása 2014-ben (éj)	10
5. ábra: Belföldi és külföldi vendégéjszakák számának alakulása Harkányban (2008-2014)	10
6. ábra: Belföldi és külföldi vendégek számának alakulása Harkányban (2008-2014)	10
7. ábra: Legfőbb külföldi küldőterületek vendégéjszaka adatai (éj)	11
8. ábra: Legfőbb külföldi küldőterületek vendégéjszám adatai (fő)	11
9. ábra: Külföldi vendégek átlagos tartózkodási ideje (éj) Harkányban 2011-2014 között	11
10. ábra: Kereskedelmi szálláshelyek kapacitáskihasználtságának szezonalitása 2014-ben (%)...	15
11. ábra: A harkányi gyógyhely fejlesztés jövőképe, fejlesztési irányai és prioritásai	27
12. ábra: A Harkányi Gyógy- és Strandfürdő látogatószáma 2010-2015	55
13. ábra: A Harkányi Gyógy- és Strandfürdő látogatószáma és a település kereskedelmi szálláshelyeinek vendégéjszám, illetve az ott eltöltött vendégéjszakák száma 2010-2014.....	55
14. ábra: A Harkányi Gyógy- és Strandfürdő átnézeti helyszínrajza	61
15. ábra: Az OEP finanszírozott gyógyvizes gyógymedence szolgáltatás rangsora a forgalom adatai alapján (2014)	62
16. ábra: Gyógyvendégek száma a Harkányi Gyógyfürdőben 2009-2015.....	63
17. ábra: Gyógykezelések száma (darab) a Harkányi Gyógyfürdőben 2009-2015 (általános és közgyógyellátás keretében)	63
18. ábra: Gyógyfürdőkezelések bevétele a Harkányi Gyógyfürdőben 2009-2015	64
19. ábra: A Harkányi Gyógy- és Strandfürdőbe értékesített jegyek száma a két zóna szerinti megbontásban (2001-2015)	65
20. ábra: A Harkányi Gyógy- és Strandfürdő egészségturisztikai szolgáltatásainak lehatárolása	80

1. VEZETŐI ÖSSZEFOGLALÓ

A harkányi gyógyhely egyedi gyógytényezővel rendelkezik, kiemelt fogadóterületnek számít, igen komoly hazai ismertség mellett jelentős számú külföldi turistát fogad. A 25,69 km² területű, 2014-ben 4 219 lakónépességű város a Dunántúlon található, Budapesttől 250 km-re, Pécsről 25 km-re déli irányban, a Dél-dunántúli régióan belül Baranya megyében, a Siklói Járás tagjaként. A gyógyvízre épülő turizmus hazánk egyik nemzetközi szinten is legismertebb városává tette Harkányt. A város gazdaságának alapját a turizmus és kapcsolódó szolgáltatásai jelentik, mely a vállalkozások specializációjában, valamint a vendéglátóhelyek, kereskedelmi szálláshelyek számában, idegenforgalmi adóbevételekben is megmutatkozik. Az idegenforgalom és az azt kiszolgáló infrastruktúra működtetése kiemelkedő szerepet tölt be a foglalkoztatásban. A városban működő vállalkozások többsége alapvetően szolgáltatási jellegű területeken tevékenykedik.

Illeszkedve a 2014-2024 intervallumra szóló **Nemzeti Turizmusfejlesztési Konceptió**¹ víziójához, amelynek értelmében „2024-ben Magyarország az egészségturizmus több területén is Európa legnépszerűbb desztinációja lesz”, elengedhetetlen Harkány, mint gyógyvíz alapozott gyógyhely fejlesztése.

Jelen pályázat keretében tervezett fejlesztések illeszkednek a város alapvető friss stratégiai dokumentumaiban megfogalmazott célokhoz. A turisták számára vonzó jelleg már a Harkány **Integrált Településfejlesztési Stratégiájában** (továbbiakban ITS) is közvetlenül megjelenik. A Konceptió 1. specifikus céljaként a „Gyógyhely-fejlesztés”, míg 2. specifikus céljaként a „Turisztikai termékek és helyi szolgáltatások fejlesztése” került meghatározásra. Az ITS-hez való illeszkedés jelen dokumentum 3. fejezetében kerül részletesen meghatározásra.

A **Harkányi Gyógyhelyfejlesztési Stratégia** (továbbiakban Stratégia) kifejezetten Harkány (gyógy)turisztikai jellegű fejlesztéseire fókuszál, illeszkedik a magasabb szintű dokumentumokhoz, ugyanakkor részletesebb képet ad egy szűkebb területről. A Stratégia időtávja 5 év, azaz horizontja 2020-ig terjed.

A Stratégiában megfogalmazott jövőkép a következő:

„Harkány, mint tradicionális gyógyhely és üdülöhely a helyi adottságokra és erőforrásokra alapozva a harkányi polgárok, valamint az idelátogató belföldi és külföldi turisták számára egy élhető és mind magasabb életszínvonalat kínáló, a célcsoportok elvárásainak megfelelő magas minőségű szolgáltatásokat nyújtó településsé válik a Stratégiában célul kitűzött fejlesztések megvalósítását követően 2020-ra.”

A Stratégiában tervezett beavatkozások célja:

- Tradicionális gyógyhelyeként, mind belföldi, mind külföldi turisták és gyógyulni vágyók kedvelt célpontjaként szerepelni.
- Évről évre több vendég érkezése Harkányba, valamint a szolgáltatási kínálattal megelégedett és visszatérő vendégkör kiépítése. Szezonális ingadozások kiküszöbölése.
- A gyógyhely új létesítményekkel, innovatív attrakciókkal és szolgáltatásokkal történő bővítése.

---

¹ Nemzeti Turizmusfejlesztési Konceptió 2014–2024

- Versenytársakétól megkülönböztethető, a harkányi gyógyhely egyediségére épülő profil kialakítása.
- Gyógyhelyhez illő esztétikus és vonzó környezet, egységes városkép kialakítása a természeti értékek megőrzésével és stabil gazdasági háttérrel. Élhető, ugyanakkor turisztikailag is vonzó településközpont létrehozása.

A tervezett beavatkozások négy fő fejlesztési irányba oszthatóak:

- Turisztikai attrakció- és szolgáltatásfejlesztés.
- A gyógyhely környezetének rendezése.
- Marketing és kommunikációs tevékenység erősítése.

A harkányi gyógyhely elsődleges célcsoportjai:

- Nőgyógyászati betegek
- Mozgásszervi betegek
- Pikkelysömörös páciensek és családjuk
- 55+ korosztály

A harkányi gyógyhely másodlagos célcsoportjai:

- Többgenerációs családok
- Jelentős túlsúllyal rendelkező, elhízott betegek
- Kardiológiai betegek
- Baráti társaságok

A Stratégiában meghatározott célcsoportok igényeit szem előtt tartva a GINOP forrásból megvalósítandó intézkedések prioritási sorrendjét az alábbi táblázatban foglaljuk össze:

Prioritás	Intézkedés
1.	A „Muslinca sor” helyén a Harka Szolgáltatóház megépítése, melyben élményközpontú innovatív attrakciók és szolgáltatások (kiállítótér, felnőtt játszótér és szabaduló szoba, gyermek játszóház), valamint a turistafogadás látogatóbarát feltételeinek biztosítása érdekében turisztikai információs pont, bolthelyiség, vendéglátó egység és köztéri nyilvános illemhelyek kerülnek kialakításra (kkv együttműködéssel)
2.	Bajcsy Zsilinszky utca felújítása, sétány (korzó) kialakítása
3.	Fürdő főbejárat előtti tér felújítása, esztétikus szökőkút kiépítése
4.	Zöldterületek felújítása, területük növelése, parkosítás
5.	Pihenőhelyek kialakítása, köztéri bútorok kihelyezése
6.	Az attrakció gyalogos megközelíthetőségének biztosítása érdekében a Bartók Béla utcában a rendkívül rossz állapotú járda felújítása
7.	Környezetbarát közlekedési formák fejlesztése
8.	Egységes többnyelvű imázskommunikáció
9.	A gyógyhelyi desztinációban történő tájékozódás elősegítése

1. táblázat: GINOP forrásból megvalósítandó intézkedések prioritási sorrendje

Forrás: Saját szerkesztés, 2016

AGINOP fejlesztés hatással van a helyi foglalkoztatásra, ugyanis három fő részére teremt új munkahelyet (2 nő, 1 férfi).

A gyermek játszóházat, afelnőtt játszótér és szabaduló szobát, valamint a kávézó és helyi termékek boltját **együttműködési megállapodás keretében** egy-egy kkv működtetné, ezzel egyrésről üzleti lehetőséget teremtve, másrésről a turisták komfortérzetét emelve.

Az Önkormányzat preferálja a helyi termékeket és szolgáltatásokat más desztinációban működő vállalkozások termékeivel és szolgáltatásaival szemben a versenyképesség erősítése érdekében, ezért további kettő helyi termelő vállalkozóval (beszállítóval) is együttműködési megállapodás került megkötésre.

A GINOP-7.1.3 forrásból tervezett projekt tartalmaz innovatív elemeket, valamint modern elektronikus eszközöket, továbbá magába foglalja a kézzelfogható, élményeket adó eszközök használatát is.

- Kiállítótérben 1 db digitális terepasztal
- Gyermek játszóházban kiterjesztett valóság „beöltözős” élményterminál
- Turisztikai Információs ponton 1 db beltéri multimédia információs terminál
- A sétányon 1 db kültéri multimédia információs terminál
- Mobil applikáció és Web2-es honlap kialakítása, melynek keretében a Harka legenda „bejárhatóvá” válik. A mobil applikáció alapvetően a Turisztikai információs ponton és gyógyhely központjában, de a városban és környékén is elérhető lesz. Az alábbi három fő modul tartalmazza:
  - Harka élményút modul
  - Vetítésvezérlő modul
  - „Beöltözős” élményterminál modul

A fenti interaktív eszközök mindegyik korosztály számára érdekesek lehetnek:

- gyermekeknek (7-14 éves korig): a gyermek játszóházban kiterjesztett valóság „beöltözős” élményterminál,
- fiataloknak (14-25 éves korig): a mobil applikációk és a digitális terepasztal, valamint az információs terminálok,
- fiatal felnőtteknek (25-35 éves korig): a mobil applikációk és a digitális terepasztal, valamint az információs terminálok,
- középkorúaknak (35-50 éves korig): a mobil applikációk és a digitális terepasztal, valamint az információs terminálok,
- 50 + korosztály számára: a mobil applikáció, a digitális terepasztal valamint az információs terminálok

Energiatakarékos, környezetbarát megoldások a GINOP-7.1.3 pályázat keretében:

- A támogatott létesítményekben minden esetben biztosítjuk a szelektív hulladékgyűjtés feltételeit, mind a látogatóterekben, mind az üzemeltetés során.
- A Harka Szolgáltatóház fűtését és melegvíz ellátását a fürdő területéről származó távfűtés biztosítja.
- Az épületen napelemek kerülnek elhelyezésre az elektromos igény részleges fedezésére.
- Két pakolóhely esetén kialakításra kerül a gépjárművek elektronikus töltési lehetősége később útburkolat bontás nélkül.

A gyógyhelyé minősítés környezeti feltételit is fejlesszük, hiszen a projekt keretében rendezett zöldfelületek kerülnek kialakításra, mely tovább javítja a település klimatikus viszonyait.

A projekt keretében a közszolgáltatások látogatóbarát szemléletű továbbfejlesztése is megvalósul:

- Hírközlés: A turisztikai információs ponton elhelyezésre kerülnek számítógépek, mely biztosítja az internet hozzáférési lehetőséget a vendégek számára. Ezenkívül egy WI-FI pont is elérhető lesz a gyógyhely központjában.
- Közvilágítás: A korzón elhelyezett lámpatestekben LED-es technológia kerül kialakítása, melynek köszönhetően jelentős energiamegtakarítás érhető el, valamint a térvilágítás is LED fényforrást kap.
- Kommunális szolgáltatások: A téren több új szemetes kerül elhelyezésre.
- Közlekedés: A Bartók Béla utcában tervezett járdafelújítás szintén közszolgáltatás fejlesztésének minősül.

A fogyatékos emberek (mozgássérültek, hallássérültek, valamint vakok és gyengénlátók) számára a Harka Szolgáltatóházban **komplex akadálymentesítés megvalósul.**

A GINOP forrásból megvalósuló fejlesztések nagyban javítják a harkányi gyógyhely jellegét, így hazai és nemzetközi egészségturisztikai versenyképességét. A Gyógyhelyfejlesztési Stratégia egyéb intézkedéseinek végrehajtása, így például a Zsigmondy sétányt érintő fejlesztések (Norvég Alap), vagy zöld város kialakítása, közlekedésfejlesztés (TOP) egyéb forrásokból lehetségesek.

2. HELYZETELEMZÉS

Harkány a Dél-dunántúli régió országosan és nemzetközi viszonylatban is elismert történelmi fürdővárosa, minősített gyógyhelye.

A gyógyhely helyzetértékelése során az adott településrész jellemzőire, látogatóira és a város turisztikai alapadatainak, illetve potenciális partnereinek, valamint versenytársainak elemző áttekintésére fókuszáltunk. Megvizsgáltuk a településen található szálláshelyeket is. A környezeti viszonyok áttekintése mellett, összefoglaltuk a gyógyhely alapját jelentő fürdő jellemzőit, amelyet részletesebben külön, pozicionáló mellékletben (1. sz. melléklet) elemeztünk. Ezeknek a tényezőknek a feltárása elengedhetetlen a Gyógyhelyfejlesztési Stratégia meghatározása szempontjából.

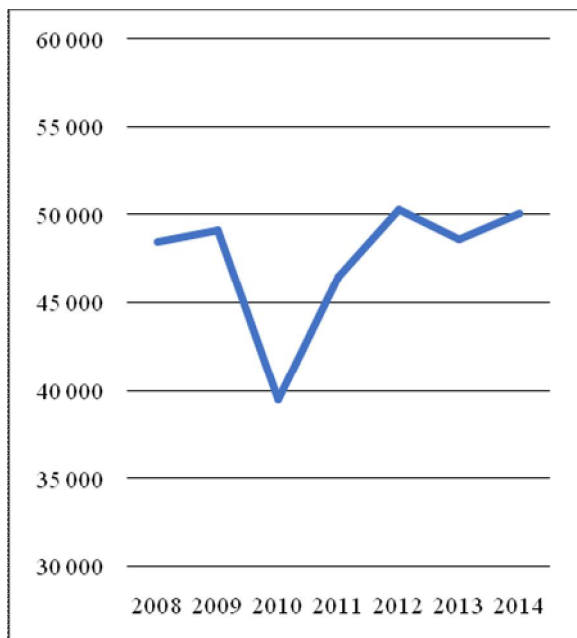
2.1. Kereslet-kínálat elemzése

2.1.1. Célcsoport elemzés

Harkány célcsoportjait a település **vendégadatainak** és a **látogatók motivációi** alapján elemezzük.

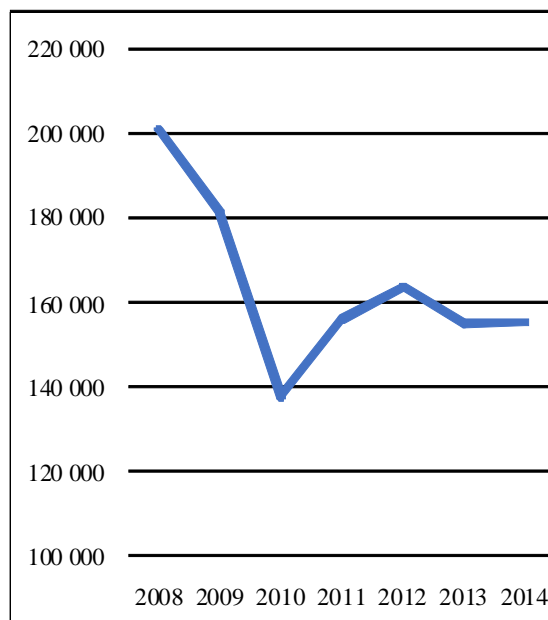
A gyógyhely **kereskedelmi szálláshelyein** megjelent **vendégszám** az elmúlt 6 év során 50 ezer fős nagyságrendben mozgott, a mélypontot 2010. jelentette. Ekkor 40 ezer fő alá csökkent a látogatók száma.

Az eltöltött **vendégéjszakák** tekintetében szembeötlőbb a visszaesés az elmúlt években. Jelenleg az érték 155 ezres (éjszaka) határon egyensúlyoz.

1. ábra: Vendégek száma (fő) kereskedelmi szálláshelyeken Harkányban (2008-2014)

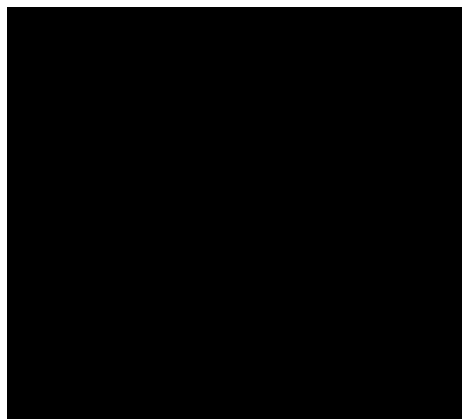
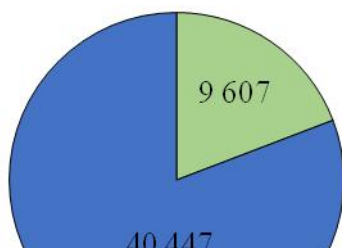
Forrás: Központi Statisztikai Hivatal alapján saját szerkesztés, 2016

2. ábra: Vendégéjszakák száma (db) kereskedelmi szálláshelyeken Harkányban (2008-2014)

Forrás: Központi Statisztikai Hivatal alapján saját szerkesztés, 2016

Külföldi vendégek száma a kereskedelmi szálláshelyeken (fő)
Belföldi vendégek száma a kereskedelmi szálláshelyeken (fő)

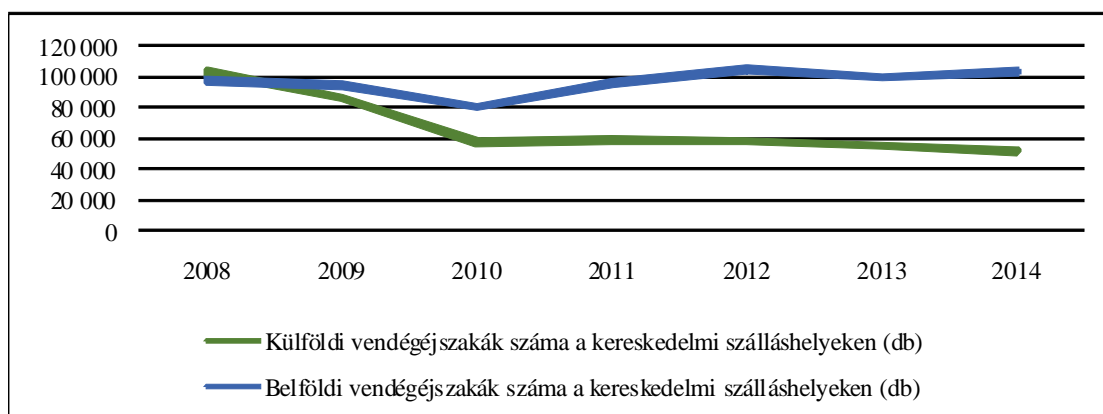

3. ábra: Vendégek küldőterület szerinti megoszlása 2014-ben (fő)

Forrás: Központi Statisztikai Hivatal alapján saját szerkesztés, 2016

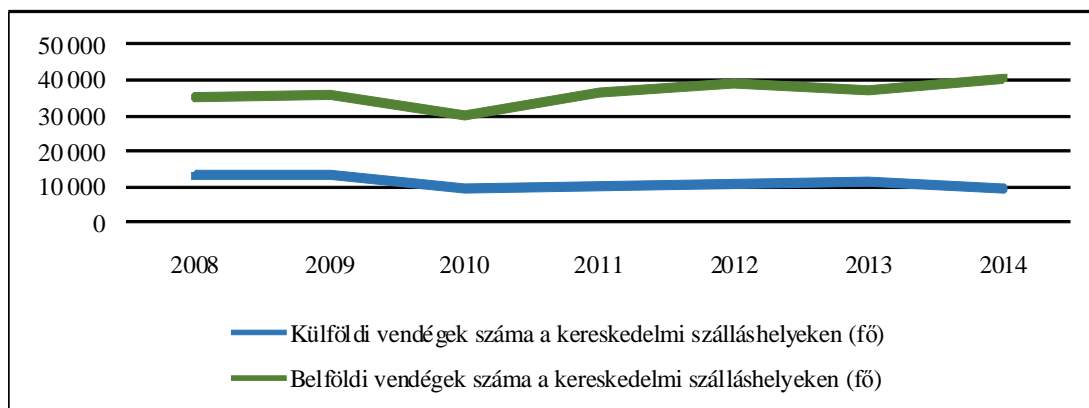
4. ábra: Vendégéjszakák küldőterület szerinti megoszlása 2014-ben (éj)

Forrás: Központi Statisztikai Hivatal alapján saját szerkesztés, 2016

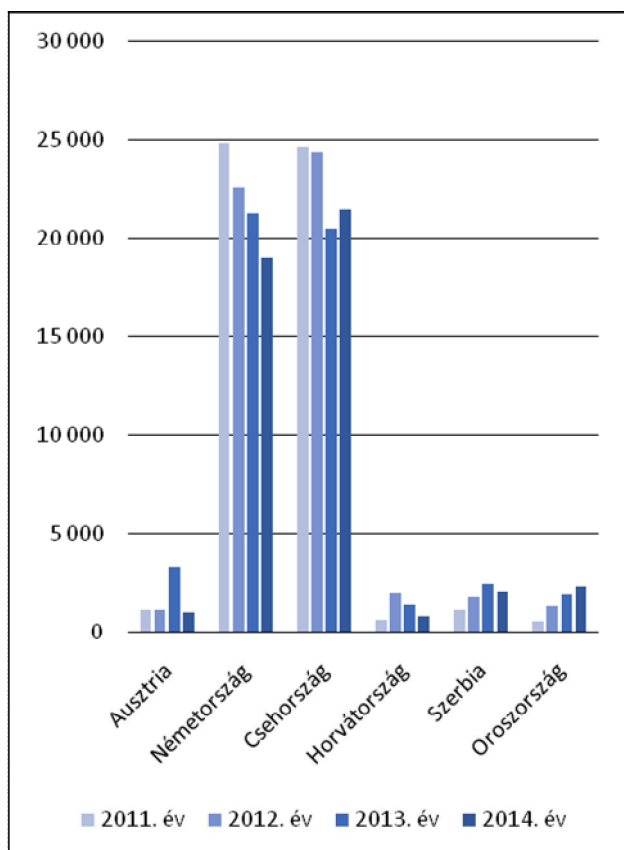
5. ábra: Belföldi és külföldi vendégéjszakák számának alakulása Harkányban (2008-2014)
Forrás: Központi Statisztikai Hivatal alapján saját szerkesztés, 2016

6. ábra: Belföldi és külföldi vendégek számának alakulása Harkányban (2008-2014)

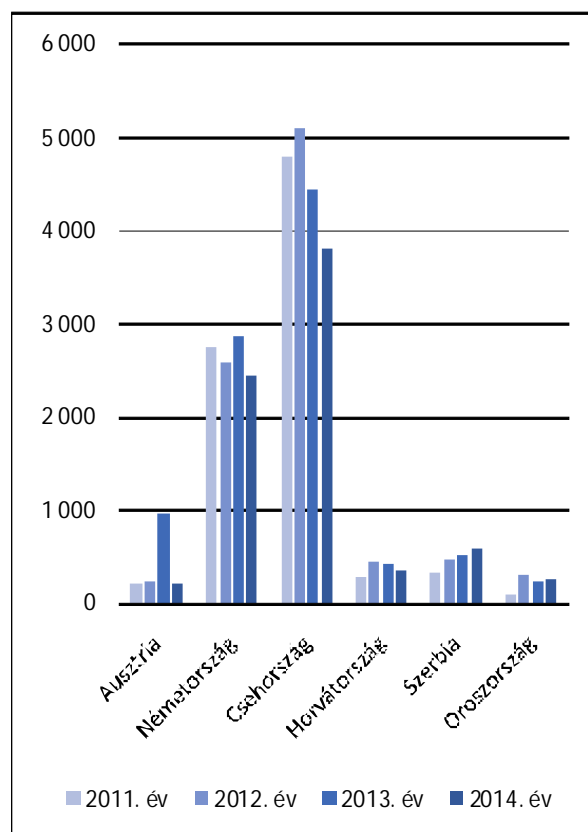

Forrás: Központi Statisztikai Hivatal alapján saját szerkesztés, 2016

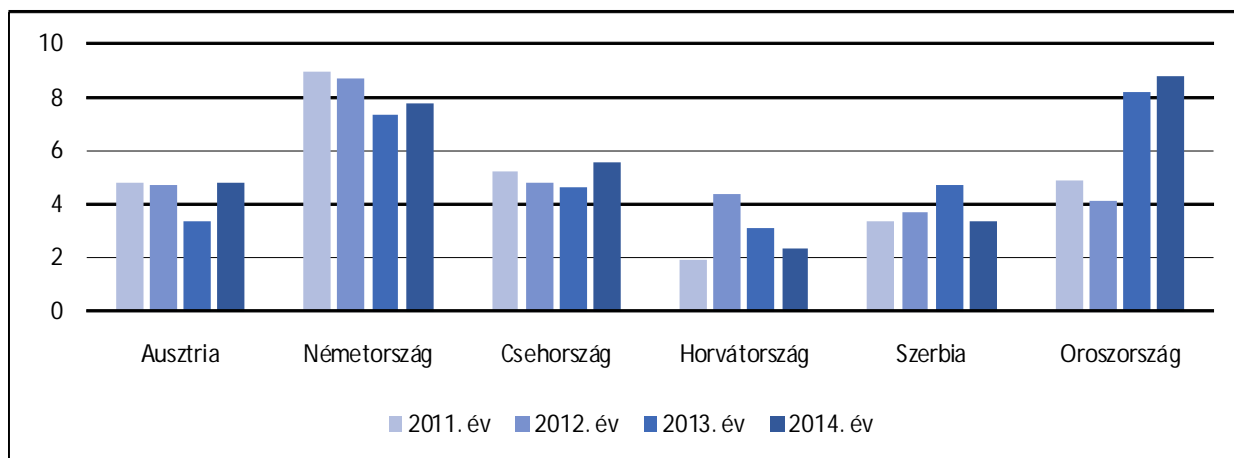
A harkányi vendégszám adatokból kiderül, hogy 2014-ben a látogatók többsége, mintegy 80 %-a **belföldről** érkezett, míg 2008-ban az az arány 70 % volt. A **külföldiek** jellemzően hosszabb időt töltenek el a gyógyhelyen, ez látható a vendégéjszakák számából, ahol 2014-ben a belföldi aránya 67 % volt. Tanulságos, hogy a 2014-es 103 ezres belföldi vendégéjszaka szám lényegében megegyezik a 2008-as külföldiek által eltöltött éjszakák számával, amely abban az évben meg is haladt a határokon belülről érkezőkét.

7. ábra: Legfőbb külföldi küldőterületek vendégéjszaka adatai (éj)
 Forrás: Központi Statisztikai Hivatal alapján saját szerkesztés, 2016

8. ábra: Legfőbb külföldi küldőterületek vendégszám adatai (fő)
 Forrás: Központi Statisztikai Hivatal alapján saját szerkesztés, 2016

9. ábra: Külföldi vendégek átlagos tartózkodási ideje (éj) Harkányban 2011-2014 között

Forrás: Központi Statisztikai Hivatal alapján saját szerkesztés, 2016

Harkány külföldi vendégejszaka és vendégszám adatai alapján megállapítható, hogy az elmúlt években a **cseh** és **német** vendégek itt tartózkodása volt jelentősebb. A németországi vendégek által eltöltött éjszakák száma csökkenést mutat és tartózkodási idejük is rövidült valamelyest, de még így is jellemzően több mint 1 hetet töltenek el a gyógyhelyen, csakúgy, mint az orosz vendégek. A szomszédos Horvátországból és Szerbiából érkező látogatók közül az utóbbiak száma mutat növekedést, de tartózkodási idejük rövid, néhány napos. Németország mellett, legfőbb külföldi küldőterület (4000 fő magasságában mozgó vendégszám) Csehország, átlagosnak mondható, 5 éjszakás tartózkodási idővel.

A célcsoportok tekintetében fontos tényezőt jelent a látogatók motivációja, tehát milyen céllal és mely gyógyhelyi kínálati vonzerő alapján érkeznek Harkány településére.

Egy személyes megkérdezéseken alapuló kutatás alapján megállapítható, hogy a külföldi látogatók 2/3-a kifejezetten a **gyógyvíz** miatt látogat el a gyógyhelyre és fontos számukra a **pihenés** is. A belföldiek többsége kikapcsolódás céljából érkezik, és bő 1/3 részük számára szintén döntő fontosságú a gyógyvíz és a kapcsolódó **kezelések**. A motivációk természetesen összetettek és a látogatók több szempontot is fontosnak tartanak.

Motiváció	Hazai	Külföldi	Összesen	%	%
Orvosi kezelésre (beutalóval)	15	18	33	9,8	16,5
Magam kúrálni a gyógyvízbe	22	77	104	30,7	52,0
Pihenés, kikapcsolódás (wellness...)	70	62	135	39,9	67,5
Turizmus (aktív)	27	17	45	13,4	22,5
Konferencia / hivatalos út	-	3	4	1,2	2,0
Egyéb	9	7	17	5,0	8,5
<i>Motiváció összesen fő / %</i>	143 / 158,9	184 / 180,4	338	100,0	169,0
<i>Minta összesen</i>	90	102	200		100,0

2. táblázat: A Harkányba látogató turisták motiváció szerinti összetétele

Forrás: A Harkányba látogató turisták elégedettsége a város szolgáltatásaival c. tanulmány² alapján saját szerkesztés, 2016

A kutatás alapvetően a látogatók elégedettségét vizsgálta. Az eredményekből megállapítható, hogy a vendégek zöme alapvetően pozitív véleménnyel van városról, a fürdőről és a szálláshelyekkel egyaránt.

2.1.2. Fürdő elemzése³

Harkány elsődleges vonzereje a **gyógyfürdő**. A fürdő 2003-ban megújult, 2007-ben pedig létrehozták a **Harkányi Rehabilitációs Központot**.

A létesítmény **minősített gyógyfürdő intézmény**⁴, és az Országos Egészségpénztár által is támogatott gyógyászati kezeléseket is végez. Komplex egészségturisztikai szolgáltatását az **egyedülálló gyógyvizére** alapozza⁵, amelyet több kútból nyer. 6 kút minősített gyógyvizet

² MENEDZSER-M MARKETING TANÁCSADÓ Bt., 2013

³ A gyógyfürdő intézményt részletesen a pozícionáló 1. számú mellékletben mutatjuk be.

⁴ https://www.antsz.hu/data/cms68067/gyogyfurdo_nyilvantartas_2015_majus_20.pdf

⁵ Harkány Gyógyhelyfejlesztési Stratégia 1. számú melléklete: Fürdő pozícionálása

termel ki. A víz a reumatológiai és mozgásszervi megbetegedések mellett, különösen a **pikkelysömör** (psoriasis) vonatkozásában és különféle nőgyógyászati megbetegedések tekintetében rendelkezik kedvező hatással. ⁶ A fürdő számos **terápiás gyógymódot** (víz alatti vízsugármasszázs, gyógyfürdőzés, iszapkezelések, ivókúrák, gyógytorna, masszázs stb.). alkalmaz és komplex fürdőgyógyászati ellátást is biztosít páciensei számára.

A tágas létesítményben 12 medence fogadja a látogatókat, két elkülöníthető zónában (gyógyfürdő, strandfürdő). Nyári időszakban egyidejűleg több, mint 6000 fő, a téli időszakban pedig közel 2000 fő tartózkodhat a fürdőben, így naponta akár 12 000, illetve 3000 fő számára nyújthat szolgáltatásokat.⁷

Az igénybe vehető **wellness és rekreációs szolgáltatások** palettáját különféle masszázsok, kezelések, szépségápolási és sportolási lehetőségek teszik komplexé. Összességében elmondható, hogy a fürdőben a **gyógyturizmus** hangsúlyosabb szerepet tölt be a wellness-turizmusnál, így ezt a gyógyhely célcsoportjainak meghatározásakor is figyelembe kell venni. A létesítmény gazdálkodása 2011. óta pozitív képet mutat⁸, bár a látogatószám 2010-ben még megközelítette 600.000 fő/év értéket, 2013-2015 között viszont nagyságrendileg 460.000 – 480.000 fő között mozgott.⁹

A Harkányi Gyógy- és Strandfürdő nemzetközi és országos jelentősége, elsősorban a történelmi helyzetéből adódóan, megkérdőjelezhetetlen. A létesítménynek emellett **fokozottan erős konkurenciával** kell számolnia regionális, országos és nemzetközi viszonylatban egyaránt, köszönhetően az elmúlt évek fürdőfejlesztéseinek. A gyógyhely környezetének és attrakcióinak fejlesztése mellett, a fürdő 2016-ban több beruházást is tervez: gyógyászati fejlesztések, csúszdapark kialakítása, épület-felújítás, öltözőszekrények beszerzése, szauna park létrehozása és fedett gyermekmedence kialakítása. Kiemelt cél a harkányi gyógyvíz és fürdő **Hungarikummá** való minősítése.

2.1.3. Kiegészítő turisztikai szolgáltatások

A gyógyhelyen rendszeresen szerveznek különféle fesztiválokat, kiállításokat és hangversenyeket. A legismertebb fesztivál a Fürdőfesztivál, a Harkányi Szüreti Fesztivál, és a Pünkösdi Zenés Fesztivál. A népszerű rendezvények közé tartoznak az Ördögűző Napok és a Hímestojás Napok.

Örökségturizmus kínálata

Harkány

- Templomok: Jézus Szíve Katolikus Templom, Református templom (késő barokk, copf stílusú), Terehegyi református templom.
- Futó László Pál Múzeum: Többdimenziós művek állandó tárlata és a galériában kortárs képzőművészek havonta változó kiállítása.
- Zsigmondy sétány, park: a fürdőtől délre található ősparkban számos képzőművészeti alkotás és kényelmes padok várják a pihenni vágyókat.

⁶ Harkány Gyógyhelyfejlesztési Stratégia Fürdő pozicionálása című 1. számú melléklet

⁷ Harkány Gyógyhelyfejlesztési Stratégia Fürdő pozicionálása című 1. számú melléklet

⁸ Harkány Gyógyhelyfejlesztési Stratégia Fürdő pozicionálása című 1. számú melléklet

⁹ Harkány Gyógyhelyfejlesztési Stratégia Fürdő pozicionálása című 1. számú mellékletben 12. ábra: A Harkányi Gyógy- és Strandfürdő látogatószáma 2010-2015

- **Harka – kút:** A Gyógyfürdő melletti Zsigmondy őspark hűs árnyat adó fái közt találjuk a Harka kútát, mely a Harkányi legendában szereplő leányra emlékeztet. A 2000-ben elkészült, Zsolnay alapanyagú értékes szökőkutat a harkányi víz legendáját szimbolizáló motívumokkal díszítették.
- **Országalmás csobogó:** A 2000-ben alkotáson a kódexek iniciáléinak stílusában készült porcelánképek futnak körbe.

Pécs: 2010-ben az "Európa Kulturális Fővárosa" címet viselő település látnivalói a római kor, a középkor, a török hódoltság, majd a polgárosodás számos értéke, gótikus, reneszánsz, barokk kori lakóház, keresztény templom és mohamedán imahely, mecset és dzsámi, fürdő és középület. A sírépítmény emlékei mind építészeti, mind művészeti páratlan alkotások.¹⁰ További programlehetőséget kínál a Zsolnay-központ és számos múzeum.

Siklós: A siklói vár az egyik legjelentősebb magyar reneszánsz stílusú építmény. Gazdag művészeti kínálata mellett számos szórakoztató programmal, komoly- és könnyűzenei koncertekkel, nyári színházi előadásokkal várják a látogatókat.

Palkonya: A község hazánkban elsőként 2007-ben Európa Kulturális Faluja lett. Körtemploma mellett község legnevezetesebb műemlék együttese a faluvégi domboldalt beborító, 53 présházból álló pincesor.

Pécsvárad: A Pécsvárad vár X. századból fennmaradt kápolnája és annak freskója egyedülálló korabeli műemlék. Pécsváradot a Szent István által 1000-ben alapított monostor tette annak idején országos jelentőségű állam- és egyházszervezési központtá.

Ormánság: A terület leghíresebb kincsei az érintetlen természet mellett- a templomok. Az Ormánságban évszázadokon át református magyarok éltek, festett kazettás templomaik valódi értéket képviselnek.

Borturizmus kínálata

Villány: Hazánk egyik kiemelkedő borvidéke. A település utcáin húzódó pincesorokon számos borászat kínálja specialitásait.

Vallási- és zarándokturisztikai kínálat

Máriagyűdi Bazilika: Máriagyűd hazánk egyik legjelentősebb zarándokhelye¹¹.

Ökoturisztikai kínálat

Duna-Dráva Nemzeti Park: A terület különleges természetföldrajzi helyzetének köszönhetően egyedi, mediterrán hatásokat tükröző, gazdag növény- és állatvilággal büszkélkedik.

Orfű, Abaliget: Csónakázó-, üdülő-, és horgásztavak, valamint cseppkőbarlang nyújt változatos szabadidő-eltöltési lehetőséget.

¹⁰ 2000 óta az UNESCO világörökség részét képezik.

¹¹ A 420 km hosszú Zarándokút Esztergomból egészen Máriagyűdig kapcsolja össze az ország szent helyeit.

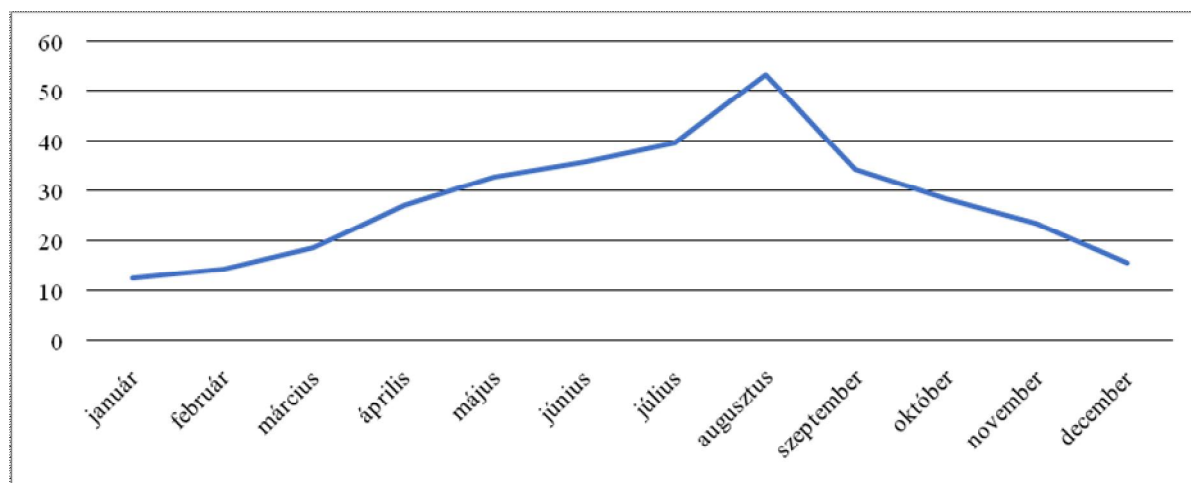
2.1.4. Szállás- és vendéglátóhelyek

A Harkányban működő **kereskedelmi szálláshelyek** száma 2008-2009-hez képest valamelyest lecsökkent, a kiadható szobák és férőhelyek darabszámának változása nem volt egyenesen arányos ezzel. A szálláshelyek a **legtöbb kategóriában** rendelkezésre állnak (magánszálláshelyek, kemping, panziók, valamint 3-4 csillagos szállodák).

Időszak	Működő kereskedelmi szálláshely egységek száma (db)	Kiadható szobák száma (db)	Kiadható férőhelyek száma (db)
2008. év	22	715	4 228
2009. év	23	813	2 932
2010. év	20	716	1 657
2011. év	22	780	1 885
2012. év	21	934	2 557
2013. év	21	826	2 431
2014. év	19	809	2 390

3. táblázat: Kereskedelmi szálláshelyekre vonatkozó adatok (2008-2014)

Forrás: Központi Statisztikai Hivatal alapján saját szerkesztés, 2016

10. ábra: Kereskedelmi szálláshelyek kapacitáskihasználtságának szezonálisitása 2014-ben (%)

Forrás: Központi Statisztikai Hivatal alapján saját szerkesztés, 2016

A szálláshelyek kapacitáskihasználtsága területén erős **szezonális** figyelhető meg. A téli hónapokban kevés vendég érkezik, a tavaszi és őszi időszak stabilnak mutató **gyógyturizmus** keretében érkező látogatóit a nyári szezon klasszikus **strandvendégei** egészítik ki.

Az **üzleti célú egyéb (magán) szálláshelyek** tekintetében a vendéglátók száma jelentősen lecsökkent az elmúlt években, a férőhelyek pedig a közel a felére estek vissza 4 év alatt. A fejlődő fürdő és gyógyhely révén a jövőben elérhető vendégszám növekedés minden bizonnyal a magán szállásadók vállalkozási kedvét is visszahozná.

Időszak	Vendéglátók száma (fő)	Férőhelyek száma (db)
2010. év	1 748	7 575
2011. év	1 697	7 484
2012. év	1 514	5 332
2013. év	1 196	4 431
2014. év	1 102	3 953

4. táblázat: Az üzleti célú egyéb (magán) szálláshelyek tekintetében a vendéglátók és férőhelyek száma Harkányban (2010-2014)

Forrás: Központi Statisztikai Hivatal alapján saját szerkesztés, 2016

A település vendéglátóhelyeinek száma az elmúlt időszakban (2010-2014.) igazodott a kereslethez, valamint a kereskedelmi szálláshelyek számához. A szolgáltatók zöme étterem, illetve büfé, valamint több cukrászda is található a gyógyhelyen.

Időszak	Mindösszesen kereskedelmi vendéglátóhelyek (db)	Étterem, büfé (db)	Cukrászda (db)
2010. év	105	70	11
2011. év	108	71	10
2012. év	101	65	12
2013. év	99	64	14
2014. év	97	60	16

5. táblázat: Kereskedelmi vendéglátóhelyek Harkányban (2010-2014)

Forrás: Központi Statisztikai Hivatal alapján saját szerkesztés, 2016

2.1.5. Egészségügyi háttér infrastruktúra

Harkány természetes gyógytényezőjének igénybevételéhez szükséges intézményi feltételei a fürdő és a kórház révén teljesülnek. A **Zsigmondy Vilmos Harkányi Gyógyfürdőkórház** több szakterületen végzi egészségügyi tevékenységét¹². A **Harkányi Rehabilitációs Központ**ban járó beteg kezelések igénybevételére is lehetőség van. Ezt az ellátást OEP finanszírozottan egy naptári éven belül 2 alkalommal, minimum 6-maximum 15 napos kúraként vehetik igénybe a páciensek. Az intézmény szakrendeléseket (részben beutaló kötelesek), amelyek 2 helyszínen (Harkány és Pécs) érhetőek el. A rendelések között szerepel a reumatológia, ortopédia, mozgásszervi rehabilitáció, általános fizió és mozgásterápia, neurológia, belgyógyászat, kardiológia, bőrgyógyászat és nőgyógyászat. A krónikus belgyógyászat és az aktív reumatológiai ellátás mellett különféle rehabilitációs és gondozó programok igénybevételére van lehetőség.

A létesítmény meghatározó tevékenységet folytat a gyógyturizmus területén, számos gyógykúra csomagot ajánl ki páciensei számára¹³. A Gyógyfürdőkórház gyógyászati kúracsomagjainak szolgáltatásait, speciálisan képzett orvosi kar a megfelelő vizsgálatok alkalmazása után határozza meg. Mind a mozgásszervi, mind pedig a bőr- és nőgyógyászati részlegen az egyénre szabott terápiák általában 2-3 hetet vesznek igénybe.

¹² Forrás: Harkányi Gyógyfürdőkórház

¹³ A kórház szolgáltatásai egyben meghatározzák a gyógyhely vonatkozó célcsoportjait is.

Mozgásszervi gyógykúrák

A mozgásszervi betegek rehabilitációja során felhasználják az intézményben adott komplex fizioterápia minden elemét, amit a beteg állapotfelmérését követően egyéni rehabilitációs tervvel egészítenek ki. A rehabilitáció után a beteg, megmaradt képességeit fejlesztve, erősítve és szükség esetén segédeszközzel pótolva távozik otthonába.

Psoriasis gyógykúrák

A pikkelysömörös betegek kezelése a természetközeli fürdőkúra és a klasszikus bőrgyógyászati terápia elemeinek felhasználásával zajlik. A terápia beállítása minden pikkelysömörben szenvedő betegnél egyéni. Figyelembe veszik az egyéb betegségeket, az azokra szedett gyógyszereket, a bőrtípust és a fennálló psoriasis jellegzetességeit. Nagy hangsúlyt fektetnek a provokáló faktorok feltárására, és segítséget nyújtunk ezek elkerülésére.

Nőgyógyászati gyógykúrák

A harkányi gyógyfürdőkórház több évtizedes tapasztalatait és a harkányi gyógyvíz ismert jótékony hatásait felhasználva teljes körű, rehabilitációs nőgyógyászati fizio- és balneoterápiás kezeléseket biztosít. A nőgyógyászati, labor- és ultrahangvizsgálatokat követően a kezelések általában három hetet vesznek igénybe.

Kardiológiai rehabilitáció

A kardiológiai rehabilitációs osztályon a súlyos kockázati tényezőktől terheltek vagy már megbetegedettek és eszközös, műtéti beavatkozást 4-6 héttel korábban kiálltak számára nyújtanak önerőre építő, szív működést javító, bizonyítékokon alapuló szakmai programot.

Testsúlycsökkentő program

Az intézmény segítséget nyújt a fogyni vágyók számára testsúlyuk csökkentésben. A vendégek ez ügyben tett erőfeszítéseit gyógyfürdő- és fizioterápiás lehetőségek teszik hatékonyá.

Orvosi ügyelet a harkányi Egészségházban működik, az intézmény látja el a környékbeli kisebb települések pácienseit is. Gyógyászati szolgáltatást nyújt még a **MÁV Gyógyház**, amelyben mozgásszervi rehabilitációs ellátást vehető igénybe. A település egészségügyi infrastruktúráját a rendelkezik gyermekorvosi ügyelet, fogorvosi és szájsebészeti centrum, valamint természetesen a gyógyszerárak teszik teljessé.

2.1.6. A gyógyhely minősítés során vizsgált környezeti feltételek állapota

A harkányi gyógyhely megfelel 74/1999. (XII. 25.) EüM rendeletben előírt követelményeknek:

- Rendelkezik elismert természetes gyógytényezővel.
- A természetes gyógytényező igénybevételének gyógyintézményi feltételei (gyógyfürdő, gyógyszálló) biztosítottak.
- A gyógyítás zavartalanságát és a betegek nyugalma biztosító környezeti feltételek (kiemelten védett területre előírt levegőtisztaság, fokozottan védett területnek megfelelő zajszint, rendezett zöldterületek stb.) adottak.
- A pihenés infrastruktúrájának (közművek, közlekedés, hírközlés, kommunális szolgáltatások, ellátó, szolgáltató intézmények stb.) kiépítettsége biztosított.

A gyógyhelyen környezeti-egészségügyi feltételekre negatívan ható beavatkozás nem történt az elmúlt években.

A településen **nem jellemző a szennyező kibocsátással járó ipari tevékenység. Az átmenő gépkocsiforgalom nem jelentős, így környezetterhelő hatást sem hordoz.**

Megállapítható, hogy a gyógyhely (és az egész település) **zöldfelületei**, amelyek a fürdőt és a kórházat ölelik körül, **rendezettek** és rekreációra is alkalmas felületei révén egyben **hatékony levegőminőség javító-, valamint zajvédelmi funkcióval is rendelkeznek.**

Harkány kiváló levegőjét napjainkban is meghatározza a Földközi-tenger felől érkező enyhe, párás légtömegek. A villányi hegység északi szelektől védő hatásának köszönheti a térség az egyedülálló, szubmediterrán klímáját. A **pihenés infrastruktúrájának kiépítettsége teljes**, amely a gyógyhellyé nyilvánítás óta mennyiségileg és minőségileg egyaránt fejlődött.

Az önkormányzat az elmúlt években (2012-2013) számos, **gyógyhelyi környezetet javító fejlesztést** vitt véghez:¹⁴ járdaépítések, csapadékvíz elvezető árokrendszer felújítása, szökőkút, új parkoló- és pihenőhely, felnőtt játszótér kialakítása az ősparkban, fásítások, városi díszkivilágítás megújítása. Az város önkormányzata tervezi a közeljövőben a vonatkozó környezet-egészségügyi mérések elvégzését figyelemmel a vonatkozó 74/1999. (XII. 25.) EüM rendeletre.

2.1.7. Versenytárs analízis

Regionális versenytársak

A gyógyhely minősítéssel rendelkező települések szintjén a régióban Harkánynak nincs komolyabb versenytársa. Ugyanakkor a közelmúltban **Szigetvár** szerzett gyógyhely minősítést, de a város látogatottsága egyelőre jócskán elmarad Harkányétól. A fürdők vonatkozásában¹⁵ már összetettebb a helyzet, hiszen a közelben találhatóak **Siklós** és **Magyarhertelend**, amelyek ugyan nem rendelkeznek minősített gyógyfürdői státusszal, azonban a wellness és rekreációs motivációjú vendégek számára igen komoly kínálati palettát alakítottak ki.

Országos versenytársak

A harkányi gyógyhely versenytársait, amelyek a gyógyturizmus szempontjából relevánsak, országos szinten kell keresni. A külföldi látogatók a nyugat- és közép európai vendégek előnyben részesítik **Hévizt**, **Sárvárt** és **Büköt**. A déli szomszédok turistái (amellett, hogy saját fürdőkultúrájuk is fejlődik) gyakran az **Alföld** újabb és aspiráns gyógyhelyei felé veszik az irányt. A fővárosból érkező látogatók számára, a dunántúli és az **egri térség** mellett, az Alföld fürdői és **gyógyhelyei** határozott alternatívát jelentenek.

A település vendégéjszaka számának az elmúlt évtizedben (és azt megelőző időszakokban) jellemző csökkenése az elmúlt években megállni látszik. Összességében megállapítható, hogy az országos versenytárs gyógyhelyek vendégéjszaka és vendég száma többszöröse Harkánynak.

---

¹⁴ Forrás: <http://varos.harkany.hu/fejlesztések>

¹⁵ A versenytárs fürdőkkel a pozicionáló melléklet foglalkozik részletesebben

Gyógy-, ill. ásványvíz alapú gyógyhely		Vendégj kereskedelmi szálláshelyeken	Vendégéjszakák számának változása	
		2014	2014/2008 %	2014/2013 %
Dunántúl	Balatonfüred	543 801	94,1	107,0
	Bük	680 451	126,4	103,7
	Harkány	155 150	77,2	100,0
	Hévíz	982 760	108,0	93,7
	Sárvár	453 159	136,9	99,4
	Sopron ¹⁶	381 537	95,5	105,1
	Zalakaros	433 829	114,8	105,4
	Szigetvár	8 203	n.a.	n.a.
Dunától keletre	Debrecen	314 634	84,0	113,6
	Eger	374 709	115,8	109,3
	Hajdúszoboszló	806 076	100,8	107,5
	Gyula	353 489	154,8	112,8
	Mezőkövesd	93 459	205,5	108,8
	Nyíregyháza	170 548	129,5	107,2

6. táblázat: A magyarországi gyógyhelyek vendégéjszaka száma (éj)

Forrás: Központi Statisztikai Hivatal alapján saját szerkesztés, 2016

A vendégadatok egyben azt is bizonyítják, hogy Harkány jelentős **tartalékokkal** rendelkezik. A gyógyhelyet egyedi gyógyvizén alapuló tradíciói Hévíz, **Hajdúszoboszló** és Bük társaságába predesztinálják.

Gyógy-, ill ásványvíz alapú gyógyhely	Vendégszám (fő)
Hajdúszoboszló	228 922
Hévíz	187 530
Balatonfüred	170 908
Bük	166 223
Sárvár	165 863
Eger	163 757
Sopron	159 903
Debrecen	137 274
Zalakaros	128 250
Gyula	101 314
Nyíregyháza	77 385
Harkány	50 054
Mezőkövesd	38 337
Parád	23 467
Szigetvár	3 810

7. táblázat: Gyógyhelyek vendégszáma 2014-ben (fő)

Forrás: Központi Statisztikai Hivatal alapján saját szerkesztés, 2016

¹⁶ Sopron-Balf a gyógyhely, a vendégadatok nagyban meghatározzák Sopron városának nem egészségturisztikai motivációjú vendégei.

2.2. A gyógyhelyen belüli turisztikai kapcsolatrendszer

2.2.1. TDM szervezet

A **Harkányi Turisztikai Egyesület**et 2005-ben alakították meg partner önkormányzatok, a fürdő, a kórház, valamint szállás- és egyéb turisztikai szolgáltatók. A szervezet célja, hogy támogassa Harkány és térsége idegenforgalmának fejlődését. Az elmúlt évben megújult egyesület szorosabb együttműködés kialakítását tűzte ki célul az önkormányzattal és a helyi szolgáltatókkal. Elengedhetetlennek tartja, hogy az egyesület tevékenysége pályázatok megírására, lebonyolítására, a Tourinform iroda működtetésére korlátozódjon, hanem erőteljesebben lássa el Harkány turisztikai marketing tevékenységének szervezését, a meglévő és az új piacok tekintetében egyaránt. A szervezet felismerte a minőségi programkínálat bővítésének fontosságát, valamint az olyan turisztikai termékek fejlesztését, amelyek a turizmus szempontjából eddig még feltáratlan térségek bevonását szolgálják. A főutcai Tourinform Iroda fogadja és segíti a gyógyhelyre érkező turistákat. Az iroda augusztustól modernebb arculattal és új szolgáltatásokkal várja a Harkányba érkező vendégeket. Az operatív munkához, a háttértárgyalásokhoz a Zsigmondy Vilmos Harkányi Gyógyfürdőkórház jóvoltából a HPC frekvenciált irodái adnak majd otthont. 2013-ban Harkány bevezette kedvezménykártya rendszerét, amely használatával a város látogatói különféle kedvezményekre (5-50%) jogosultak. A térségi partner szolgáltatóit összefogó Harkány Kártyák a szállásadóknál igényelhetők.¹⁷

A szervezet legfőbb céljai a 2016-2020-as időszakban:

- minőségi programkínálat bővítése, feltáratlan területek turisztikai termékfejlesztése
- aktív- és élményturizmus erősítése, a szezonális csökkenés csökkentése
- az átlagos tartózkodási idő növelése
- helyi védjegy- és minősítő rendszer létrehozása
- tájékoztató táblarendszer fejlesztése
- regionális partneri kapcsolatok erősítése

2.3. SWOT analízis

A gyógyhely fejlesztési irányainak meghatározásához meg kell vizsgálni a település és a fürdő adottságait. A helyzetfeltárás összegző eredményeit SWOT analízis segítségével ismertetjük, ebben a fejezetben a gyógyhely települési szintű vonatkozásában.

A meghatározásokkor egyaránt figyelembe vettük az irányítási-politikai, a gazdasági, a társadalmi, a természeti környezetre, valamint az infrastruktúrára jellemző adottságokat.

A SWOT analízist jelen *Stratégia 2. számú melléklete* tartalmazza.

---

¹⁷ A kártya felhasználása személyhez kötött. Igénybevételére minden olyan Harkányba érkező vendég jogosult, aki legalább egy éjszakát helyi szálláshelyen tölt, elmúlt 18 éves és IFA fizetésére kötelezett.

3. JÖVŐKÉP MEGHATÁROZÁSA

Harkány Város Településfejlesztési Konceptiója (a továbbiakban Konceptió), valamint Integrált Településfejlesztési Stratégiája (a továbbiakban ITS) a Gyógyhelyfejlesztési Stratégiával egy időben, azzal összhangban készül.

A Településfejlesztési Konceptió a város társadalmi, gazdasági és környezeti szempontú célkitűzéseivel egyaránt foglalkozik, átfogó stratégiai dokumentum, amely alapjaiban hivatott meghatározni a város 2030-ig terjedő fejlesztési irányait. Az Integrált Településfejlesztési Stratégia ezeket a célokat mind térben, mind időben fókuszálja, akcióterületekre és egy rövidebb, 2020-ig terjedő időszakra. Az ITS továbbá konkrét projektjavaslatokat is megfogalmaz.

Az ITS-ben megfogalmazott átfogó cél a következő:

„Harkány Város váljon egy gazdag háttérkínálattal és minőségi szolgáltatásokkal ismertté váló, keresett gyógyhellyé, amely jó ár-érték arányú szolgáltatásokat tud nyújtani úgy az egészségturizmus, mint a nyári strand- és élményprogramok terén, miközben lakossága számára magas foglalkoztatottságot, jó megélhetési lehetőségeket és fejlett minőségi szolgáltatásokat és programkínálatot biztosít.”

A turisták számára vonzó jelleg tehát már a város alapvető stratégiai dokumentumainak víziójában is közvetlenül megjelenik. A Konceptió 1. specifikus céljaként a „Gyógyhely-fejlesztés”, míg 2. specifikus céljaként a „Turisztikai termékek és helyi szolgáltatások fejlesztése” került meghatározásra. A Konceptió az 1. specifikus célhoz rendelt feladatokként nevesíti – többek között – az alábbiakat:

1. „Gyógyhely-fejlesztés”

- „Fürdőhelyi fejlesztések a minőségi épített és természeti környezetért”
  - „A sétány minőségi fejlesztése”
  - „Városközpont gyalogos és kerékpáros-központú fejlesztése”
- „Közösségi terek fejlesztése”
  - „Központi városi szabadtéri rendezvénytér – főtér kialakítása, melynek potenciális helyszíne a Zsigmond sétány Kossuth utca felé eső vége lehet, ez által egy egységes központi tér alakulna ki a kórházig.”
  - „Fedett és szabadtéri közösségi terek egymás közelében való, komplex fejlesztése (fizetős és díjmentes programok időjárás független megszervezése)”
  - „Városi zöldterületek funkcionalitásának és minőségének fejlesztése”
  - „Városi parkerdő/arborétum főbejárat kiépítése, sétautak és növényállomány fejlesztése”
  - „Prémium minőségű nyilvános toalett és kávézó”

2. „Turisztikai termékek és helyi szolgáltatások fejlesztése”

- „Termálfürdő szolgáltatások minőségi és mennyiségi fejlesztése”
- „Termálfürdő bisztró és kávézó fejlesztés – külső és belső megközelíthetőséggel, exkluzív pálmaház létrehozása”
- „Minőségi gasztronómia és borkínálat fejlesztése”
- „Csónakázó-tó kialakítása a szűnyog csárda környékén”

A fentiek alapján látható, hogy a város friss stratégiai dokumentumai kiemelten kezelik a turizmus fejlesztését a Harkányban.

Harkányi Gyógyhelyfejlesztési Stratégia célrendszere arra szolgál, hogy tovább konkretizálja és priorizálja a korábban viszonylagos általánosságban megfogalmazott célkitűzéseket. Jelen dokumentumkifejezetten Harkány turisztikai jellegű fejlesztésére fókuszál 2020-ig terjedő időhorizonton, amellyel illeszkedik a magasabb szintű dokumentumokhoz, ugyanakkor részletesebb képet ad egy szűkebb területről.

A Harkányi Gyógyhelyfejlesztési Stratégia jövőképeinek kialakításakor a rendelkezésre álló információkra támaszkodtunk, illetve figyelembe vettük a helyzetelemzés megállapításait, az ezekből származó következtetéseket tartalmazó SWOT analízist, valamint a város vezetésének jövőre vonatkozó fejlesztési elképzeléseit, irányvonalait.

A Harkányi Gyógyhelyfejlesztési Stratégia megfogalmazott jövőképi elképzelése a következő:

Harkány, mint tradicionális gyógyhely- és üdülőhely a helyi adottságokra és erőforrásokra alapozva a harkányi polgárok, valamint az idelátogató belföldi és külföldi turisták számára egy élhető és mind magasabb életszínvonalat kínáló, a célcsoportok elvárásainak megfelelő magas minőségű szolgáltatásokat nyújtó településsé válik a lentiekben célul kitűzött fejlesztések megvalósítását követően 2020 végére.

Jelen Stratégia Helyzetelemzés című fejezetében bemutatásra került, hogy a város és térsége kellemes klimatikus viszonyokkal, gazdag természeti-, kulturális örökségi környezettel rendelkezik. Ezeknek az adottságoknak a jobb kihasználásával, valamint az infrastruktúra és a fürdő fejlesztésével a város, mint gyógyhely, vonzóbb turisztikai célpont lesz, az itt lakók számára biztonságos megélhetést nyújt, és marasztaló hatással bír a fiatalok számára.

Célok a gyógyhelyi alapokra helyezve:

- Tradicionális gyógyhelyeként, mind belföldi, mind külföldi turisták és gyógyulni vágyók kedvelt célpontjaként szerepelni.
- Évről évre több vendég érkezése Harkányba, valamint a szolgáltatási kínálattal megelégedett és visszatérő vendégkör kiépítése. Szezonális ingadozások kiküszöbölése.
- A gyógyhely új létesítményekkel, innovatív turisztikai attrakciókkal és szolgáltatásokkal történő bővítése.
- Versenytársakétól megkülönböztethető, a harkányi gyógyhely egyediségére épülő profil kialakítása.
- Gyógyhelyhez illő esztétikus és vonzó környezet, egységes városkép kialakítása a természeti értékek megőrzésével és stabil gazdasági háttérrel. Élhető, ugyanakkor turisztikailag is vonzó településközpont létrehozása.

3.1. Fejlesztési irányok és prioritások meghatározása

A turisztikai tendenciákra, versenytársak kínálatára és a város által elérni kívánt célokra tekintettel az alábbi fejlesztési irányokat határozzuk meg:

TURIZMUSFEJLESZTÉSI IRÁNY

Turisztikai attrakció és szolgáltatásfejlesztés

A harkányi gyógyhely egyedi turisztikai adottsággal rendelkezik, kiemelt fogadóterületnek számít, igen komoly hazai ismertség mellett jelentős számú külföldi turistát fogad. Mindezt összhangolt, egységes szemléleten alapuló turisztikai fejlesztések szükségesek, amelyek során az önkormányzat és a vállalkozások együttes tervezésén alapulva valósulnak meg a gyógyhely turisztikai kínálatában hiányzó elemeinek létrehozását célzó beruházások. Cél a természetes gyógytényezőt (gyógyvizet) kiegészítő, a turisztikai szezon meghosszabbító, egész évben működő turisztikai termékek, szolgáltatások fejlesztése, a látogatók számának, a tartózkodási idejüknek, valamint a költésihajlandóságuknak a növelése.

1. Prioritás: A helyszín egyediségére épülő, élmény-központú innovatív attrakció - és szolgáltatás fejlesztés

- Fedett felnőtt „játsszótér” kialakítása
- Fedett szabaduló szoba kialakítása felnőtteknek
- Fedett interaktív gyermek játszóház kialakítása
- A gyógyhely egyediségét bemutató fedett interaktív kiállítótér
- Harka legenda bemutatása interaktív kültéri vetítéssel (mobil applikációs vezérlés segítségével)
- Harkányi Gyógyfürdő attrakciófejlesztése
- Négycsillagos hotel megvalósításának a támogatása a gyógyhely területén vagy ahhoz kapcsolódóan
- Csónakázó-tó kialakítása a Szűnyog csárda környékén
- Minőségi gasztronómia és borkínálat fejlesztése
- Nordic-Walking és parkerdei attrakció-fejlesztések

2. Prioritás: A turistafogadás látogatóbarát feltételének megteremtése

- Turisztikai információs pont kialakítása a gyógyhely központjában
- Bolthelyiség kialakítása, ahol helyi egyedi termékek megvásárlására nyílik lehetőség
- Vendéglátó egység kialakítása
- Magas minőségű köztéri nyilvános illemhelyek kiépítése

VÁROSFEJLESZTÉSI IRÁNY

A gyógyhely környezetének rendezése

A sikeres városfejlesztéshez nélkülözhetetlen a gazdasági, társadalmi és területi szempontok/problémák együttes kezelése, a különböző területi és időbeli szintek összekapcsolása, a lakosság és a helyi szereplők bevonása a tervezés folyamatába. A fejlesztések megvalósítása során elsődleges tekintettel kell lenni a városi közterületek környezettudatos megújítására, azaz arra, hogy a gyógyhely alkalmas legyen a célcsoport szabadidejének hasznos eltöltéséhez, mindeközben vonzó és esztétikus városkép

megteremtéséhez, ezek gazdaságos fenntartásához járuljanak hozzá.

1. Prioritás: Vonzó városkép kialakítása

- Bajcsy utca felújítása, korzó kialakítása
- Fürdő főbejárat előtti tér felújítása, esztétikus szökőkút kiépítése
- Zöldterületek felújítása, növelése, parkosítás
- Pihenőhelyek kialakítása, köztéri bútorok kihelyezése
- Zsigmondy sétány teljes felújítása
- Városi parkerdő/arborétum főbejárat kiépítése, sétautak és növényállomány fejlesztése
-

2. Prioritás: Infrastruktúra fejlesztés

- Az attrakció gyalogos megközelíthetőségének biztosítása érdekében a Bartók Béla utcában a rendkívül rossz állapotú járda felújítása
- A gyógyhely központjában kerékpár tárolók elhelyezése
- Elektromos kerékpár/gépkocsi-töltési lehetőség későbbi burkolatbontás nélkül történő kialakításának biztosítása
- Parkolás elkülönített fejlesztése, távolabb ingyenes, közelebb fizetős megoldás
- Körforgalom kialakítása, kerékpáros közlekedés népszerűsítése
- Barnamezős területek rehabilitációja

MARKETINGFEJLESZTÉSI IRÁNY

Marketing és kommunikációs tevékenység erősítése

Harkány fejlődése szempontjából a turizmus szerepe megkérdőjelezhetetlen. Ezért szükség van a városmarketing jelentőségének növelésére. A vonzó városi image erősítése érdekében elengedhetetlen a város (és intézményei, szervezetei, vállalkozásai) aktív hazai és nemzetközi marketingtevékenysége. A város már meglévő pozitív image-ének erősítése érdekében fontos, hogy Harkány rendszeresen helyet adjon színes és színvonalas hazai és nemzetközi programoknak, rendezvényeknek (sport, kultúra, turizmus, gazdasági-, tudományos élet, stb.). A város fejlődésében kiemelt szerepet tölthetnek be az alulról jövő közösségi kezdeményezések, aminek érdekében fontos, hogy a város bátorítsa és támogassa a helyi közösségek, civil szervezetek működését. A lakosság megtartásának, visszavonzásának kulcstényezője pedig a helyi identitástudat további erősítése lehet.

1. Prioritás: Egységes többnyelvű imázskommunikáció

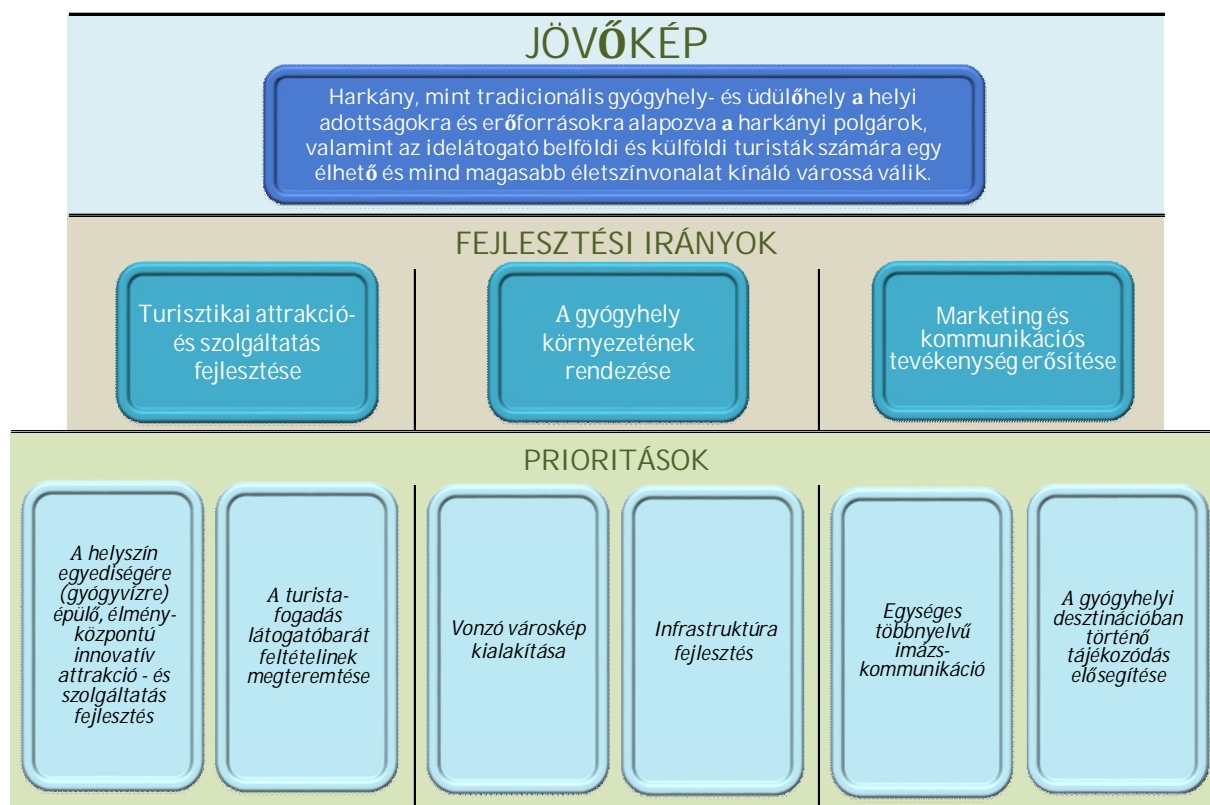
- Naprakész útikönyvek készítése a gyógyhelyről angol és német nyelven
- Általános imázs kiadvány: magyar, angol, német, orosz, cseh, lengyel, horvát és szerb nyelven
- Tájékoztató leporelló a gyógyhelyről több nyelven
- Óriásplakát kampány, plakátok készítése és országos pr kampány
- Study tours szervezése és fogadása (pl: arabok, klímaügyek, osztrákok stb.)

2. Prioritás: A gyógyhelyi desztinációban történő tájékozódás elősegítése

- Kültéri turisztikai információs terminál kiépítése
- Turisztikai információs táblák kihelyezése
- Útirányjelző táblák, melyek a gyógyhely megtalálását hivatottak segíteni

A fejlesztési irányok nagyban hozzájárulnak a Kormány 2014-2020 közötti időszakra megfogalmazott célkitűzéseihez: a fejlesztések eredményeképpen hosszabb időt tudnak eltölteni a turisták a harkányi gyógyhelyen, igényeik kiszolgálására magánvállalkozások bevonásával olyan turisztikai szolgáltatások nyújthatók, amelyek munkahely-teremtéssel járulnak hozzá a gyógyhely fejlődéséhez.

A stratégia megvalósulásával a város a meglevő adottságaira és erőforrásaira támaszkodva, azokat kihasználva és továbbfejlesztve, tudatos stratégiával és marketingtevékenységgel megőrzi tradicionális idegenforgalmi központ státuszát.

11. ábra: A harkányi gyógyhelyfejlesztés jövőképe, fejlesztési irányai és prioritásai
 Forrás: Saját szerkesztés, 2016

3.2. Célcsoportok kijelölése

A harkányi Gyógyhely fő attrakciója a Harkányi Gyógyfürdő. Ennek oka, hogy a gyógyhely célcsoportjai a Harkányi Gyógyfürdő célcsoportjaival megegyeznek. Az elsődleges célcsoportokat a 8. számú, míg a másodlagos célcsoportokat a 9. számú táblázat tartalmazza. (A célcsoportok részletezését a: Stratégia 1. számú mellékletének 6.1.2.2. Célcsoportelemzés c. fejezete tartalmazza.)

Elsődleges célcsoportok

Célcsoportok megnevezése	Célcsoport tagjai és legfőbb jellemzői
<i>Nőgyógyászati betegek</i>	A kórház célcsoportja, a harkányi gyógyvíz specifikumán alapulva. Egy részük kimondottan fiatal, aki a párjával együtt érkezik.
<i>Mozgásszervi betegek</i>	A kórház célcsoportja. Ide tartoznak azok a pikkelysömörös betegek is, akiknél nem a bőrtünet, hanem az ízületi probléma a domináns.
<i>Pikkelysömörös páciensek és családjuk</i>	A kórház célcsoportja, a harkányi gyógyvíz specifikumán alapulva. Mivel a betegség nem korfüggő, ezért korosztály szempontjából ez a gyerekektől a nyugdíjasokig mindenkit felölel, az attrakciók szempontjából ezt figyelembe kell venni. A páciensek kúrája 2-3 hét, többnyire kíséreléssel érkezik, így a családok is a célcsoportok között szerepelnek. Ellátásuk főként a Harkányi Gyógyfürdőkórházban zajlik.
<i>55+ korosztály</i>	A gyógyhely tradíciói és hangulata kapcsán fontos célcsoport. Belföldi és külföldi vendégek egyaránt jellemzőek. A szezonális hatását csökkentő látogatók. Alapvető igény a rendezett környezet és a fejlett, pihenést szolgáló infrastruktúra, valamint kulturális programlehetőségek és a borturizmus kapcsolódó kínálata. Jelen Stratégia Helyzetelemzés című fejezetében már bemutatásra került, hogy a külföldi vendégek esetében a legfontosabb küldő területeknek Németország és Csehország számít.

8. táblázat: A harkányi gyógyhely elsődleges célcsoportjai

Forrás: Saját szerkesztés, 2016

Másodlagos célcsoportok

Célcsoportok megnevezése	Célcsoport tagjai és legfőbb jellemzői
<i>Baráti társaságok</i>	Elsősorban belföldi vendégek, főként a nyári szezonban érkeznek, és a fürdő jelenti számukra a fő vonzerőt. Fontosak részükre a kapcsolódó borturisztikai, valamint aktív- és ökoturisztikai szabadidő-eltöltési lehetőségek. Egy részük egynapos vendég a régióból.
<i>Többgenerációs családok</i>	Elsősorban belföldi vendégek, főként a nyári szezonban és iskolai szünetekben, hosszú hétvégéken érkeznek. A vonzerőt számukra a fürdő jelenti és fontosak a változatos szabadidő-eltöltési lehetőségek.
<i>Jelentős túlsúlyal rendelkező, elhízott betegek</i>	A Gyógykórház célcsoportja.
<i>Kardiológiai betegek</i>	A Gyógykórház célcsoportja.

9. táblázat: A harkányi gyógyhely elsődleges célcsoportjai

Forrás: Saját szerkesztés, 2016

3.3. A tervezett fejlesztések területi lehatárolása

Harkány 1958-ban szerzett gyógyhelyi címet, melyet 2008-ban megújítottak. A minősítés alapja a nemzetközi híré gyógyvíz és a városban folyó gyógyászati tevékenység.

A T/VI/2. számú Törzskönyv a gyógyhelyekről és üdülőhelyekről 1. számú melléklete határolja le a harkányi gyógyhelyi, egyben a védőterületi határokat (Lásd: Gyógyhelyfejlesztési Stratégia 3. számú mellékletét).

A GINOP forrásból tervezett fő megvalósulási helyszín lehatárolásáról a helyszínrajzot a *Stratégia 4. számú melléklete* tartalmazza.

4. INTÉZKEDÉSI TERV

4.1. Megvalósítandó tevékenységek a „Gyógyhelyek komplex turisztikai fejlesztése” pályázat keretében

I. Turisztikai attrakció- és szolgáltatás fejlesztése

I/1. Prioritás	A helyszín egyediségére épülő, élmény-központú innovatív attrakció - és szolgáltatás fejlesztés
Prioritás célja:	A település turisztikai kínálatának növelése olyan elemekkel, amelyek tovább serkentik Harkány turisztikai versenyképességét.
Indoklás, illeszkedés a célállapot eléréséhez:	A komplex fejlesztésnek köszönhetően növelhető a gyógyhelyen tartózkodó turisták száma, a vendégéjszakák száma, illetve a pénzköltés mértéke.
Beavatkozás:	<p>Az újonnan kialakított telken előzőleg a Bajcsy-Zsilinszky Endre utcáról és a Gyógyfürdő területéről is megközelíthető földszintes üzletek, vendéglátó egységek („Muslincasor”) helyezkedtek el. Ezen épületek műszakilag és funkcionálisukban is elavultak voltak már és a közelmúltban elbontásra kerültek. Az elbontott épületek kusza telkei összevonásra kerültek, valamint a fürdő területéből is került az új építési telekhez, így egy megfelelő méretű és alakú telek jött létre, melyre a kívánt funkció jól elhelyezhető. A telken a GINOP-7.1.3-2015 projekt keretében az Önkormányzat szolgáltatóház építését valósítaná meg, mely időjárás független városképi fejlesztést jelentene és a Harka Szolgáltatóház nevet kapná. A tervezett épület építése egybe kezelendő a Gyógyfürdő főbejárata előtti korzó átalakításával és felújításával. Az épület fűtését és melegvíz ellátását a fürdő területéről származó távfűtés biztosítja. Az épületen napelemek kerülnek elhelyezésre az elektromos igény részleges fedezésére.</p> <p>Az épületben a cél elérése érdekében a helyszín egyediségére építő a célcsoport igényeinek megfelelő aktív kikapcsolódást célzó szolgáltatások kerülnek kialakításra:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Interaktív Kiállítótér kialakítása: ebben a térben megtörténhet a harkányi gyógyhely egyediségének történelmi, földrajzi, turisztikai, gyógyászati megközelítésből való bemutatása kétféle módon is: <ul style="list-style-type: none"> <u>Hagyományos módon:</u> Helyi lakosok gyűjteményeivel, régi fotókkal és térképekkel stb. <u>Innovatív módon:</u> Egy digitális terepasztal (nagy méretű kombinált több-képernyős élményterminállal) segítségével. Az érintőképernyős terminált egy nagy méretű domborzati terepmodellel és egy LED kijelzővel kiegészítve látványos és egyedi lehetőséget ad egy adott területhez kapcsolódó tematikák multimédia feldolgozására és megjelenítésére. A digitális terepmodell alapján egyedileg legyártott domborzati maketre Full HD projektor vetíti a textúrákat, animációkat. A rendszer ötvözi egy hagyományos makett, valamint korszerű

I/1. Prioritás	A helyszín egyediségére épülő, élmény-központú innovatív attrakció - és szolgáltatás fejlesztés
	<p>multimédia eszközök használatával elérhető vizualizációs lehetőségeket. Így továbbra is valódi „kézzel fogható” 3 dimenziós makettet állhatnak körbe az érdeklődők, miközben a terület a multimédia animációk segítségével életre kel. A hagyományos makettekkel szemben, a megjelenített tartalom dinamikusan változhat, akár különböző korok térképi rétegei, a területet érintő társadalmi, földrajzi, település- és tájszerkezeti változások, akár különféle tematikákhoz kapcsolódó történések látványos és interaktív bemutatása válik lehetővé. A feldolgozott digitális tartalmak könnyen bővíthetők, cserélhetők, anélkül, hogy az eszközháttérén változtatni kellene.</p> <p>A terepasztalon megjelenített tartalmakat kiegészíthetik hanghatások, zene, vagy narráció, a LED kijelzőn pedig kapcsolódó képi, videó, vagy szöveges anyagok jelenhetnek meg, miközben az interaktivitást biztosító vezérlés érintőképernyőn keresztül történik. A rendszer alkalmas egy-egy látogató kiszolgálására, vagy akár egy csoport szórakoztatására, informálására is, így akár egy tanár vezetésével egy tanulói csoport, a terepasztalt körbeállva közösen ismerheti meg a bemutatott tartalmakat. A területhez kapcsolódó interaktív játékokkal, kvízzel a játékos oktatás, informálás funkció is tovább erősíthető.</p> <p>A terepasztalon a környékhez kapcsolódó érdekes történelmi jelenetek, csaták, turisztikai információk, látnivalók, túraútvonalak is látványosan bemutatathatóak. A multimédia anyagok a későbbiekben bővíthetők, módosíthatóak.</p> <p>A megvalósítás során tervezett konkrét tematikák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Harka legenda játékos, multimédia feldolgozása interaktív elemekkel, feladatokkal, játékokkal ○ A helyi látnivalókhoz kapcsolódó játékos és információs tartalom ○ Vízbázisok, fürdők ○ Településhez (és környékéhez) kapcsolódó turisztikai információk <p>• Fedett felnőtt játszóter és szabaduló szoba kialakítása felnőtteknek: a fejlesztés szezonon kívül és/vagy rossz időben is garantáltan igénybe vehető szolgáltatásokat kínál. A funkciót együttműködési megállapodás keretében egy kkv működtetné, ezzel egyrészt üzleti lehetőséget teremtve, másrészt a turisták komfortérzetét emelve.</p> <p>A fejlesztés eredményeképpen Harkányban eddig még nem létező, piacképes (fizető) turisztikai szolgáltatás jön létre.</p> <p>• Interaktív gyermek játszóház kialakítása: a turisztikai élmény alapjául szolgáló innovatív elemeket tartalmazó attrakciófejlesztés, ahol a családosan érkező turisták gyermekei kedvezőtlen időjárási körülmények között is jól érzik magukat, ezzel lehetőséget teremtve a szülők kikapcsolódásának is. A kávézó közvetlen szomszédságában kerül elhelyezésre, ahol a gyermekek a kávézóból ülve is könnyen szemmel tarthatóak, ezzel jelentősen emelve a szülők biztonságérzetét.</p> <p>A gyermek játszóház interaktív elemeinek bemutatása³¹</p> <p>Kiterjesztett valóság „beöltözös” élményterminál kialakítása, mobil applikációval. A rendszer segítségével a helyi Harka legendához kapcsolódóan a felhasználó a virtuális térben „beöltöztethet” a felkínált öltözetek valamelyikébe és fotót</p>

I/1. Prioritás	A helyszín egyediségére épülő, élmény-központú innovatív attrakció - és szolgáltatás fejlesztés
A felelősök, együttműködő partnerek meghatározása:	<p>Fő felelős: Harkány Város Önkormányzata, Harkány</p> <p>Lehetséges együttműködő partnerek:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Harkányi Turisztikai Egyesület • Harkányi Gyógyfürdő Zrt. • Zsigmondy Vilmos Harkányi Gyógyfürdőkórház Nonprofit Kft. • Helyi lakosok (Harka Legenda éltere keltése szempontjából lényeges együttműködő partner)
A projekt időbeli ütemezése, feladatok meghatározása:	A projekt megvalósítása: 2018. I. negyedév
A feladat megvalósításához szükséges forrásigény nagyságrendje, valamint ennek forrása:	<p>Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Program (GINOP)</p> <p>Forrás nagyságrendje: ~ 207 millió</p>

10. táblázat: I/1. Prioritást érintő beavatkozások

Forrás: Saját szerkesztés, 2016

I/2. Prioritás	A turistafogadás látogatóbarát feltételének létrehozása
Prioritás célja:	Turistafogadó és információs tér kialakítása, amely a turisták harkányi gyógyhelyre való megérkezésének helyét adja a Gyógyfürdő közvetlen szomszédságában.
Indoklás, illeszkedés a célállapot eléréséhez:	Nemzetközi viszonylatban igen nagy a lemaradásunk a hozzánk érkező vendégek kényelmes, tiszta, vonzó, központi fogadóépületekben, egy helyen összpontosuló turisztikai szolgáltatásokban. Különösen fontos ez olyan frekvenciált helyszínen, mint a nemzetközileg is vonzó harkányi gyógyhely. Jelenleg a városban gondot jelent, hogy a települési turisztikai szolgáltatások infrastruktúrája elmarad a központi attrakció (Gyógyfürdő) színvonalától. A cél érdekében szükséges a gyógyhelyé nyilvánított területen egy olyan épület kialakítása, amely alkalmas a Harkányba érkező vendégek fogadására.

I/2. Prioritás	A turistafogadás látogatóbarát feltételeinek létrehozása
<p>Beavatkozás:</p>	<p>A gyógyhely központjában turista fogadás látogatóbarát feltételeinek megteremtése érdekében az egykori leromlott állapotú „Muslincasor” helyén létrehozott Harka Szolgáltatóházban az alábbi funkciók kerülnek elhelyezésre:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Turisztikai Információs Pont: a turista információt kap a harkányi gyógyhelyről, látnivalókról és programkínálatról. Itt elhelyezésre kerül egy betéri multimédia információ terminál is. A látogató az érintőképernyős eszközt használva jut információkhoz, melyek multimédia tartalmakkal vannak bővítve. Az aktuális hírek mellett ajánlhat túraútvonalakat, betekintést nyújthat a gyógyhelyhez kapcsolódó történetekbe. A <p>Az ismeretterjesztő mobil applikáció segítségével a Harka élményút modul megvalósulását is tervezzük: a kapcsolódó információs honlap segítségével az érdeklődők átélhetik a Harka legendát az egyes szereplők szemüvegén át. Számos érdekes információhoz juthatnak a témát, a helyszínt, vagy az eseményeket körüljáró anyagokon keresztül. Az ismeretek közvetítése nem csak szöveges és képi anyagokon keresztül, hanem interaktív, AR multimédia tartalmak és kvízek segítségével válik érdekessé.</p> <p>A feldolgozott téma mind a gyógyhelyhez, mind a legendához, Harkány városához, illetve a környékhez kötődnek, így a helyiek, valamint az ide látogatók különösen érdekes, unikális ismeretekkel gazdagodhatnak, melyeken keresztül közelebb kerülnek a legendához. Egy-egy új információhoz csak meghatározott földrajzi helyen juthatnak hozzá, s így elkerülhetetlenné válik az „ott lenni – részt venni - átélni” élmény.</p> <p>A fejlesztés legérdekesebb része az a GPS-alapú mobil alkalmazás, aminek használatával a felhasználók a legenda eseményeit élhetik át és bejárhatják helyszíneit. Az egyes helyszíneken érdekes, a helyhez közvetlenül kapcsolódó tartalmakat lehet megtekinteni (pl. mi történt itt?, hogy nézett ki a terület?, stb). A túrák során feladatokat, kérdéseket is kapnak a résztvevők, amelyek megoldása csak az adott helyszínen, vagy az ott szerzett információk alapján történhet meg. A túra teljesítéséért virtuális jutalom jár, a felhasználó pedig megjelenhet egy dicsőségtáblán is a honlapon. Iskolás csoportok</p>

I/2. Prioritás	A turistafogadás látogatóbarát feltételnek létrehozása
	<p>akár a tanár vezetésével együtt is teljesíthetik a sétát. Turisztikai Információs Pont működtetése a megkötött Együttműködési Megállapodás alapján a Harkányi Turisztikai Egyesület feladata lesz.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kávéház és helyi termékek boltja: a boltban helyi természetes gyógytényezőhöz kapcsolódó egyedi termékek megvásárlására nyílik lehetőség a vendégek számára. A fejlesztés előtérben helyezi a megcélzott vendégkör sajátos igényeinek kielégítését is, így a helyi termékek boltjában nőgyógyászati, mozgásszervi betegek, valamint pikkelysömörös páciensek, részére kínálunk majd helyi gyógyhatású készítményeket. Ezeket az egységeket is Együttműködési Megállapodás keretében egy kkv működtetné, ezzel egyrészt üzleti lehetőséget teremtve, másrészt a turisták komfortérzetét emelve. • Köztéri nyilvános illemhelyek: a gyógyhely közterületén tartózkodó turisták számára jelentős komfortérzet emelő tényezőként jelentkeznek. A nyilvános illemhelyek üzemeltetése, fenntartása a megkötött Együttműködési Megállapodás alapján a Harkányi Turisztikai Egyesület feladata lesz.
A felelősök, együttműködő partnerek meghatározása:	<p>Fő felelős: Harkány Város Önkormányzata, Harkány Lehetséges együttműködő partnerek:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Harkányi Turisztikai Egyesület • Harkányi Gyógyfürdő Zrt. • Zsigmondy Vilmos Harkányi Gyógyfürdőkórház Nonprofit Kft.
A projekt időbeli ütemezése, feladatok meghatározása:	A projekt megvalósítása: 2018. I. negyedév
A feladat megvalósításához szükséges forrásigény nagyságrendje, valamint ennek forrása:	<p>Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Program (GINOP) Forrás nagyságrendje: ~ 116millió</p>

11. táblázat: I/2. Prioritást érintő beavatkozások

Forrás: Saját szerkesztés, 2016

II. A gyógyhely környezetének rendezése

II/1. Prioritás	Vonzó városkép kialakítása
Prioritás célja:	A II/1. prioritás célja a vonzó környezet kialakítása, vendégek elégedettségének növelése, helyi identitás erősítése. A Harkányi Önkormányzat célja hangulatos főtér és sétány, valamint rendezett, fürdővel egybeépült kisvárosi településkép kialakítása. Az intézkedés célja a gyógyhely környezetének tudatos fejlesztése, települési funkciók és szolgáltatások körének bővítése, minőségének javítása.
Indoklás, illeszkedés a célállapot eléréséhez:	A turisztikai kínálat csak az esztétikus, gondozott, tiszta környezettel együtt lehet vonzó. A vonzó környezet a helyben lakók számára is fontos és ahol a helyiek jól érzik magukat, ott a vendégek is szívesen tartózkodnak. A Bajcsy-Zsilinszky Endre utca Gyógyfürdő bejárata előtti része jelenleg túlnyomó részben aszfaltozott. A zöldfelületek kicsit és elöregedettek. A gyalogosok egy szűk, nem jó minőségű járdán közlekedhetnek.
Beavatkozás:	<p>A városi élet fontos elemét képezi a városkép, a közösségi terek, városi zöldfelületek, az épített környezet. Mindezt prioritás keretében Harkány Város Önkormányzata az alábbi beavatkozások megvalósítását tervezi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bajcsy-Zsilinszky Endre utca felújítása, korzó kialakítása: A terület átrendezésével a gyalogos közlekedést, a gyalogosok helyszínen eltöltött idejének növelését és a gyalogosok élményét szeretnénk volna javítani. A felújítás egy nagyobb, szélesebb sétányt tesz lehetővé. A korzó nyugati oldalán készül a földszintes Harka Szolgáltatóház, mely közösségi funkciókkal bír. A szolgáltatóház a Korzóval jó idő esetén összenyitható, a külső és belső terek akár együtt is használhatók. • Fürdő főbejárat előtti tér felújítása, esztétikus szökőkút kiépítése: A Gyógyfürdő bejáratánál a sétány kiteresedik, központjában egy szökőkút épül. Ez a tér mintegy lezárása a sétánynak, mely találkozó pontként is tud funkcionálni, a fürdőbe érkezők és távozik, valamint a szolgáltatóház látogatók között. A fürdő bejárat épületeinek és előtetőjének jellegzetes méhsejt alakú rajzolata a szökőkútban is visszatükröződik, alaprajza 6 szög alakú lesz. Az egyik hossz tengely mentén ketté osztott szegélye oldalról oldalra emelkedik, két spirált imitálva. A vízfelületben két koncentrikus hatszögben fúvókák helyezkednek el, melyek a szegély emelkedését imitálva, különböző magasságokba lövik fel a vizet. • Zöldterületek felújítása, növelése, parkosítás: A sétány keleti oldalán végig egy új egységes összefüggő zöldfelület kerül kialakításra. A fürdő bejárata előtt és az új szolgáltatóház előtt az út felőli részen 45 cm magasságú támfalak készülnek, amikhez a terepet feltöltjük, ezzel is erősítve a járda és út funkciók elválasztását. A sétányon a sérült fák kivágásra kerülnek, pótlásukkal egy új, egységesebb fasor jön létre. A támfallal és a fákkal a környék zaj és porszenyezését csökkentjük, valamint a levegőtisztaságba a szökőkút is szerepet játszik. A zöldfelületek

II/1. Prioritás	Vonzó városkép kialakítása
	<p>két helyen lesznek megszakítva, itt lehet a parkolókból a gyalogosoknak a Korzót megközelíteni.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pihenőhelyek kialakítása, köztéri bútorok kihelyezése <p>Utcaképi megjelenésében az átépített korzó a felújított fasorral, az örökzöld talajtakaró kazettával méltó képet ad a nagyszámú idelátogató vendégeknek.</p>
A felelősök, együttműködő partnerek meghatározása:	<p>Fő felelős: Harkány Város Önkormányzata, Harkány</p> <p>Lehetséges együttműködő partnerek:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Harkányi Turisztikai Egyesület • Harkányi Gyógyfürdő Zrt. • Zsigmondy Vilmos Harkányi Gyógyfürdőkórház Nonprofit Kft.
A projekt időbeli ütemezése, feladatok meghatározása:	A projekt megvalósítása: 2018. I. negyedév
A feladat megvalósításához szükséges forrásigény nagyságrendje, valamint ennek forrása:	<p>Forrás megnevezése: Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Program (GINOP)</p> <p>Forrás nagyságrendje: ~ 152 millió</p>

12. táblázat: II/1. Prioritást érintő beavatkozások
Forrás: Saját szerkesztés, 2016

II/2. Prioritás	Infrastruktúra fejlesztés
Prioritás célja:	Fontos cél, a megérkezés számára megfelelő feltételek megteremtése a városban: akár gépkocsival, tömegközlekedéssel, kerékpárral, vagy gyalogosan történik a megérkezés.
Indoklás, illeszkedés a célállapot eléréséhez:	Az attrakció megközelítése érdekében szükséges a megfelelő kapcsolódó infrastruktúra kialakítása.
Beavatkozás:	<p>II/2. Prioritás céljainak elérése érdekében az alábbi beavatkozások szükségesek:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Az attrakció gyalogos megközelíthetőségének biztosítása érdekében a Bartók Béla utcában a rendkívül rossz állapotú járda felújítása • Elektromos kerékpár/gépkocsi- töltési lehetőség későbbi burkolatbontás nélkül történő kialakításának biztosítása: parkoló zónában kialakításra kerül 2 db olyan parkoló állás, ahová a későbbiekben járművek elektromos töltésének kiépítése és rácsatlakozás lehetséges. • Ezen kívül a gyógyhely központjában kerékpár tárolók kerülnek elhelyezése. A parkoló zónában kialakításra kerül 2 db akadálymentes parkolóhely, valamint a terület északi végében egy busz le-és felszálló hely.
A felelősök, együttműködő partnerek meghatározása:	<p>Fő felelős: Harkány Város Önkormányzata, Harkány</p> <p>Lehetséges együttműködő partnerek:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Harkányi Turisztikai Egyesület • Harkányi Gyógyfürdő Zrt. • Zsigmondy Vilmos Harkányi Gyógyfürdőkórház Nonprofit Kft.
A projekt időbeli ütemezése, feladatok meghatározása:	A projekt megvalósítása: 2018. I. negyedév
A feladat megvalósításához szükséges forrásigény nagyságrendje, valamint ennek forrása:	<p>Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Program (GINOP)</p> <p>Forrás nagyságrendje: ~ 22 millió</p>

*13. táblázat: II/2. Prioritást érintő beavatkozások
Forrás: Saját szerkesztés, 2016*

III. Marketing és kommunikációs tevékenység erősítése

III/1. Prioritás	Egységes többnyelvű imázs-kommunikáció
Prioritás célja:	Cél a harkányi gyógyhely, mint turisztikai termék "eladása", versenyképességi tényezőinek erősítése, vonzerejének növelése, vagy annak tudatosítása.
Indoklás, illeszkedés a célállapot eléréséhez:	A települési imázs fejlesztése tudatos és irányított folyamat: Harkány arculatának egyrészt vonzónak, minőséget sugallónak kell lennie és erőteljesen kell építenie a harkányi gyógyvíz unikális jellegére, terápiás spektrumára a marketing, arculati elemek alkalmazása során.
Beavatkozás:	<p>A cél elérése érdekében az alábbi beavatkozásokat tervezzük:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Naprakész útikönyvek készítése a gyógyhelyről angol és német nyelven • Általános imázs kiadvány: magyar, angol, német, orosz, cseh, lengyel, horvát és szerb nyelven: 15.000 példány • Tájékoztató leporelló a gyógyhelyről több nyelven: 120.000 példány • Plakátok készítése (1.000 példány) és óriásplakát kampány • Országos pr kampány • Study tours szervezése és fogadása (pl: arabok, klímaügyek, osztrákok stb.)
A felelősök, együttműködő partnerek meghatározása:	<p>Fő felelős: Harkány Város Önkormányzata, Harkány</p> <p>Lehetséges együttműködő partnerek:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Harkányi Turisztikai Egyesület • Harkányi Gyógyfürdő Zrt. • Zsigmondy Vilmos Harkányi Gyógyfürdőkórház Nonprofit Kft. • Kulturális intézmények, rendezvényszervezők • Szálláshelyek üzemeltetői • Helyi média • Grafikai stúdió, grafikus
A projekt időbeli ütemezése, feladatok meghatározása:	A projekt megvalósítása: 2018. I. negyedév
A feladat megvalósításához szükséges forrásigény nagyságrendje, valamint ennek forrása:	<p>Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Program (GINOP)</p> <p>Forrás nagyságrendje: ~ 17,5 millió</p>

14. táblázat: III/1. Prioritást érintő beavatkozások

Forrás: Saját szerkesztés, 2016

III/2. Prioritás	A gyógyhelyi desztinációban történő tájékozódás elősegítése
Prioritás célja:	A turisták által gyakran látogatott, azaz turisztikailag frekventált közlekedési útvonalak (gyalogos és kerékpáros) mentén kiépített egységes arculatú, a mai kor fogyasztóinak megfelelő informatív (útirányjelző és információs) táblarendszer, valamint 1 db turisztikai információs terminál kialakítása.
Indoklás, illeszkedés a célállapot eléréséhez:	A turisták tájékozódását segítő beruházások egyszerre több funkciót és célt szolgálnak: elhelyezésükkel egyrésztől lassítható a turistaforgalom, kiváltképp akkor, ha a táblákon feltüntetett szövegmagyarázatok, anekdoták és információk legendákat is közölnek (pl: Harka legenda) másrésztől biztonságérzetet ad a turistáknak. A releváns információszolgáltatás nemcsak a vendégérkezés előtti ciklusban meghatározó, hanem a desztinációban való tartózkodása során is, amely Harkányban jelenleg hiányosnak mondható, fejlesztésre szorul.
Beavatkozás:	<ul style="list-style-type: none"> • Kültéri turisztikai információs terminál kiépítése: A látogató az érintőképernyős eszközt használva jut információkhoz, melyek multimédia tartalmakkal vannak bővítve. Az aktuális hírek mellett ajánlhat túraútvonalakat, betekintést nyújthat a fürdőhöz kapcsolódó történetekbe. • Turisztikai információs táblák kihelyezése • Útirányjelző táblák, melyek a gyógyhely megtalálását hivatottak segíteni
A felelősök, együttműködő partnerek meghatározása:	Fő felelős: Harkány Város Önkormányzata, Harkány Lehetséges együttműködő partnerek: <ul style="list-style-type: none"> • Harkányi Turisztikai Egyesület • Harkányi Gyógyfürdő Zrt. • Zsigmondy Vilmos Harkányi Gyógyfürdőkórház Nonprofit Kft.
A projekt időbeli ütemezése, feladatok meghatározása:	A projekt megvalósítása: 2018. I. negyedév
A feladat megvalósításához szükséges forrásigény nagyságrendje, valamint ennek forrása:	Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Program (GINOP) Forrás nagyságrendje: ~ 3 millió Ft

*15. táblázat: III/2. Prioritást érintő beavatkozások
Forrás: Saját szerkesztés, 2016*

4.2. A Gyógyhelyfejlesztési stratégiában érintett további megvalósítandó tevékenységek

Tevékenység leírása	Zsigmondy sétány részleges felújítása
Beavatkozás:	Tevékenység megvalósítása az alábbi feladatokat foglalja magába. <ul style="list-style-type: none"> • ivópavilon kialakítása a sétányon, • szabadtéri színpad felújítása, • mobil sátor (20x30méter) beszerzése, • kiállító pavilon (8db) építése, • fény és hangtechnika kiépítése, • szemetesek (20db) és padok (140db, színpadhoz) kihelyezése, térfigyelő rendszer kiépítése.
A felelősök, együttműködő partnerek meghatározása:	Fő felelős: Harkány Város Önkormányzata, Harkány Lehetséges együttműködő partnerek: <ul style="list-style-type: none"> • Harkányi Turisztikai Egyesület • Zsigmondy Vilmos Harkányi Gyógyfürdőkórház Nonprofit Kft. • Harkányi Gyógyfürdő Zrt. • Norvég partner
A projekt időbeli ütemezése, feladatok meghatározása:	A projekt megvalósítása: Támogató döntés esetén két éven belül. (2016-2017)
A feladat megvalósításához szükséges forrásigény nagyságrendje, valamint ennek forrása:	A Norvég Alap kiírás keretében pályázat került benyújtásra a fenti elképzelések megvalósítására, azonban döntés ezzel kapcsolatban még nem született. Forrás nagyságrendje: 84.045.419 Ft

16. táblázat: A Norvég Alap pályázati keretből tervezett tevékenységek leírása

Forrás: Saját szerkesztés, 2016

Tevékenység leírása	Barnamezős területek rehabilitációja Harkányban
Beavatkozás:	A „Gépállomási” gazdasági-kereskedelmi-szolgáltató övezetben az ingatlanok megvásárlása, busz-kamiongépkocsi parkolásához, szervizeléséhez kapcsolódó, valamint egyéb helyi kisvállalkozások gazdasági tevékenységét segítő telephelyek fejlesztése. A barnamezős területek rehabilitációja során törekedni szükséges a terület funkcióváltó megújítására: a barnamező rehabilitációjával minél több, a városfejlesztés és a városüzemeltetés szempontjából innovatív módszert alkalmazó, új, zöldterületi-rekreációs, közösségi és kulturális funkciókkal gazdagodó, fenntartható városi terület jöjjön létre. Mindezekon túl cél a gazdaság élénkítése és foglalkoztatási szint növelése.
A felelősök, együttműködő partnerek meghatározása:	Fő felelős: Harkány Város Önkormányzata, Harkány Lehetséges együttműködő partnerek: Helyi vállalkozások
A projekt időbeli ütemezése, feladatok meghatározása:	2017-2019
A feladat megvalósításához szükséges forrásigény nagyságrendje, valamint ennek forrása:	Harkány Város Önkormányzata 2016. augusztus 8-ig pályázat benyújtását tervezi a TOP-2.1.1-15 kódszámú, Barnamezős területek rehabilitációja című Pályázati Felhívásra. Előzetesen becsült összeg: 400-600 millió Ft.

17. táblázat: A TOP-2.1.1-15 kódszámú pályázati keretből tervezett tevékenységek leírása

Forrás: Saját szerkesztés, 2016

Tevékenység leírása	Zsigmondy-sétány teljes felújítása
Beavatkozás:	Zsigmondy-sétány felújítása: zöld felületek kialakítása, 2 db szökőkút és egy ivópavilon létesítése, szabadtéri színpad és kapcsolódó épületek felújítása, energetikai fejlesztés, őspark járda felújítása, tanösvény kialakítása, kórház előtti park kialakítása, rendezvényekhez kapcsolódó mobil eszközök, utcai bútorok beszerzése. A Zsigmondy-sétány teljes körű fejlesztése révén egy központi városi szabadtéri rendezvénytér – főtér kialakítása érhető el. (Potenciális helyszíne a Zsigmond sétánnak a Kossuth utca nyugati oldala, azzal részben pedig tükrözve, a Zsigmond sétány ma parkolóként használt, Kossuth utca felőli vége lehet. A művelődési házzal szomszédos térkialakítás egy a fő úttól elzárt, így személyesebb teret képezhet.)
A felelősök, együttműködő partnerek meghatározása:	Fő felelős: Harkány Város Önkormányzata, Harkány Lehetséges együttműködő partnerek: <ul style="list-style-type: none"> • Harkányi Gyógyfürdő Zrt. • Harkányi Turisztikai Egyesület • Zsigmondy Vilmos Harkányi Gyógyfürdőkórház Nonprofit Kft.
A projekt időbeli ütemezése, feladatok meghatározása:	2017-2019
A feladat megvalósításához szükséges forrásigény nagyságrendje, valamint ennek forrása:	Harkány Város Önkormányzata 2016. július 22-ig pályázat benyújtását tervezi a TOP-2.1.2-15 kódszámú, Zöldváros kialakítása című Pályázati Felhívásra. Előzetesen becsült összeg: 1 000 – 1 200 MFt.

18. táblázat: A TOP-2.1.2-15 kódszámú pályázati keretből tervezett tevékenységek leírása

Forrás: Saját szerkesztés, 2016

Tevékenység leírása	Körforgalom kialakítása, kerékpáros közlekedés népszerűsítése Harkányban
Beavatkozás:	Ady-Kossuth utcai nagy kereszteződésben körforgalom kialakítása, a Művelődési Háznál kerékpár kölcsönzési lehetőség biztosítása, kerékpárvasárlás. A támogatás keretében olyan, a fenntartható közlekedés feltételeit megteremtő és erősítő közlekedésfejlesztési intézkedések valósulnának meg Harkányban, melyek hozzájárulnak az éghajlatváltozás mérsékléséhez, a szén-dioxid kibocsátás csökkentéséhez, az élhető és vonzó városi és települési környezet kialakulásához.
A felelősök, együttműködő partnerek meghatározása:	Fő felelős: Harkány Város Önkormányzata, Harkány Lehetséges együttműködő partnerek: <ul style="list-style-type: none"> • Helyi vállalkozások • Lakosság
A projekt időbeli ütemezése, feladatok meghatározása:	2017-2019
A feladat megvalósításához szükséges forrásigény nagyságrendje, valamint ennek forrása:	Harkány Város Önkormányzata 2016. március 31-ig pályázat benyújtását tervezi a TOP-3.1.1-15 kódszámú, „Fenntartható települési közlekedésfejlesztés” című Pályázati Felhívásra. Előzetesen becsült összeg: 80 MFt.

19. táblázat: A TOP-3.1.1-15 kódszámú pályázati keretből tervezett tevékenységek leírása

Forrás: Saját szerkesztés, 2016

Tevékenység leírása	Csónakázó-tó kialakítása a Szúnyog csárda környékén
Beavatkozás:	A Szúnyog-csárda menti természetes holtág és patak térségében komplex élőhely-rekonstrukció és természetes vízi attrakció fejlesztése a cél. A kialakítandó vizes élőhely egyszerre jelentené a meglévő, erősen eutorfizált víztest megújulását, és egy újabb, az itt tartózkodás idején a rekreációt szolgáló attrakció kialakítását.
A felelősök, együttműködő partnerek meghatározása:	Fő felelős: Harkány Város Önkormányzata, Harkány Lehetséges együttműködő partnerek: <ul style="list-style-type: none"> • Harkányi Turisztikai Egyesület • Helyi vállalkozások • Lakosság
A projekt időbeli ütemezése, feladatok meghatározása:	2017-2019
A feladat megvalósításához szükséges forrásigény nagyságrendje, valamint ennek forrása:	A feladat megvalósításának költségigénye nagyjából 300 millió Ft. A fejlesztés megvalósítására alkalmas pályázati konstrukció jelenleg nem látszik, így megvalósítása fejlesztési hitel felvétele mellett történhet.

20. táblázat: A tervezett Csónakázó-tó leírása

Forrás: Saját szerkesztés, 2016

Tevékenység leírása	Harkányi Gyógyfürdő attrakciófejlesztése
Beavatkozás:	<p>A Harkányi Gyógyfürdő szolgáltatásainak minőségi és mennyiségi fejlesztése két célcsoport igényeinek megfelelően:</p> <p>A gyógyulni vágyók célcsoportjának kiszolgálása érdekében az alábbi fejlesztések végrehajtása:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Fedett és félig fedett gyógymedence fejlesztés: A fürdő területén belül maradó, élmény és gyógyászati elem(ek) fejlesztése. A félig fedett medence ideális esetben teljes fedése. • Masszázs és egyéb szolgáltatások fejlesztése: A fürdő gazdaságos működtetése és a továbbfejlesztéséhez szükséges források biztosítása igényli, hogy olyan közvetlen és jelentős bevételekhez jusson, mint a szállásdíj-bevételek. Emellett az éves kihasználtságot nagyban elősegíti a közvetlen minőségi szállodakínálat. Részben ezt szolgálhatja egyúttal az új északi kapu megnyitása is, de jelentősebben egy közvetlen kapcsolattal rendelkező, részben vagy egészben közösségi tulajdonú szálloda. Ebben vagy ennek során indokolt lehet egy elő- és utószezonban fő keresletet generáló, de az egyéb időszakokban is állandó látogatói kört megszólítani képes szauna-világ kialakítása, olyan gyógyhatású szolgáltatásokkal, mint sószooba, gőz vagy éppen a hidegterápiás szoba. • Szaunavilág és relax, csak 18+ fürdő rész kialakítás jövőben lehetséges szállodával későbbi összeköttetés lehetőségével <p>A családok célcsoportjának kiszolgálása érdekében az alábbi</p>

Tevékenység leírása	Harkányi Gyógyfürdő attrakciófejlesztése
	<p>fejlesztések végrehajtása:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Térben és időben elválasztottan élmény- és strandfürdőrész fejlesztés fiatalok és családok részére (benne csúszdaparkkal): A csúszdapark után újabb, területileg a gyógymedencéktől és pihenőterétől elválasztott, élmény elemek kerülnek kialakításra. A kialakítás során törekedni kell a gyógy- és élménymedence tereknek a zajterelésére, illetve a fő megközelítési utakban az eltérő célcsoportok lehetőség szerinti elterelésére. Ezt, és a szolgáltatások térben való elválasztását elősegítendő javasoljuk a szállodasor felé, északi irányban egy második bejárat kialakításának megvizsgálását. • Napozóterasz fejlesztés • Termálfürdő bisztro és kávézó fejlesztés – külső és belső megközelíthetőséggel, exkluzív pálmaház létrehozása: A telített gyógy- és wellness piacon ma már minden fejlesztésnek egyedinek és mindenekfelett magas minőségűnek kell lennie. Ennek részeként a kiépítésre kerülő szolgáltatások között kell lennie a minőségi, egészséges gasztronómiának is. Ehhez a megfelelő területi elhelyezkedést és infrastrukturális háttér kialakítását kell biztosítani, hogy a későbbi üzemeltető már adott minőségi alapokra építkezve alakíthassa ki üzletét. Az étterem fekvését a fürdő és a vendégkör felől is megközelíthető módon, prémium érzés megőrzése mellett kell kialakítani.
<p>A felelősök, együttműködő partnerek meghatározása:</p>	<p>Felelős: Harkányi Gyógyfürdő Zrt. Együttműködő partnerek:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Harkány Város Önkormányzata • Harkányi Turisztikai Egyesület • Zsigmondy Vilmos Harkányi Gyógyfürdőkórház Nonprofit Zrt
<p>A projekt időbeli ütemezése, feladatok meghatározása:</p>	<p>2018 – 2020</p>
<p>A feladat megvalósításához szükséges forrásigény nagyságrendje, valamint ennek forrása:</p>	<p>A feladat megvalósításának költségigénye nagyjából 800 millió Ft. A fejlesztés megvalósítására alkalmas pályázati konstrukció jelenleg nem látszik, így megvalósítása fejlesztési hitel felvétele mellett történhet.</p>

21. táblázat: A Harkányi Gyógyfürdő tervezett fejlesztésének leírása

Forrás: Saját szerkesztés, 2016

Tevékenység leírása	Négycsillagos hotel megvalósításának a támogatása a gyógyhely területén vagy ahhoz kapcsolódóan
Beavatkozás:	Harkány Város Önkormányzata befektetési portfóliót készít és tudatosan keres magánbefektetőt a gyógyfürdő melletti területre, aki felépít és működtet egy négycsillagos szállodát a gyógyfürdő szomszédságában.
A felelősök, együttműködő partnerek meghatározása:	Felelős: Harkány Város Önkormányzata Együttműködő partnerek: <ul style="list-style-type: none"> • Harkányi Gyógyfürdő Zrt. • Harkányi Turisztikai Egyesület • Zsigmondy Vilmos Harkányi Gyógyfürdőkórház Nonprofit Zrt • Magánbefektetők
A projekt időbeli ütemezése, feladatok meghatározása:	2017 – 2019
A feladat megvalósításához szükséges forrásigény nagyságrendje, valamint ennek forrása:	A négycsillagos szálloda kialakítása magánbefektető(k) magánvagyonából tervezett, amelyhez az önkormányzat ideális feltételeket kíván teremteni. A feladat megvalósítása így az önkormányzattól „csupán” egy befektetési portfólió kialakítását és a meglévő apparátus befektetőkkel folytatott folyamatos tárgyalását igényli, így beruházási költséggel nem jár.

22. táblázat: A tervezett szálláshely fejlesztés leírása

Forrás: Saját szerkesztés, 2016

4.3. A fejlesztés hatásai

A turizmus alapvetően befolyásolja egy város, de az egész társadalom életét is. Ez a világ egyik legjelentősebb, leggyorsabban fejlődő iparága. Ennek következtében a projekt igen nagy jelentőséggel bír. Megvalósulásának köszönhetően várhatóan fellendül a város turisztikai és gazdasági élete, ennek pedig sok pozitív következménye van.

A fejlesztés turisztikai hatásai

- **Látogatók számának és a turisztikai költség összegének növekedése:**
Az összehangolt, egységes szemléleten alapuló fejlesztésnek, valamint Harkány Város Önkormányzata és a vállalkozások együttes tervezésének köszönhetően a gyógyhelyi kínálat hiányzó elemei valósulnának meg jelen projekt keretében. A fejlesztések hatására várhatóan nő a látogatók száma és emelkedik a turisztikai költség összege a harkányi gyógyhelyen.
- **A turisztikai szezon hosszabbítása:**
A projekt eredménye szezonon kívül és/vagy rossz időben is garantáltan igénybe vehető szolgáltatásokat kínál, így azok hozzájárulnak a szezonális csökkenéséhez, a turisztikai szezon hosszabbításához.
- **A turisták átlagos tartózkodási idejének növekedése:**
A projekt keretében tervezett intézkedések a komplett élményszerzést szolgálják, ami növeli a turisták átlagos tartózkodási idejét.

A fejlesztés gazdaságélénkítő hatásai

- **Foglalkoztatásra gyakorolt hatás (munkahelyteremtés):** A projekt közvetlenül 3 fő új munkahelyet teremt. Ezen kívül igényt teremt új szolgáltatásokra is, melyekhez szintén új munkahelyek kellenek, így munkahelyteremtő hatása egyértelmű.
- **Jövedelemhatás (hozzájárulás a GDP-hez, munkavállalói jövedelemhez, vállalkozói jövedelemhez, kormányzati és önkormányzati bevételekhez):** A projekt nemcsak új munkahelyeket létesít, de a meglévők bevételeit is növeli, mindezen keresztül a GDP-re, jövedelmekre és az adóbevételekre is pozitív hatással van. A külföldi turisták idelátogatása tőkebeáramlást eredményez, számuk növekedése pedig erősíti a bevétel növelését.
- **Multiplikátor-hatások:** A turisztikai bevételek körforgása a gazdaságban további közvetlen és közvetett jövedelmet teremt, amelyet a turizmus multiplikátor hatásaként ismerünk. A turisztikai élet nemcsak következménye a fejlesztéseknek, de újabbakat is ösztönöz, gazdaságélénkítő hatásával pedig lehetővé is teszi azokat. A projekt kiemelkedő hatása további beruházások és fejlesztések ösztönzése.
- **Árfelhajtó szerep:** Ahol a gazdaság fejlődik, ott a település is vele együtt halad, ezért a város fejlődésében is központi szerepet játszik ez a beruházás. Például a telekárak növekedése várható.
- **Regionális fejlődés, egyenlőtlenségek csökkentése:** A gazdasági fellendülésnek köszönhetően a városlakók életszínvonala is emelkedik, ez pedig nagyon fontos, mert a lakosság többsége közvetlenül vagy közvetetten érintett a turizmusban. Márpedig, ha a lakosság életszínvonala emelkedik, úgy növekszik a kereslet a kultúra és az egészséges, élhető környezet iránt. Nagyon fontos a regionális fejlődés, egyenlőtlenségek csökkentése és a város ezzel a projekttel megtette az első nagy lépést
ez irányban

4.4. A fejlesztés megvalósításának korlátai, kockázatai

A projekt sikeres megvalósítása érdekében a felmerülő kockázatokkal előre számolni kell, fel kell készülni azok esetleges bekövetkezésére. A hatékony kockázatkezelés alapja a gyors, határozott döntés. Kockázatok azonosítása és kezelése a 23. számú táblázatban található.

Kockázatotípusa	Kockázatok azonosítása	Kockázatok értékelése	Kockázatok kezelése	Kockázatok megelőzése	Kockázatok bekövetkezési valószínűsége
Műszaki kockázatok	A beruházás ütemterve csúszik	A beruházás megvalósításához szükséges hatósági engedélyek nem készülnek el időben.	Folyamatos kommunikáció az építési hatósággal, a vonatkozó jogszabályoknak és rendeleteknek megfelelő tervek kidolgozása.	Megbízható, tapasztalt kivitelező cég alkalmazása (időbeni engedélyeztetés)	alacsony
	Minőségi problémák a kivitelezés során.	A kivitelező cég nem megfelelő minőségben végzi el az építést.	A kivitelező céggel szemben támasztott magas követelmények, folyamatos műszaki ellenőrzés.	Megbízható, tapasztalt kivitelező cég alkalmazása, folyamatos műszaki ellenőrzés	alacsony
	Pótmunka igény.	A kivitelezés során pótmunkálatok válnak szükségessé.	Egyösszegű, átalányáras kivitelezői szerződés.	Megfelelő, körütekintő tervezés	közepes
	Meghibásodások, technikai károk		Szükség esetén garanciális javítások.	Folyamatos karbantartás	alacsony
Jogi kockázatok	Használatbavételi, működési engedélyek kiadása meghiúsul.	Az elkészült épületek engedélyezése nem történik meg.	Megfelelő műszaki előkészítés, folyamatos műszaki ellenőrzés, az építési engedélynek megfelelő kiviteli tervek alapján történő megvalósítás.	Az engedélyhez szükséges dokumentumok szakszerű kezelése	alacsony
	Vonatkozó jogszabályi környezet változása		A jogszabályok naprakész követése, betartása.	A jogszabályok folyamatos követése	alacsony
Társadalmi kockázatok	Lakossági ellenállás a projekt kapcsán, negatív közvélemény	Lakossági ellenállás hatására a beruházás csúszása.	A projekt megkezdését megelőzően a projektgazda egyeztetést kezdeményez az érintettekkel. A létrejövő szolgáltatások kedvezményes használati lehetőségének felajánlása enyhíti a felmerült kellemetlenségeket. A megvalósítás során folyamatos kommunikáció a lakossággal.	A lakosság tájékoztatása a beruházás társadalomra gyakorolt pozitív hatásáról	alacsony
Pénzügyi-gazdasági, fenntarthatósági kockázatok	A benyújtott pályázat nem részesül támogatásban	A beruházás költségei megkívánják vissza nem térítendő támogatás előteremtését; ennek elmaradása esetén a beruházás nem tud megvalósulni.	Alaposan előkészített, megfelelően kidolgozott, a pályázati felhívás céljaihoz maximálisan illeszkedő pályázattal ez a kockázati tényező minimálisra csökkenthető.	A pályázati dokumentációk szakszerű előkészítése	közepes
	Árak alakulása	A pénzügyi tervezés során alkalmazott átlagárak az üzemeltetés során más értéket	Megfelelő, az esetleges együttműködő TDM szervezettel és a Dél-Dunántúli RMI-vel egyeztetett marketing tevékenységgel és	Ez a kockázati tényező nehezen megelőzhető, viszont az árváltozásokra történő megfelelő	alacsony

Kockázatotípusa	Kockázatok azonosítása	Kockázatok értékelése	Kockázatok kezelése	Kockázatok megelőzése	Kockázatok bekövetkezési valószínűsége
		vehetnek fel.	megfelelő vezetői kompetenciákkal alacsonyban tartható kockázati tényező.	felkészüléssel hatékonyan kezelhető	
	A tervezettől elmaradó vendégforgalom	Az üzemeltetés tervezése során alkalmazott látogatószámot egyaránt befolyásolhatja fogyasztói igények változása, a versenytársak további fejlesztései és más piaci tényezők.	Folyamatos fejlesztésekkel, a piaci trendek követésével (akár diktálásával), magas szolgáltatási színvonal biztosításával, jól felépített értékesítési rendszerrel, marketing tevékenység szükség szerinti áttervezésével, folyamatos forgalomelemzéssel kiküszöbölhető kockázati tényező.	Megfelelő marketingtevékenységgel, színvonalas szolgáltatásokkal a kockázati tényező megelőzhető	közepes
Intézményi kockázatok	Az elnyert támogatás nem megfelelő felhasználása	Nem megfelelő projektmenedzsment tevékenység, a támogatás nem megfelelő felhasználása, a projekt megghiúsulását eredményezheti.	Megfelelő kompetenciákkal rendelkező tanácsadó cég bevonása minimálisra csökkenti ezt a tényezőt.	Projektmenedzser alkalmazása a teljes projektciklus alatt	alacsony
	Humánerőforrás problémák	Megfelelő, szakképzett munkaerő hiánya	Megfelelő kiválasztással és egyértelműen megfogalmazott elvárásokkal jól képzett szakembergárda állítható össze. Szükség esetén a kompetenciák további képzések biztosításával erősíthetők, bővíthetők.	Megfelelő, szakképzett munkaerő alkalmazása	alacsony
	Versenytársak fejlesztései	A már működő versenytársak új fejlesztéseik révén piaci előnyre tesznek szert	Szakmai együttműködések kialakításával, megfelelően szervezett értékesítéssel, megfelelő piaci pozicionálással és marketing tevékenységgel kezelhető tényező.	A piaci trendek folyamatos követésével, minőségi szolgáltatásokkal, megfelelő marketingeszközök folyamatos alkalmazásával megtarthatjuk piaci pozíciónkat	közepes
	Nem tervezett váratlan események bekövetkezése	Kikerülhetetlen események (szélsőséges időjárás, természeti katasztrófa, járvány,...)	Az események bekövetkezésére fel kell és lehet készülni, gyors reagálással és határozott döntéssel szükséges az elhárításon dolgozni. Szükség esetén a projekt ütemtervének átdolgozását eredményezheti.	A nem tervezett eseményekre történő előzetes felkészülés (pl: tartalék generátor, villámhárító)	alacsony

23. táblázat: A fejlesztés megvalósításának korlátai, kockázatai
Forrás: Saját szerkesztés, 2016

5. A KONCEPCIÓ MEGVALÓSULÁSÁT MÉRŐ INDIKÁTOROK

Indikátor megnevezése	Kiinduló érték	Bázis év	Tervezett célérték	Időszak	Forrás
Összes vendég száma üzleti célú egyéb szálláshelyek (fő)	9 878	2014	10 865	2020	KSH
Összes vendégéjszaka száma üzleti célú egyéb szálláshelyek (éjszaka)	47 520	2014	52 272	2020	KSH
Vendégek átlagos tartózkodási ideje üzleti célú egyéb szálláshelyek (éjszaka)	4,8	2014	5	2020	KSH
Külföldi vendégek száma a kereskedelmi szálláshelyeken (fő)	9 917	2015	10 909	2020	KSH
Külföldi vendégéjszakák száma a kereskedelmi szálláshelyeken (éjszaka)	51 433	2015	56 576	2020	KSH
Belföldi vendégek száma a kereskedelmi szálláshelyeken (fő)	42 205	2015	46 425	2020	KSH
Belföldi vendégéjszakák száma a kereskedelmi szálláshelyeken (éjszaka)	109 251	2015	120 176	2020	KSH
Összes vendég kereskedelmi szálláshelyeken (fő)	52 122	2015	57 334	2020	KSH
Összes vendégéjszaka száma a kereskedelmi szálláshelyeken (éjszaka)	160 684	2015	176 752	2020	KSH
Vendéglátók száma (fő)	1 102	2014	1 120	2020	KSH
Férőhelyek száma (db)	3 953	2014	4 000	2020	KSH
Szobakapacitás-kihasználtság kereskedelmi szálláshelyeken (%)	30.7	2015	33.77	2020	KSH
Férőhelykapacitás-kihasználtság kereskedelmi szálláshelyeken (%)	19.8	2015	21.78	2020	KSH
Egy vendégre jutó bruttó szállásdíj (Ft)	15 926	2015	17 518	2020	KSH
Egy vendégéjszakára jutó bruttó szállásdíj (Ft)	5 166	2015	5 682	2020	KSH
1 szoba 1 működési napjára jutó szállásdíj (REVPAR) (Ft)	3 108	2015	3 418	2020	KSH
Egy szoba átlagára (Ft)	10 113	2015	11 124	2020	KSH
A település idegenforgalmi	80 680	2014	88 748	2020	Önkormányzat

Indikátor megnevezése	Kiinduló érték	Bázis év	Tervezett célérték	Időszak	Forrás
<i>adóból származó éves bevétele (eFt)</i>					
<i>Működő kereskedelmi szálláshely egységek és üzleti célú egyéb szálláshelyek száma (db)</i>	1 396	2014	1 535	2020	Önkormányzat
<i>Megújult városi terek száma (db)</i>	0	2016	1	2020	Önkormányzat
<i>Kihelyezett köztéri pad (db)</i>	0	2016	50	2020	Önkormányzat
<i>Kihelyezett szökőkút (db)</i>	0	2016	2	2020	Önkormányzat
<i>Felújított zöldfelület (m2)</i>	0	2016	5 000 m2	2020	Önkormányzat
<i>Újonnan létrehozott zöldfelület (m2)</i>	0	2016	5 000 m2	2020	Önkormányzat
<i>Telepített fák száma (db)</i>	0	2016	20	2020	Önkormányzat
<i>Új kerékpártárolók száma (db)</i>	0	2016	5	2020	Önkormányzat
<i>A Harkányi Gyógy- és Strandfürdő látogatószáma</i>	485 094	2015	492 500	2020	<i>Harkányi Gyógy- és Strandfürdő</i>
<i>Megvalósított akadálymentesítési beavatkozások száma a GINOP pályázatban (fogytékosság típusai szerint)</i>	0	2016	3	2020	Önkormányzat
<i>Létrehozott új kerékpár/gépkocsi töltési lehetőséggel rendelkező parkolóhely (db)</i>	0	2016	2	2020	Önkormányzat
<i>A tervezett Harka Szolgáltatóház nettó alapterülete (m2)</i>	0	2016	552,99	2020	Önkormányzat
<i>Üzleti lehetőség biztosítása magánvállalkozások számára a GINOP pályázatban</i>	0	2016	5	2020	Önkormányzat

24. táblázat: A koncepció megvalósulását mérő indikátorok
Forrás: Saját szerkesztés, 2016

6. MELLÉKLETEK

6.1. 1. számú melléklet: A fürdő pozicionálása

6.1.1. A fürdő helyzetének értékelése

6.1.1.1. Harkányi Gyógy- és Strandfürdő

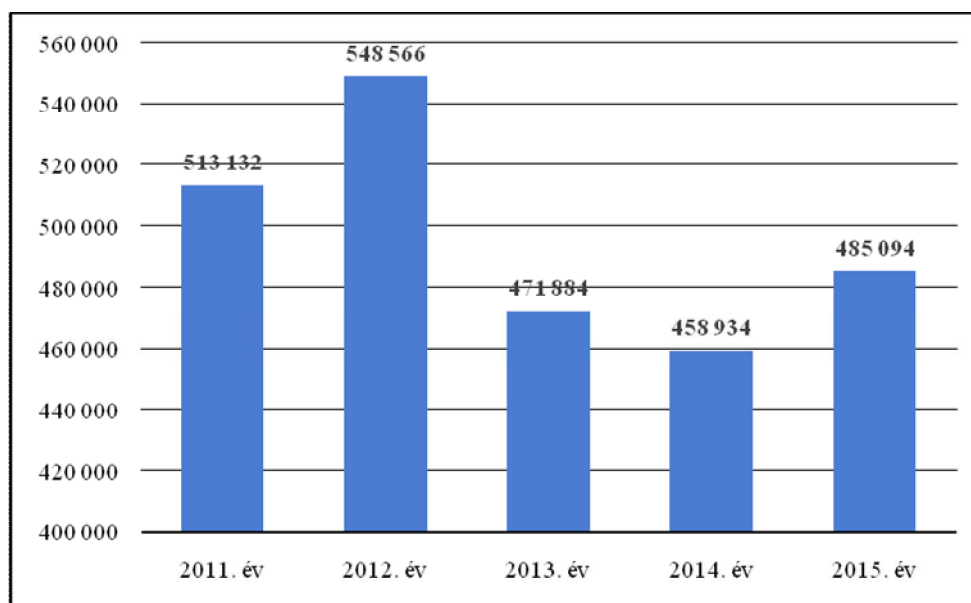
Harkány a Dunántúl déli részén, a Villányi-hegység és a Dráva-folyó között, a folyó völgyében fekszik. Harkány hírnevét az Európában egyedülálló gyógyvízösszetételének köszönheti. Európa lakosságának 2-3%-a szenved a psoriasis nevű bőrbetegségtől. **A világon nagyon kevés olyan hely van, ahol olyan természetes gyógytényezők találhatók, amelyek segítségével a psoriasisban szenvedő betegek tünetmentesen. Ezek közé tartozik Harkány.**

Harkány ősi település, ahol római épületmaradványok is felszínre kerültek. Először 1323-ban egy Anjou-kori okmányban találunk említést a településről Harkan néven. Bár írásos források hiányában nem bizonyítható, hogy már a török megszállás idején is ismert volt a harkányi gyógyvíz, mindenesetre a XVIII. századi uradalmi térképvázlaton "Büdösrét", "Büdöstó", majd ennek helyén "Büdöski Fürdő", "Büdöskő Forráshely" elnevezésekkel találkozhatunk, melyek régi forrásfeltörésekre utalnak, az itt élők elnevezése szerint. A jelentéktelen kis jobbágytelepülés életében a gyógyvíz, gyógyforrás 1823-ban történt felfedezése jelentett fordulópontot. A fürdő kiépítését a terület birtokosa, gróf Batthyányi Antal kezdte meg 1824-ben, erre az évre tehető az első fürdőszезon, melynek forgalma 1 400 fürdőzőt jelentett. Egyre több fürdőhelyet, kádat építettek, és a fürdő működtetése mind több embernek adott munkát. 1825-ben Patkovics József, "harkányi szegény alap"-ot hozott létre, hogy a nincstelen betegek is gyógyuláshoz juthassanak. A földbirtokos 1828-ban 28 szobából álló szállót és 12 fürdőhelyiséget építtetett. 1844-re felépült az első, a maga korában Magyarország legszebb fürdőháza, ahol 24 márvány kádfürdő volt. Ekkor alakították ki a közel 40 holdas parkot, amelyet dísfákkal, cserjékkel telepítettek be és szobrokkal díszítettek. 1845-ben 970, 1847-ben 3 200 fürdővendég kereste fel Harkányt. Megkezdődött Harkány település-szerkezetének átalakulása is. A Batthyányiak a fürdőháztól nyugatra eső telkeket az uradalom tisztségviselői számára olcsón átengedték, hogy szép házakat építsenek - így emelve a környék színvonalát. Ezzel megkezdődött Harkány polgárosodása. Az 1848-49-es szabadságharc után a fürdő akkor indult igazán fejlődésnek, amikor az 1860-ban közkegyelemben részesült Batthyány család ismét tulajdonosává vált. Zsigmondy Vilmos 1866-ban és 1887-ben két kutat fúratott. Az egyik 33 méterről 62 °C-os, a másik 54 méterről 70 °C-os vizet hozott a felszínre. Ezzel bizonyossá vált, hogy sehol az országban nincs olyan magas hőfokú víz, mint a harkány-siklósi-kistapolcai törésvonal mentén. Than Károly elismert egyetemi kémia tanár elvégezte a gyógyvíz elemzését. Ebben az időben a harkányi gyógyfürdőt rendszeresen reklámozták, a Pester Lloyd-tól a Hon-ig, közel száz hazai lap ajánlotta.

A Kutak tulajdonjoga 1873-ban a Benyovszky családhoz került. Az I. világháború és az azt követő 1929-33-as gazdasági válság Harkány fejlődésére is negatív hatással volt. A válság utáni gazdasági fellendülés Harkány gyors fejlődését segítette elő. Új utcák nyíltak, ekkor épült a mai szállodasor. Átadásra került a Rudolf Szálló (ma Baranya Hotel), az OTI (Országos Társadalombiztosítási Intézet) (ma Thermal Hotel Harkány) és a MÁV Gyógyház (ma a Vasútegészségügyi Nonprofit Közhasznú Kft. egészségügyi központja). Harkányt egyre

többen keresték fel, ennek megfelelően a fürdő is bővült, és igazán nívós gyógyfürdőhellyé vált. A gyönyörű park, a sétálók szórakoztatására rendezett mindennapi hangversenyek - nemcsak az idős és gyógyulni vágyó korosztály előtt tették népszerűvé Harkányfürdőt, hanem a fiatalabb korosztály számára is. A település egyre több házában foglalkoztak szobakiadással, módos polgárházak épültek. Harkány turisztikai központ volt, hiszen naponta indult a nyári szezonban omnibusz a Dráva partjára - fiatalokkal megtömve, és többnyire innen látogattak a máriagyúdi kegyhelyre is. A településen Népkönyvtár is működött. A II. világháború során Harkány sok kárt szenvedett. A fürdő épületei is igen rossz állapotba kerültek. A károk helyrehozatala csak 1954-ben kezdődött el. Ez időtől számíthatjuk a harkányi fürdő történelmének új korszakát.¹⁸

Az 1950-es években fejlődésnek indult gyógyfürdő és az 1955-ben alapított reumakórház megteremtette a mozgásszervi rehabilitáció orvos szakmai alapjait. A kórház orvosai felismerték a kénes víz psoriasis tünetmentesítő képességét, valamint a krónikus nőgyógyászati gyulladásokra kifejtett gyógyító hatását. Ennek is köszönhető, hogy az 1980-as évektől Harkány a magyarországi gyógyhelyek között vezető szerepet töltött be. A forgalma meghaladta az évi 2 millió vendégéjszakát. A fürdő 2003-ban teljesen megújult, 2007-ben pedig létrejött a Harkányi Rehabilitációs Központ.

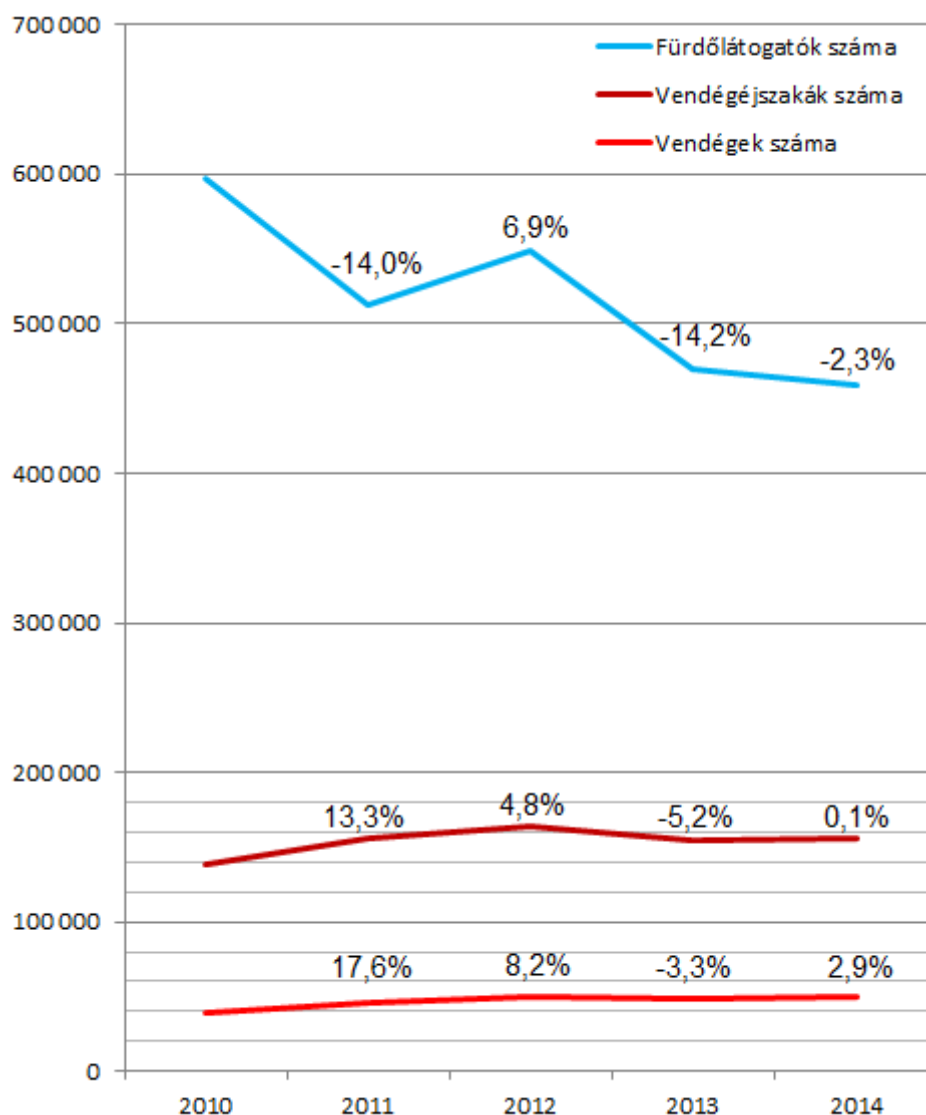

Harkányban nem csak a gyógyvíz spontán hatása érvényesül. Természeti adottságai kitűnőek, kedvező éghajlata, a gyógyfürdő mikroklímája, és az évi 2 100-2 200 napsütéses óra kiváló kiegészítője egy gondosan megtervezett fürdőkúrának.

¹⁸ Forrás: Zákonyi F.: A Dunántúl gyógyfürdői és fürdői, Budapest, 1983, Harkány város korábbi weboldala

12. ábra:A Harkányi Gyógy- és Strandfürdő látogatószáma 2010-2015
 Forrás: Harkányi Gyógy- és Strandfürdő adatai alapján saját szerkesztés, 2016

A település legfontosabb vonzereje a fürdő, de a település vendégforgalmának alakulása 2010-2014 között nem teljes összhangban alakult a fürdő vendégforgalmával, ez leginkább a 2011-es évben szembetűnő, amikor a kereskedelmi szálláshelyek vendégszáma és az ott eltöltött vendégéjszakák száma nőtt, míg a fürdő látogatóinak a száma csökkent.

13. ábra:A Harkányi Gyógy- és Strandfürdő látogatószáma és a település kereskedelmi szálláshelyeinek vendégszáma, illetve az ott eltöltött vendégéjszakák száma 2010-2014
 (Az adatok a változást az előző évhez képest mutatják)

Forrás: Harkányi Gyógy- és Strandfürdő adatai és KSH alapján saját szerkesztés, 2016

6.1.1.2. A harkányi víz jellemzői, minősége, előfordulásának gyakorisága

A harkányi gyógyvíz 50-70 méteres mélységekből, átlagosan 62,5 °C-os hőmérséklettel tör a felszínre. Ásványianyag-tartalma literenként közel 1 000 mg. A harkányi víz a kénes vizek csoportjába tartozik. Kénes víznek nevezzük azt az ásványvizet, amely literenként legalább 1 mg oxidálható, azaz jóddal titrálható szulfidként tartalmaz. A kén fürdőzéskor a bőrön és a légutakon keresztül szívódik fel, ivókúra során pedig az emésztőtraktusból. A kénes víz hatására élénk bőrpírt észlelhetünk, ami a perifériás vasodilatatio következménye. Ezen kívül stimulálja a termoreceptorokat. Már bebizonyosodott a kén bőrgyulladást csökkentő, keratoplasztikus, keratolitikus, antibakteriális, antifungális és viszketést csökkentő hatása. Arthrosisban a porcszövetet érő oxidatív károsodások ellen a kénes víz védő hatása érvényesül. A kéntartalmú fürdőzés szignifikánsan csökkenti a plazma homocisztein szintjét, ami a cardiovascularis betegségek rizikófaktor. Az artériák struktúrájában is jelentős szerepe van a kénnek, ha az érfalban csökken a kén és a szulfát mennyisége, akkor felszaporodik a koleszterin és a kalcium. A kénes vizek legtöbbször más típusú vizekkel, leginkább kalcium-magnézium-hidrogén-karbonátos, kloridos vizekkel együtt fordulnak elő, így komplex biológiai hatással számolhatunk. Kénes vízzel végzett klinikai vizsgálatok gyulladáscsökkentő és fájdalomcsillapító hatást igazoltak rheumatoid arthritisben, derékfájásban és arthrosisban hosszú távon.

A kénes vizek indikációi:

- *Mozgásszervi betegségek:* arthrosis, a gerinc degeneratív elváltozásai, a lágy részek rendellenességei, rheumatoid arthritis idült stádiuma, sérülések utókezelése, műtétek utáni rehabilitáció.
- *Bőrgyógyászati betegségek:* psoriasis, seborrhea, ekzema, viszkető bőrbetegségek.
- *Nőgyógyászati kórképek:* krónikus kismencedei gyulladás, a petefészek működési zavarai, pelvipathia vegetativa.

Kontraindikációk: Akut ízületi gyulladás, tbc, malignus tumorok, osteomyelitis.

Kénes vizek előfordulási helyei:

Magyarországon: Harkány, Balf, Hévíz, Mezőkövesd, Parád, Budapest, Bogács, Egerszalók.

Franciaországban: Aix les Baines, Bareges, Eaux Chaudes.

Horvátország: Bizovac, Varasdfürdő

Ausztria: Baden bei Wien

Szlovákia: Pöstyén, Trenčianske Teplice

Románia: Herkulesfürdő¹⁹

Kálium	K+	15,5
Nátrium	Na+	158
Ammónium	NH ₄ ⁺	1,88
Kalcium	Ca ²⁺	50
Magnézium	Mg ²⁺	11,2
Vas	Fe ²⁺	0,01
Kationok összege:	237	
Nitrát	NO ₃	0,4
Nitrit	NO ₂	0

¹⁹ Bender Tamás: Balneoterápia és hidroterápia Budapest, 2014

Klorid	CL	105
Bromid	Br	0,61
Jodid	J	0,12
Fluorid	F	1,39
Szulfát	S O4 ²⁻	6,9
Hidrogénkarbonát	HCO3 ⁻	525
Szulfid	S ²⁻	12,4
Anionok összege:	652	
Metakovasav	H2SiO3	55
Szabad szénsav	CO2	242
Összesen:	900	

25. táblázat:A Harkányi Gyógy- és Strandfürdő 1 liter minősített gyógyvizében az oldott alkotórészek mg-ban megadott mennyisége

Forrás: www.harkanyfurdo.hu

A harkányi gyógyvíz gyógyászati szempontból legjelentősebb alkotórésze a kétvegyértékű kén alkotta vegyület (18. táblázat), a karbonszulfid, amely gázalakban a vízben oldott állapotban nyomás alatt van (literenként 12 mg körüli mennyiségben). A föld alól feltörő vízben, a nyomás alól felszabadulva bomlani kezd, kénhidrogén gázzá alakul. A karbonszulfid a bőrön át és belélegezve egyaránt igen aktívan szívódik fel a szervezetbe, felszívódása 150-szerese a négyvegyértékű kénvegyületekkel (szulfátokkal) szemben.

A harkányi gyógyvizet gyógyászati céllal egyrészt a Harkányi Gyógy- és Strandfürdőben, másrészt a Zsigmondy Vilmos Gyógyfürdőkórházban alkalmazzák.

A harkányi gyógyvíz indikációi:

Mozgásszervi betegségek

- Gyulladásos reumatológiai betegségek (Rheumatoid arthritis és egyéb autoimmun ízületi gyulladások idült állapotai, psoriasisoz társuló ízületi gyulladások)
- Kopásos (degeneratív) jellegű ízületi és gerincbetegségek (porckorong betegségek, perifériás ízületi arthrosisok (csípő, térd, kisízület stb.))
- Lágyrész-reumatizmusok (Fibromyalgia, inak, szalagok, bursák betegségei)
- Anyagcsere- és egyéb belgyógyászati alapbetegségekhez társuló mozgásszervi elváltozások (osteoporózisok, köszvény, diabéteszes arthropátia, angio- és neuropátia, krónikus vesebetegségek, elhízás)
- Baleseti sérültek, poszttraumás állapotok
- Ízületi protézisműtét és egyéb ortopédiai műtét utáni állapotok
- Porckorongsér- és egyéb idegsebészeti műtéten átesett betegek
- Érszűkület vagy baleset miatt amputált betegek
- Gerincvelő-sérültek, koponya- és /vagy agysérültek, stroke-betegek, akik már korai neurorehabilitációban részesültek
- Organikus neurológiai betegek (pl.: Guillan-Barré –szindróma, sclerosis multiplex, myopathiak, perifériás idegkárosodások stb.)

Bőrgyógyászati betegségek

- Psoriasis (pikkelysömör)
- Más elszarusodási zavarok
- Krónikus gyulladásos bőrbetegségek

Nőgyógyászati betegségek

- Ismeretlen eredetű meddőség
- Kismencedei idült gyulladások, összenövések
- Endometriosis okozta panaszok rehabilitációja
- Nőgyógyászati műtétek utáni rehabilitáció
- A változókor okozta rendellenességek rehabilitációja
- Pelvopathia vegetativa és egyéb alhasi krónikus fájdalmakkal járó betegségek rehabilitációja

Ivókúra formájában

- javítja az emésztést
- értágító hatású
- fokozza az anyagcserét
- csökkenti a vérnyomást, a vércukrot
- beépül a porcokba
- érlelmeszesedés megelőzésére is alkalmazható

A harkányi gyógyvíz kontraindikációi megegyeznek a kénes vizek már ismertetett kontraindikációival.

6.1.1.3. A Harkányi Gyógy-és Strandfürdő szolgáltatási, ezen belül a balneológiai és egyéb egészségügyi szolgáltatások, kiegészítő terápiák

Harkány 13,5 hektáros ösparkjában a százéves fák és a Zsolnay-féle eozinos szökőkutak között található a fürdő, melynek területén 12 medence található. A fürdő egyidejű legnagyobb terhelhetősége, azaz a fürdő területén egyidejűleg tartózkodó személyek legnagyobb száma a nyári időszakban 6 322 fő, a téli időszakban 1 886 fő. A fürdő megengedhető napi terhelése, azaz a fürdő területére egy nap alatt, nyitástól a zárásig fürdés céljából belépő személyek száma a nyári időszakban 9 746 – 12 584 fő, a téli időszakban 2904 - 1093 fő²⁰.

A gyógyfürdő az év minden napján, a strand május 1-től szeptember 20-ig tart nyitva²¹.

Részleg	Időszak	nyitva tartás
Gyógyfürdő	az év minden napján	9.00-18.00
Strandfürdő	május 1-től július 2-ig	9.00-18.00
	július 3-tól augusztus 23-ig	9.00-20.00
	augusztus 24-től szeptember 20-ig	9.00-18.00
	szeptember 21-től április 30-ig	zárva tart

26. táblázat:A Harkányi Gyógy- és Strandfürdő nyitvatartási rendje

Forrás:<http://harkanyfurdo.hu/arak-nyitva-tartas/nyitva-tartas>

²⁰ A fürdő megengedhető napi terhelése a fürdő nyitvatartási idejének függvényében változik

²¹ 2015. évi nyitvatartási rend

A fürdő területén található medencék technikai paramétereit az alábbi táblázat foglalja össze.

Medence	Medence üzemmód	Vízforgatás alóli felmentés engedélyszáma	Megengedhető napi terhelés (fő)		Fajlagos terhelés (fő)	Medence		Medencevíz- hőmérséklete °C
			télen	nyáron		vízfelszín m ²	térfogat m ³	
1.sz. medence gyógymedence nyitott	t-ü ²²	5278-2/2203. OTH	861	861	308	769	959	36-38
1.B sz. medence gyógymedence fedett	t-ü	5278-2/2203. OTH	310	310	137	343	375	36-38
2.sz. medence – nyitott rész gyógymedence	t-ü	5278-2/2203. OTH	1329	1329	394	986	1479	34-36
2.sz.medence – fedett rész gyógymedence								
3.sz. medence meleg vizes medence nyitott	vf ²³		1575	2275	428	1069	1263	30-32
4.sz. medence úszómedence nyitott	vf		0	3250	210	1050	2107	24-26
5.sz. medence „lepke” medence nyitott	vf		0	3250	584	1460	1961	26-28
6.sz. medence „lepke” medence nyitott	vf		0	3250	608	1520	2024	30-32
7.sz. medence gyermek- medence nyitott	vf		0	325	110	220	70	34-35
8.sz. medence pezsgőmedence nyitott	vf		54	156	6	17	19	33-35
9.sz. medence szauna csobbanó- medence nyitott	vf		27	78	3	6	8	20-22
10.sz. medence pezsgőmedence fedett	vf		126	126	14	32,6	37,5	34-36
10. A sz. medence tetőtéri jakuzzi fedett	vf		54	54	6	3,3	3,3	34-36
11 A. sz. medence tetőtéri jakuzzi fedett	vf		153	153	6	3,3	3,3	34-36
11 A. sz. medence tetőtéri lazító fedett	vf		54	54	17	38,8	45,9	34-36
12.sz. medence csúszda csobbanó- medence nyitott	vf		0	858	15	50	55	24-26

27. táblázat:A Harkányi Gyógy- és Strandfürdő területén található medencék
*Forrás:*Harkányi Gyógy- és Strandfürdő adatai alapján saját szerkesztés, 2016

²² t-ü: töltő-ürítő

²³ vf - víz visszaforgatott

Medencék	Nyitva tartás 2015.
1.sz. medence	egész évben
1.B sz. medence	egész évben
2.sz. medence – nyitott rész	egész évben
2.sz. medence – fedett rész	egész évben
3.sz. medence	május 1-től szeptember 20-ig
4.sz. medence	május 1-től szeptember 20-ig
5.sz. medence	május 1-től szeptember 20-ig
6.sz. medence	május 1-től szeptember 20-ig
7.sz. medence	május 1-től szeptember 20-ig
8.sz. medence	egész évben
9.sz. medence	egész évben
10.sz. medence	egész évben
10. A / 11. A sz. medence	egész évben
11.sz. medence	egész évben
12. sz. medence	május 1-től szeptember 20-ig

28. táblázat: A Harkányi Gyógy- és Strandfürdő területén található medencék nyitva tartása
Forrás: Harkányi Gyógy- és Strandfürdő adatai alapján saját szerkesztés, 2016

A fürdőn belül két jól elkülöníthető zónát alakítottak ki a szezonnak és a különböző vendégigényeknek megfelelően.

A fürdő szolgáltatási zónái:

- I. Gyógyfürdő
- II. Strandfürdő

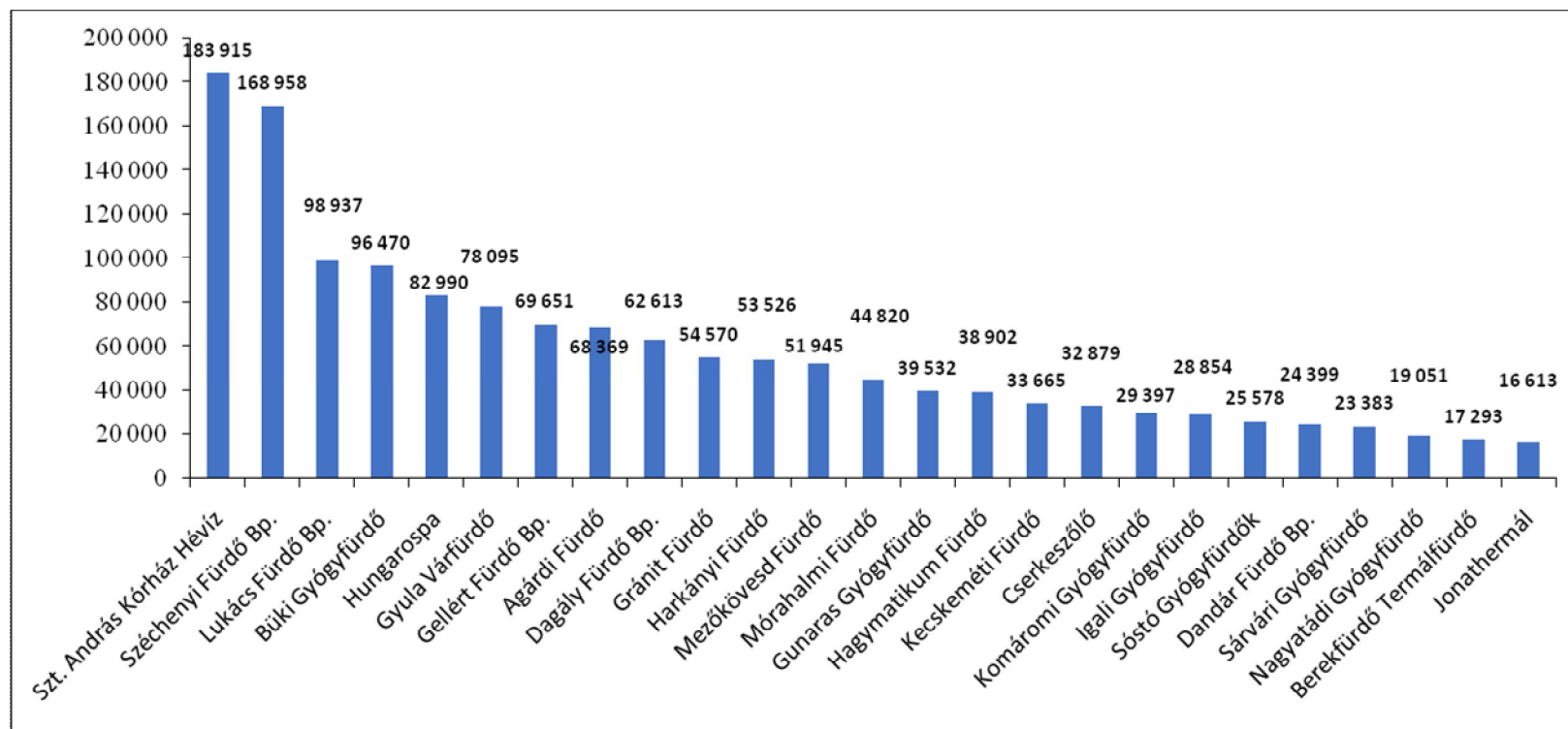
14. ábra: A Harkányi Gyógy- és Strandfürdő átnézeti helyszínrajza
Forrás: <http://harkanyfurdo.hu/arak-nyitva-tartas>

I. Gyógyfürdő

A fürdő a gyógyfürdő területén gyógyászati ellátásokat (Országos Egészségbiztosítási Pénztár által is finanszírozott), valamint wellness kezeléseket is biztosít.

A gyógyfürdőben két gyógyvizes medence található, mindkét medence rendelkezik nyitott és fedett résszel is.

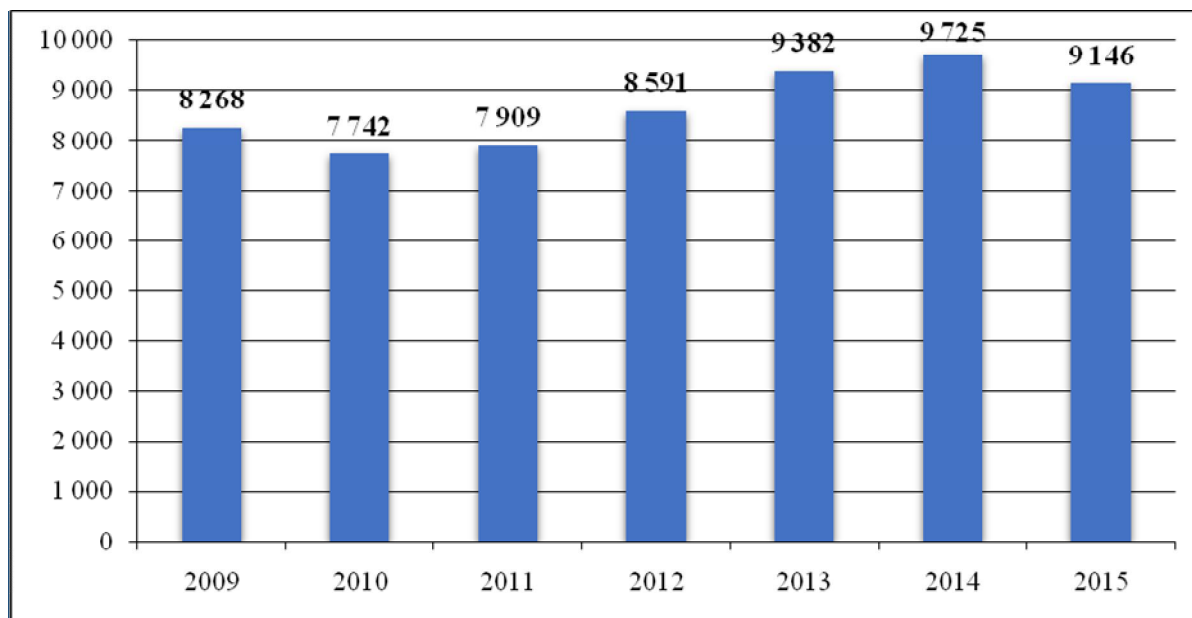
Az OEP 2014. évre vonatkozó adatai szerint a Harkányi Gyógy- és Strandfürdő az OEP finanszírozott gyógyvizes gyógymedence szolgáltatás alapján a 25 legforgalmasabb fürdő egyike.

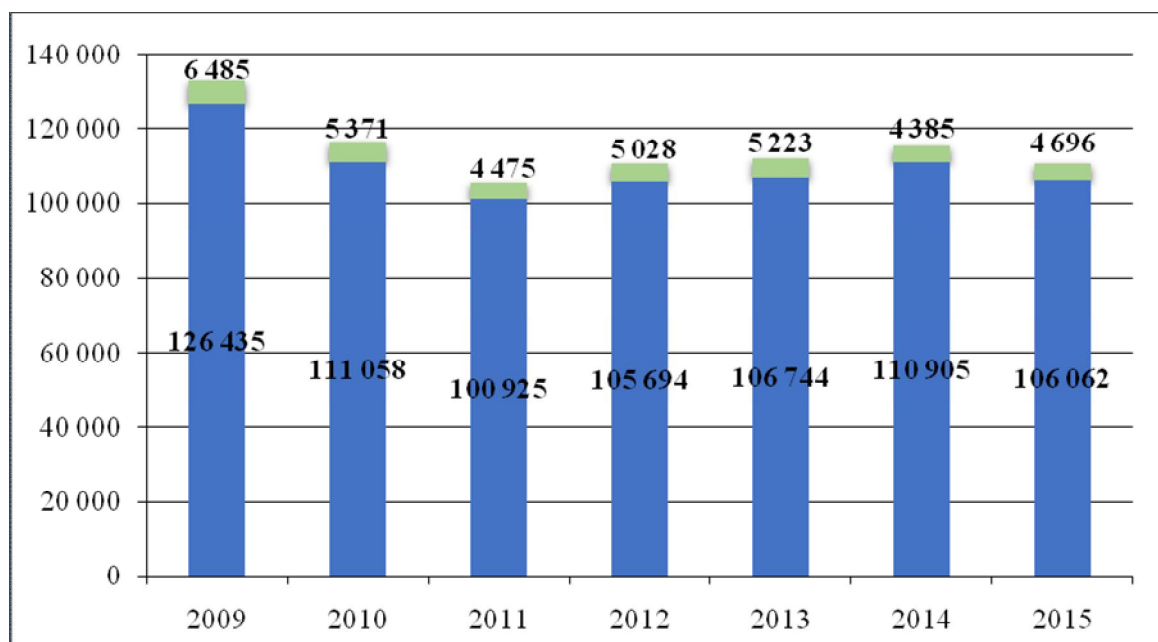
15. ábra: Az OEP finanszírozott gyógyvizes gyógymedence szolgáltatás rangsora a forgalom adatai alapján (2014)

Forrás: OEP

A fürdőben a gyógykezelést igénybe vevő vendégek száma 2010-2013 között kis mértékben nőtt, 2013-2015 között stagnált. A kezelések száma 2009-2011 között csökkent, majd stagnált. A gyógykezelésekből származó bevételek összege 2010-2014 között jelentős mértékben nőtt, 2015-ben csökkent az előző évi eredményhez képest.

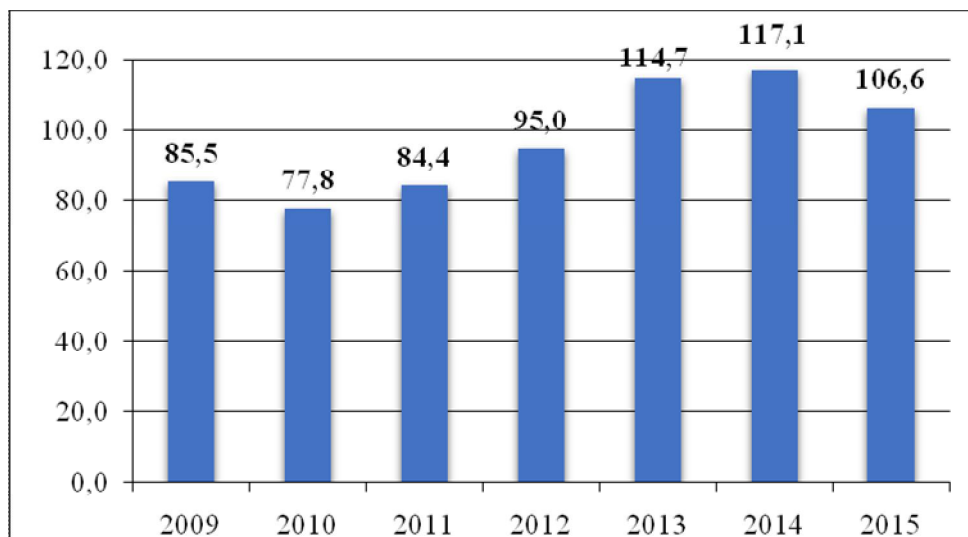

16. ábra: Gyógyvendégek száma a Harkányi Gyógyfürdőben 2009-2015
 Forrás: Harkányi Gyógy- és Strandfürdő adatai alapján saját szerkesztés, 2016

17. ábra: Gyógykezelések száma (darab) a Harkányi Gyógyfürdőben 2009-2015 (általános és közgyógyellátás keretében)

Forrás: Harkányi Gyógy- és Strandfürdő adatai alapján saját szerkesztés, 2016

18. ábra: Gyógyfürdőkezelések bevétele a Harkányi Gyógyfürdőben 2009-2015 (bruttó millió forint)

Forrás: Harkányi Gyógy- és Strandfürdő adatai alapján saját szerkesztés, 2016

A gyógyfürdő emeleti részén találhatóak azok a szolgáltatások, melyek a vendégek ellazulását, testi-lelki feltöltődését szolgálják. Az emeleten három medence található, a wellness rész különlegessége, hogy az elhúzható tető lehetővé teszi, hogy jó idő esetén a nyitott medencében fürödjének a vendégek. A medencéken kívül számos rekreációs szolgáltatás is igénybe vehető. A medencék mellett az emeleti részen található a finn szauna és a gőzkabin is.

Bár a gyógy- és a wellness szolgáltatások egy szolgáltatási zónába tartoznak, a térbeli megosztás lehetővé teszi, hogy az eltérő motivációval érkező vendégek zavartalanul élvezzék a pihenést vagy vegyék igénybe a gyógyászati szolgáltatásokat olyan módon, hogy a szolgáltatási egységek szabadon átjárhatóak egy belépőjegy megvásárlásával.

Kabin típusa	Befogadó képessége	Hőmérséklet	Relatív páratartalom
Finn szauna (főépület)	7 fő	80-95°C	10-30%
Gőzkabin	14 fő	42-48 °C	70-100%

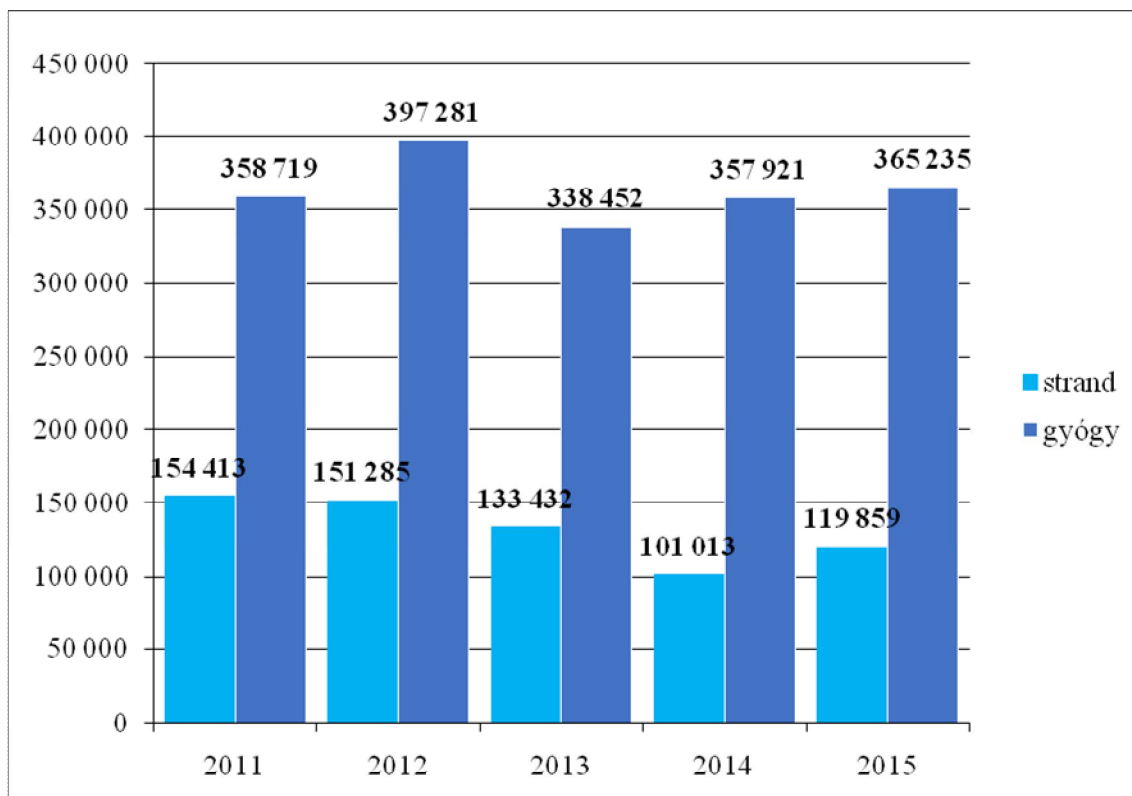
29. táblázat: A Harkányi Gyógyfürdő területén üzemelő szaunák

Forrás: Harkányi Gyógy- és Strandfürdő adatai alapján saját szerkesztés, 2016

II. Strandfürdő

A fürdő 13,5 hektáros ösparkjában májustól-októberig szabadtéri strandmedencék, feszített víztükrű uszoda, gyermekmedence és csúszda várja a vendégeket. A strandfürdő területén szezonálisan és egész évben is működő medencék találhatóak. Nyári időszakban itt büfék működnek, illetve rendszeresen szerveznek különböző szórakoztató programokat.

Amennyiben az egyes zónákba (gyógyfürdő, strandfürdő) értékesített jegyek számát vizsgáljuk, az derül ki, hogy a gyógyfürdő látogatottsága és népszerűsége magasabb, mint a strandfürdőé. Ez magyarázható azzal is, hogy Harkányt mint desztinációt és a fürdőt inkább a gyógyturizmussal azonosítják, a látogatók motivációi között vezető helyen szerepel az egészségturizmus, azon belül is a természetes gyógytényezőre – jelen esetben a gyógyvízre – épülő gyógyturizmus.

19. ábra: A Harkányi Gyógy- és Strandfürdőbe értékesített jegyek száma a két zóna szerinti megbontásban (2011-2015)

Forrás: Harkányi Gyógy- és Strandfürdő adatai alapján saját szerkesztés, 2016

6.1.1.4. A fürdő egyedi adottsága, és azokra épülő szolgáltatásai, ami megkülönbözteti a versenytársaitól

A Harkányi Gyógy- és Strandfürdő a gyógyvízre építve komplex egészségturisztikai szolgáltatást nyújt. **A fürdő egyediségét az 50-70 méteres mélységekből, átlagosan 62 °C hőmérséklettel a felszínre törő magas kén tartalmú gyógyvíz adja.** A harkányi víz ásványi anyag tartalma literenként több mint 1000 mg. Gyógyászati szempontból legjelentősebb ásványi anyaga a karbonil-szulfid (COS), amely gáz alakban a vízben oldott állapotban nyomás alatt van. A kifolyó vízben, nyomás alól felszabadulva azonnal bomlani kezd, átalakul kénhidrogén gázzá, amely a víz jellegzetes szagát adja. A kénes vizekben a kén többféle formában található meg, a harkányi gyógyvíz ebből a szempontból is különlegesnek számít, egy liter gyógyvízben 12 mg körüli mennyiségben található karbonit szulfid. Ez a bőrön át és belélegezve egyaránt igen aktívan szívódik a szervezetbe: felszívódása 150-szeres az egyéb kénvegyületekkel (pl. szulfátokkal) szemben. A harkányi víz a reumatológiai, mozgásszervi megbetegedések mellett egyes bőrgyógyászati megbetegedésekre, különösen a pikkelysömörre (psoriasis) különösen kedvező hatású. A psoriasis Európában és Észak-Amerikában mintegy 25 millió embert érint, és talán a legelterjedtebb immunrendszerrel összefüggő bőrbetegség. A harkányi gyógyvíz kapcsán klinikai vizsgálatok igazolták az önmagában vagy más terápiás modulokkal kombinálva alkalmazott gyógyfürdő terápia kedvező hatását a bőrtünetek csökkentésében.²⁴ A bőrtünetek lényeges javulása érhető el 14-18 napos intenzív harkányi kezeléssel. A gyógyvíz

²⁴ Sebők B. – Lengyel Zs. – Hortobágyi J.: A kénes harkányi gyógyvíz hatékonysága a psoriasis kezelésében http://harkanyfurdo.hu/userfiles/tanositvanyok/kutatasi_eredmeny1.pdf

eredményesen alkalmazható a bőrbetegséghez társuló ízületi panaszok esetén is. A Zsigmondy Vilmos Gyógyfürdőkórház, a Pécsi Tudományegyetem Általános orvosi kar elméleti intézetei, valamint a Baranya Megyei Önkormányzat Kórházának patológiai osztálya együttműködve jelentős előrelépést tett a gyógyvíz hatásmechanizmusának a vizsgálatában. Állatkísérletekkel igazolták, hogy a harkányi gyógyvíz erős gyulladáscsökkentő hatását, majd a pikkelysömörös betegek bevonásával végzett klinikai vizsgálat során fény derült arra, hogy a gyógyvizes fürdőkúra kifejezetten gátolja a bőrtünetek kialakulásában kulcsszerepet játszó anyagok termelődését, és egyidejűleg fokozza a kóros folyamatot fékező anyagok képződését. A szövettani vizsgálatok szintén az immunrendszer által közvetített gyulladás erőteljes fékeződését igazolták. A kutatások bebizonyították, hogy a harkányi gyógyvíz nem csak helyi, hanem szisztémás hatással is bír.²⁵

A Szülészeti és Nőgyógyászati Szakmai Kollégium 2008-ban publikált véleménye megerősíti a klinikai vizsgálat megállapításait, mely szerint a harkányi kénes gyógyvíz nőgyógyászati megbetegedéseknél, ezen belül is a meddőség egyes formáiban, az endometriosis kiegészítő kezelésében, a legkülönbözőbb eredetű krónikus kismencedei gyulladásokban és összenövésekben, kismencedei fájdalmakban, valamint a menopauza okozta társult betegségek kiegészítő kezelésében gyógyító, jótékony hatást fejt ki.²⁶ A Zsigmondy Vilmos Gyógykórház felmérései alapján a gyógykúrát követően ismeretlen eredetű elsődleges meddőség esetében 37%-ban, úgy nevezett másodlagos meddőségben – ahol a korábbi sikeres terhességet követően sikertelenek a gyermekvállalási kísérletek – 52%-ban következett be egy éven belül terhesség. E terhességek 80%-ból élő gyermek született. Hasonló sikereket lehetett elérni számos krónikus gyulladásos nőgyógyászati megbetegedésnél is: a balneoterápiás kezelésben részesült gyulladásos betegek 40%-ánál gyógyulást, 42%-nál tartós javulást értek el. Más nőgyógyászati kórképekben is, például endometriosissal társuló, az életvitelt jelentősen befolyásoló mindennapi fájdalmak, műtét utáni összenövések kezelésében szintén tartós sikerrel alkalmazták a harkányi kénes gyógyvizet.²⁷

Mind a psoriasis, mind a meddőség esetében a harkányi komplex kezeléseknek lényeges eleme a nyugodt, üdülőhelyi környezet, hiszen segít kiszakadni a mindennapokból, adott esetben megszünteti a problémát provokáló faktort.

Egészségturisztikai szolgáltatások

Terápiás gyógyászat

A terápiás gyógyászat orvosi vizsgálat és diagnosztika alapján nyújt kezeléseket. A kezelések általában természetes gyógytényezőkre - Harkány esetében a gyógyvízre – épülnek. Terápiás gyógyszolgáltatás alkalmazható meghatározott betegcsoportok kezelése, műtét vagy baleset utáni rehabilitáció esetén.

A fizioterápia a természetben előforduló energiák (napfény, víz, levegő és föld) felhasználást jelenti az orvostudományban. A fizioterápiának jelentős szerepe van a betegségek gyógyításában és a rehabilitációban egyaránt. A fizioterápia a gyógyszeres, sebészi és pszichoterápia mellett az orvosi terápia legrégebbi ága. A fizioterápia orvosi alkalmazása rendkívül széles körű, leggyakrabban azonban mozgásszervi betegekkel foglalkozó specialitások (reumatológia, ortopédia, neurológia, traumatológia, mozgásszervi rehabilitáció)

²⁵ Harkányi Rehabilitációs Központ kiadványa 2009

²⁶ ÁNTSZ Országos Tisztiorvosi Hivatal Országos Gyógyhelyi és Gyógyfürdőügyi Főigazgatóság által 2009. február 3-án kiállított hatósági igazolás http://harkanyfurdo.hu/userfiles/tanositvanyok/antsz_nogyogy.pdf

²⁷ Harkányi Rehabilitációs Központ kiadványa 2009

esetén alkalmazzák. Manapság a gyógyszeres kezelések költsége és az esetleges mellékhatások elkerülése miatt a betegek egy részénél egyre inkább alkalmazzák a fizioterápia eszközeit is. Ez azonban nem zárja ki a gyógyszeres terápiát, mindig a kezelőorvos dönti el, hogy a beteg állapota alapján melyik eljárást tartja a megfelelőnek. A fizioterápia magában foglalja a fizioterápiát, a balneoterápiát és a klímaterápiát (Forrás: Dr. Bender T.: Gyógyfürdőzés és egyéb fizioterápiás gyógymódok, SpringMed Kiadó, 2008). A Harkányi Gyógyfürdő komplex terápiás ellátást biztosít.

Terápiás csoport	Fajtája	Kezelési módjai
Hidroterápia (vízben történő kezelések)	Víz alatti vízszugármassázs	tangentor
	Egyéb hidroterápiás eljárások	szénsavfürdő, száraz szénsav kezelés
Balneoterápia (gyógyvíz-terápia)	Gyógyfürdőzés	medencefürdő, kádfürdő
	Iszapkezelések	gyógyiszappal ²⁸ , paraffin pakolás
	Ivókúrák	harkányi gyógyvízzel
Mozgásterápia (mechano-terápia)	Gyógytorna	száraz gyógytorna (csoportos és egyéni), víz alatti csoportos gyógytorna, egyéni víz alatti gyógytorna
	Masszázs	gyógymasszázs
Elektroterápia (elektromos ingerlés)	Kis-, közép- és nagyfrekvenciás kezelések	galvánfürdő-kezelés, iontoforézis, TENS, diadinamikus árammal történő kezelés, ingeráram-kezelés, interferencia-kezelés,
	Ultrahang-kezelés	víz alatti, vagy közti anxyaggal szárazon
	Mágneses kezelés	BEMER-terápia (általános, speciális)
Termoterápia	Hőléghkamra, gőzkamra, szauna	Gyógyfürdőben vehető igénybe – szauna, gőzfürdő, gőzkapszula
Termoterápia (hőterápia)	Krioterápia, hőléghkamra, szauna	krioterápia: OEP támogatással átlagban évi 2x10 kezelés. Térítési díj ellenében is igénybe vehető
Egyéb terápiás kezelések		köpölyözés, biorezonancia, fülgyertya-kezelés, ionos méregtelenítő kezelés,

30. táblázat: Fizioterápiás gyógymódok a Harkányi Gyógyfürdőben

Forrás: <http://harkanyfurdo.hu/gyogyfurdo/gyogykezelesek>

²⁸ A fürdőben Kolopi iszapot használnak, melyet a forró harkányi gyógyvízbe áztatnak be, az kerül majd iszappakolás formájában felhasználásra.

A fizioterápiás gyógymódokra építve a Harkányi Gyógyfürdő komplex gyógykúrákat nem ajánl ki előzetesen, minden egyes beteg esetében a gyógykúrát személyre szabottan állítja össze a kezelőorvos.

Orvosok

Az orvosi ellátást a Zsigmondy Vilmos Gyógykórház orvosai biztosítják, a fürdőben reumatológus szakorvos rendel.

Gyógykezelések igénybe vétele

A Gyógyfürdőben a gyógykezelések térítés ellenében a publikált szolgáltatói áron, illetve egyes kezelések az Országos Egészségbiztosítási Pénztár támogatásával vehetők igénybe. Ez utóbbi feltételeit a fürdő weboldala egyértelműen közli.

Társadalombiztosítási támogatással igénybe vehető fürdőgyógyászati ellátások a Harkányi Gyógyfürdőben:

- Gyógyvizes gyógymedence (kódszám: 01)
- Gyógyvizes kádfürdő (kódszám:02)
- Iszappakolás, iszapfürdő (kódszám: 03)
- Szénsavas fürdő (kódszám: 05)
- Orvosi gyögmasszázs (kódszám: 06)
- Víz alatti vízszugár masszáz (kódszám: 07)
- Víz alatti csoportos gyógytorna (kódszám: 08)
- Komplex fürdőgyógyászati ellátás (kódszám:09)

Egyéb egészségügyi szolgáltatások

Wellness

A fürdő területén elsősorban rekreációs wellness szolgáltatások vehetők igénybe. Ide tartoznak a kényeztető kezelések, a szépségápolás, a sport és fitnesz. A kezelések célja hangsúlyozottan a betegségek megelőzése szelíd gyógymódokkal. Az egészségmegőrző programokat természetgyógyász állítja össze. A kezeléseknél alkalmazott alapanyagok kiválasztásánál nagy hangsúlyt fektetnek a természetes alapanyagokra. Lehetőség van állapotfelmérésre, így a kezeléseket személyre szabottan, a vendég alkatának, testi adottságainak, egészségi állapotának megfelelően állítják össze. Ezek a szolgáltatások jól kiegészítik a terápiás gyógyászat szolgáltatásait.

Wellness típusa	Fajtája	Kezelési mód
Rekreáció /Kényeztető kezelések	15-30 perces masszázások	Talpmasszázs, Testmasszázs illóolajjal, Testmasszázs vákuummal, Testmasszázs mézzel, „After eight” masszáz (csoki, menta), Hűsítő masszáz, Lymphdrainage (kézi nyirokmasszázs), Testmasszázs illóolajjal, Páros masszáz, Talpmasszázs, Cellulitisz – zsírégető masszáz
	35-60 perces masszázások	Csokoládémasszázs, Lymphdrainage (kézi nyirokmasszázs), Hűsítő masszáz, „After eight” masszáz (csoki, menta), Lávaköves masszáz – hát, Lávaköves masszáz – teljes test. Páros masszáz
	Egyébmasszázások	Migrén masszáz, Menedzser masszáz, Spa relax aromamasszázs (levendula, mandarin), Lendület masszáz (borsmenta, rozmarin), Virágmasszázs (rózsafa, klementin), Vitalizáló aromamasszázs (zsálya, rozmarin, grapefruit), Gyermekmasszázs, Hullám masszáz (részleges és teljes)
	Thai masszázások	Tradicionális Thai masszáz (30-60-90-120 perc), Thai olajos masszáz (30-60-90-120 perc), Aromaterápiás masszáz (30-60-90-120 perc), Herbál masszáz (60-90-120 perc), Talpmasszázs (30-60-90 perc) Lábmasszázs (45 perc), Fej-, nyak- és vállmasszázs (45 perc), Wai Thai masszáz (90 perc)
	Kádkezelések	Kádfürdő
	Wellness csomagok - Minden csomag tartalmaz az egynapos fürdőbelépőt és a feltüntetett kezeléseket	<i>Méregtelenítő csomag</i> (gőzkapszula kezelés fényterápiával, ionos méregtelenítő kezelés, vákuumos vagy köpölyös kezelés, gyógytea) <i>Relaxációs csomag</i> (illóolajos masszáz, reflex-zóna masszáz, gyógytea) <i>Cellulitis kezelés</i> (cellulitis kezelés, gyógytea) <i>Újévi méregtelenítés</i> (talpmasszázs, gőzkapszula kezelés, olajos testmasszázs, gyógytea) <i>Téli megújulás</i> (hullámmasszázs teljes testre, holttengeri masszáz, gőzkapszula kezelés, levendula tea) <i>Fitt forma</i> (talpmasszázs, gőzkapszula kezelés, cellulit masszáz, méregtelenítő tea)
Rekreáció	Szépségápolás ²⁹	Fodrászat, Kozmetika, Pedikűr, Manikűr
Rekreáció	Sport és fitnesz	Úszás, Babaúszás, Vízi röplabda, Aqua-fitness, Vízi zumba, Strandröplabda, Strandfoci, Lengőteke Ping-pong Állandó, ingyenes programok, illetve szezonális programok

31. táblázat: Wellness kezelések a Harkányi Gyógyfürdőben

Forrás: <http://harkanyfurdo.hu/gyogyfurdo/wellness-es-spa-kezelesek>

²⁹ Ezeket a szolgáltatásokat külső vállalkozók bérleti szerződés keretében biztosítják.

Egyéb szolgáltatások a fürdő területén

Gyerekbárát szolgáltatások

A fürdőkben az egyik legdinamikusabban növekvő szegmens a családok. Harkány esetében erre különösen nagy figyelmet kell fordítani, hiszen a gyógykúrára érkező vendégek többnyire családdal érkeznek, a psoriasisos betegek életkorában pedig – a betegség sajátosságából adódóan – jelentős szórás figyelhető meg. Itt a vendéglégedettséget jelentős mértékben meghatározzák a gyerekbárát szolgáltatások. A harkányi fürdő az alábbi gyerekbárát szolgáltatásokkal várja a családokat:

- gyermekmedence
- babaúszás
- családi csúszda
- játszótér
- sportpályák
- sporteszköz kölcsönzés
- baba-mama pihenő

Vendéglátás

A fürdőnek nincs saját működtetésű vendéglátóegysége. A fürdő területén több étterem, büfé, kávézó, fagyaltozó, bolt, söröző működik részben egész évben, részben szezonálisan. Ezeket az egységeket bérlők üzemeltetik.

6.1.1.5. A fürdő szolgáltatási színvonala, minősítései

Az Állami Népegészségügyi és Tisztiorvosi Szolgálat és Tisztiorvosi Szolgálat látja el a természetes gyógytényezőkkel kapcsolatos hatósági, szakmai irányító és felügyeleti tevékenységeket Magyarországon. Nyilvántartást vezet az ásvány- és gyógyvizekről, gyógyfürdőről és egyéb, a jogszabályban meghatározott természetes gyógytényezőkkel kapcsolatos minősítésekről. A Harkányi Gyógyfürdő minősített gyógyfürdőintézmény, szerepel az országos törzskönyvi nyilvántartásban a magyarországi gyógyfürdőről.

Megye	Település	Minősítési, felülvizsgálati engedély száma	Nyilvántartási szám
Baranya	Harkány	30887/1958 465/Gyf/1984 193/2008	VI/2.

32. táblázat:A harkányi gyógyhely adatai az Országos törzskönyvi nyilvántartásban

Forrás: www.antsz.hu alapján saját szerkesztés, 2016

Megye	Település	Gyógyfürdőintézmény neve	Minősítési engedély száma	Nyilvántartási szám
Baranya	Harkány	Gyógy- és Strandfürdő	221.148/1993.BM 32/GyF/1990 61/GyF/2006	I/33

33. táblázat:A Harkányi Gyógy- és Strandfürdő adatai az Országos törzskönyvi nyilvántartásban

Forrás: www.antsz.hu alapján saját szerkesztés, 2016

Az ásványi anyagokban gazdag vizet 7 kútból nyeri ki a fürdő. Ebből 1 kút vize minősített ásványvíz, 6 kút vize minősített gyógyvíz melyek szintén szerepelnek az elismert ásvány- és gyógyvizek jegyzékében (a B-66-os kút mindkét minősítéssel rendelkezik).

A K-15/A és a K-4a/A kutak Siklós közigazgatási területén vannak, de a Harkányi Gyógy- és Strandfürdő vízellátást biztosítják.

Kút, forrás jelölése	Kútkataszteri szám OKK	Felülvizsgálat / módosító ügyirat száma	Első minősítési engedély száma	Megújított minősítő határozat száma	Víz kereskedelmi elnevezése	Közzététel száma	Víz kémiai jellege	Felhasználási mód "B"=ivási célú "K"=fürdési célú "PC"=palackozási célú	Törzskönyvi nyilvántartás száma
Mattyi	K-64	-	46/GYF/1993	927/OTH/2009	-	64/2010. (Eü.K. 10.)	(Na,Ca,Mg)HCO ₃	K	VII/546
Harkányi IV.	B-66	-	57/GYF/1993	93/GYF/2006	-	41/1993. (NK18) Gyf	(Na,Ca)(Cl,HCO ₃)	B	VII/141

34. táblázat: A Harkányi Gyógy- és Strandfürdő ásványvíz-kútjainak adatai az elismert ásványvizek jegyzékében

Forrás: www.antsz.hu alapján saját szerkesztés, 2016

Kút, forrás jelölése	Kútkataszteri szám OKK	Víz kémiai jellege	Felülvizsgálat / módosító ügyirat száma	Első minősítési engedély száma	Megújított minősítő határozat száma	Víz kereskedelmi elnevezése	Közzététel száma	Felhasználási mód	Törzskönyvi nyilvántartás száma
								"B"=ivási célú "K"=fürdési célú	
IV/a kút	B-66	Na, Ca	-	215/GYF/2002	KEF-5616-4/2013	-	35/2013.(Eü.K. 13.)	K	VII/825
		Cl, HCO ₃							
III. sz. kút	B-7	Na, Ca	-	545/GYF/1970	924/OTH/2009	-	62/2010.(Eü.K. 10.)	K	VII/544
		Cl, HCO ₃							
VI. sz. kút	B-63	Na, Cl	-	560/GYF/1983	926/OTH/2009	-	65/2010.(Eü.K. 10.)	K	VII/547
		Cl, HCO ₃							
V. sz. kút	b-57	Na, Ca	-	308/GYF/1981	925/OTH/2009	-	63/2010.(Eü.K. 10.)	K	VII/74
		Cl, HCO ₃							
Büdöstop .II	K-15/A	(Ca,Mg)HCO ₃	-	574/GYF/1983	928/OTH/2009	-	67/2010.(Eü.K. 10.)	K	VII/549
Büdöstop .I.	K-4a/A	(Ca,Mg)HCO ₃	-	457/GYF/2002	KEF-1201-8/2013	-	51/2013.(Eü.K.) OTH	K	VII/838

35. táblázat: A Harkányi Gyógy- és Strandfürdő gyógyvíz-kútjainak adatai az elismert gyógyvizek jegyzékében

Forrás: www.antsz.hu alapján saját szerkesztés, 2016

A Magyar Fürdőszövetség üzemeltetésében levő fürdők nemzeti tanúsító védjegye 2014 óta elérhető a hazai fürdők számára. A védjegy minősítés megkülönböztet, hiteles információkat nyújt a vendégek számára a fürdők közötti választás során. A Harkányi Gyógyfürdő a Magyar Fürdőszövetség nemzeti tanúsító védjegye szerint négycsillagos gyógyfürdő.

A Harkányi Gyógy- és Strandfürdő tagja a Dél-dunántúli Gyógy- és Termálfürdők Egyesületének, illetve a Dél-dunántúli Gyógy-és Termálturisztikai Klaszternek.

A fürdőben az alábbi Integrált Minőségirányítási rendszereket alkalmazzák:

- Az MSZ EN ISO 9001:2009-es szabvány, mely a minőségirányítás folyamatszempléltű megközelítésének alkalmazására ösztönöz.

- MSZ EN ISO 14001:2005 szabvány követelményein alapuló környezetirányítási rendszer, mely biztosítja az Integrált Irányítási Rendszer létrejöttét.

6.1.1.6. *A vendég célcsoportok*

A fürdő komplex szolgáltatást nyújt, de a harkányi gyógyvíz egyedülálló vízösszetételének köszönhetően négy jól elkülöníthető vendég célcsoport emelhető ki a harkányi fürdőben:

1. Bőrgyógyászati betegségekben szenvedők (elsősorban a psoriasisban szenvedők, de ide sorolhatóak az egyéb gyulladásos, viszkető bőrbetegségek)
2. Nőgyógyászati betegségekben szenvedők (elsősorban meddőség esetén)
3. Mozgásszervi betegségekben szenvedők (elsősorban a psoriasisához köthető ízületi megbetegedések)
4. 55+ korosztály

A psoriasis bármely életkorban előfordulhat, de tünetei leginkább két életkorban jelennek meg: 15 és 20 éves kor, illetve 55 és 60 éves kor között. Életkorbeli megjelenése, valamint genetikai vizsgálatok alapján a betegségnek két altípusa különíthető el: I-es és II-es típusú psoriázis. Az I-es típusra, amely a betegek 75%-ánál fordul elő, jellemző a 40 éves kor előtt – fiatal felnőttkorban vagy gyermekkorban – kezdődő betegség, a gyakori családi halmozódás és az erős genetikai meghatározottság. A II-es típus 40 éves kor után kezdődik, és sokkal ritkábban mutatható ki családi halmozódás, genetikai meghatározottság.³⁰

Mivel a betegség nem korfüggő, ezért korosztály szempontjából ez a gyerekektől a nyugdíjasokig mindenkit felölel, az attrakciók szempontjából ezt figyelembe kell venni, a betegek kúrja 2-3 hét, többnyire kísérvél érkeznek, így a családok is a célcsoportok között szerepelnek, de ebben az esetben nem külön célcsoportként, hanem az elsődleges célcsoportok részeként.

A meddőséggel küzdő párok életkora is jellemzően a 25-44 év közötti korosztály, így a szolgáltatások kialakításakor ennek a korosztálynak az igényeit is figyelembe kell venni.

6.1.1.7. *A fürdőn kívül elérhető (nem vízhez köthető) turisztikai szolgáltatások*

A fürdő közvetlen környezetében a turisztikai szuprastruktúra számos eleme megtalálható. Ezek a vendégek tartózkodását teszik kényelmesebbé, illetve a fogyasztásukat lehetővé. Ide tartoznak a szálláshelyek, vendéglátó-egységek, a turisták tartózkodását élménnyé tevő szolgáltatások, illetve azon szolgáltatások, amelyeket a turisták a kiskereskedelmi ellátásban, a személyes igényeik kielégítésében vesznek igénybe.³¹

A fürdő környezetében több nagy befogadóképességű hotel, illetve a településen számos apartmanház, apartman, vendégház, panzió található.

A legnagyobb szálláshely kapacitással és a legszélesebb szolgáltatási körrel a hotelek rendelkeznek.

Thermál Hotel Harkány

A négycsillagos hotel 131 superior és standard szobával rendelkezik. A 850 m²-es wellness részlegükön úszásra alkalmas és masszázsselekkel felszerelt sport- és élménymedence, egyedülálló hangulatot árasztó szaunafalu, finn-, bio-, infra szaunák és gőzkabin található. A hotelben gyógyászati részleg működik, ahol kültéri és beltéri gyógymedence is van. A

³⁰ Dr. Szegedi A. – Dr. Szekanecz Z.: Pikkelysömör és ízületi gyulladás

³¹ Michalkó G.: Turizmológia

gyógyászati részleg biztosít fizioterápiás kezeléseket mozgásszervi megbetegedésben és psoriasisban szenvedők számára.

A szállodában rendezvényközpont is működik, ahol négy szekcióra bontható, 350 fős konferenciaterem található.

Komfort Hotel Platán

A háromcsillagos hotelben 44 felújított, komfort fokozatú szoba, és 18 darab nem felújított, balkon nélküli szoba van. Ezen kívül két légkondicionált különterem (60-60 főre) és egy 80 fős terem áll a vendégek rendelkezésére. A szállodában étterem és masszázs szolgáltatás működik.

Ametiszt Hotel

A háromcsillagos hotel a fürdőtől mindössze 250 méterre található. A szállodában 23 kétágyas és 4 háromágyas szoba van, a szobák egy része összenyitható, így ideális helyszíne a családi üdüléseknek. A hotelben étterem és kerékpárkölsönzés szolgálja a vendégek kényelmét, a csomagárak tartalmazzák a Harkányi Gyógy- és Strandfürdőbe a belépőt is.

Lídia Hotel Wellness és Étterem

A Lídia Hotel Wellness és Étterem Harkány központjában, a Gyógy - és Strandfürdő bejáratától 200 méterre helyezkedik el. A hotelben 35 franciaágyas és külön ágyas (több pótágyazható) szoba és 2 lakosztály található. A Lídia Hotel újonnan kialakított wellness részében lehetőség nyílik a jakuzzi medence, a gőzkabin, a finn szauna és az infra szauna, valamint a mini fitness terem használatára is. Ezeken felül lehetőség van testmasszázs igénybe vételére.

Dráva Hotel Thermal Resort

A négycsillagos szálloda a gyógyfürdő közvetlen szomszédságában, csendes, zöld környezetben várja vendégeit. A hotel 88 komfortos, légkondicionált szobával rendelkezik. A Wellness centrumban élményfürdő (úszómedence, pezsgőfürdő, élménytorony, fekvő pezsgő pad), szauna, infra szauna, sószoza, fitness terem, gyógy masszázs, kényeztető masszázsok, napozó terasz biztosítja a teljes rekreációt. A szálloda területén teniszpályák, homokos strand röplabda pálya áll az aktív sportolást igénylők részére. A gyógyászati részlegben a harkányi gyógyvizet kádfürdő formájában alkalmaznak fürdőkúrára, ezen kívül még tangenter kezelés áll a vendégek rendelkezésére. A hotelben konferenciatermek is találhatók, a korszerű technikával felszerelt termek egybenytva összesen 120 fő befogadását teszik lehetővé. A három terem - 80 fős, 35 fős, 30 fős - igény szerint alakítható.

MÁV Gyógyház

A fürdőtől alig 100 méterre található intézmény mindössze 18 ágyas, de fontos megemlíteni, mert itt zajlik nőgyógyászati kezelés.

Xavin Hotel

A négycsillagos szálloda a fürdőtől 150 méterre helyezkedik el. A hotelben standard kétágyas, franciaágyas és pótágyazható szobák, illetve családi szobák és egy családi lakosztály található. A wellness részben pezsgőfürdő, merülő medence, finn szauna, török gőzfürdő, tepidárium, trópusi élményzuhany és Harkányban kizárólag itt elérhető szolgáltatásként sószoza áll a vendégek rendelkezésére. A wellness részben masszázsok is igénybe vehetőek. A szállodában hangulatos télikert és konferenciaterem is található.

A fürdő területén is működik étterem, büfé, cukrászda, söröző, de ezek a szolgáltatások a településen a fürdőn kívül is elérhetőek.

A fürdő közvetlen közelében elérhetőek a másodlagos szuprastruktúra legfontosabb szolgáltatásai.

Szuprastruktúra	Elsődleges szuprastruktúra	Szálláshely szolgáltatás	hotelek, panziók, apartmanházak, apartmanok, magánházak
		Vendéglátás	Éttermek, vendéglátó egységek,
	Másodlagos szuprastruktúra	Kiskereskedelem	üzletek, élelmiszerüzletek, piac
		Kiegészítő szolgáltatások	posta, bank, bankautomata, gyógyszerár, rendelő, kórház, művelődési ház, játszótér

36. táblázat: Szolgáltatások a Harkányi Gyógy- és Strandfürdő közvetlen környezetében
Forrás: Harkányi Gyógy- és Strandfürdő adatai alapján saját szerkesztés, 2016

6.1.1.8. A humán erőforrás elemzése a Harkányi Gyógy- és Strandfürdőben, a fürdő gazdálkodási adatai

A fürdő átlagos statisztikai állománya éves összesítésben 153 fő volt 2014-ben.

Statisztikai létszám /Aktív létszám (Fő)	Munkajogi létszám (fő)	Munkakör
2	2	Felsővezetés
3,375	5	Gyógy vezetés
7	7	Fürdőüz. Vezetés
2	2	Techn. Vezetés
5	5	Központi alk.
1	1	Ért. Csoport
5	5	Műszaki iroda
4,75	5	Gyógy. dolg.
22,75	23	Gyógymasször
4	5	Masször
15	15	Jegypénztáros
9	9	Fürdő üzemeltetők, infósok
15	16	Takarító
9	9	Uszodamester
10	10	Kertészet
9	9	Gépész
4	4	Vill.szer.
6	6	Készenléti áll.
4	4	Medence mosó
1	1	Szállítás
138,875	143	ÖSSZESEN

37. táblázat: A Harkány Gyógyfürdőben dolgozók megoszlása munkakör alapján (2016)
 Forrás: Harkányi Gyógy- és Strandfürdő adatai alapján saját szerkesztés, 2016

A fürdő gazdálkodási adatai

Egy felnőtt napijegy ára a Harkányi Gyógyfürdőbe 2 900 forint, a Strandfürdőbe 1 600 forint.³² Az alapár mellett számos kedvezményes belépő van. Kedvezményes napi belépőjegyet vehetnek igénybe:

- 6 éves kortól, ha érvényes nappali tagozatos diákigazolvánnyal igazolni tudja a hallgatói jogviszony meglétét,
- 62 éves kortól, fényképes, születési dátumot tartalmazó fényképes igazolvánnyal,
- családi jegy, ahol a kedvezmény mértéke a gyerekek számának függvényében változik
- délutáni jegy
- úszójegy
- csoportos kedvezmény (15 fő felett)

Ezen kívül 7 alkalomra szóló bérlet is vásárolható.

A fürdő napijegy árát összehasonlítva a versenytársakéval megállapítható, hogy a fürdő 2 900 forintos napijegye – leszámítva a hévízi Tófürdő belépőjét – magasabb, mint a versenytársaké.³³

Fürdő	Harkány	Tófürdő Hévíz	Zsóry Fürdő Mezőkövesd	Termálfürdő Bogács	Bizovác Aquapolis
Napijegy ára	2 900	4 500	1 700	1 600	30 kuna (1 200 forint)

38. táblázat: A Harkányi Gyógy- és Strandfürdő versenytársainak napijegy árai
 Forrás: A fürdők weboldalai alapján saját szerkesztés, 2016

A Harkányi Gyógy- és Strandfürdő önálló gazdálkodási egység a vizsgált időszakban (2010-2014). A gazdálkodási adatokból megállapítható, hogy a fürdő összes bevétele meghaladta az összes kiadásokat 2011-2014 között, 2010-ben a fürdő gazdálkodása veszteséges volt.

Megnevezés	2010. év	2011. év	2012. év	2013. év	2014. év
Éves nettó árbevétel vagy adóalapba beszámított bevétel (Ft)	956 750 000	905 331 000	926 208 000	884 927 000	921 660 000
Adózás előtti eredmény vagy jövedelem, illetve veszteség	-66 749 000	13 698 000	45 676 000	1 355 000	38 251 000
Saját tőke vagy vállalkozói adóalap	788 790 000	802 488 000	846 290 000	847 113 000	883 255 000
Mérlegfőösszeg (Ft)	2 432 975 000	2 372 816 000	2 232 682 000	2 113 391 000	2 002 182 000
Általános statisztikai állományi létszám (fő) (az előző 12 havi KSH létszámmeljelentésben vagy munkaügyi nyilvántartásban szereplő teljes munkaidős létszám számtani átlaga, törtszám esetén lefelé kerekítve) (fő)	195	182	161	155	153

39. táblázat: A Harkányi Gyógy- és Strandfürdő bevételei és kiadásai
 Forrás: Harkányi Gyógy- és Strandfürdő adatai alapján saját szerkesztés, 2016

³² A Strandfürdő belépőjéhez 1 300 forintért vásárolható kiegészítő belépő a Gyógyfürdőbe. Így a kombinált jegy ára 2 900 forint, ami megegyezik a Gyógyfürdő belépőjének az árával. Így ezt az árat tekintem napijegynek, ami az összehasonlítás alapját képezi.

³³ A napijegy képezi a fürdők esetében a kedvezmények alapját, illetve az tartalmazza az alapszolgáltatások körét, így alkalmas lehet az összehasonlításra. Nyilván a fürdők szolgáltatási köre és a kereslet jelentős mértékben meghatározza a napijegy árát.

6.1.1.9. Versenytárselemzés

A Harkányi Gyógy- és Strandfürdő nemzetközi és országos jelentősége megkérdőjelezhetetlen. Ugyanakkor az elmúlt évek fürdőfejlesztéseinek köszönhetően erős konkurenciával kell számolnia mind regionális, mind országos, mind nemzetközi viszonylatban.

A térségben is számos fürdő található (Barcs, Csokonyavisonta, Dombóvár-Gunaras, Igal, Kaposvár, Marcali, Nagyatád, Sellye, Siklós, Sikonda, Babócsa, Bóly, Buzsák, Csurgó, Hidas, Magyarhertelend, Nagybjom, Simontornya, Szekszárd, Szentlőrinc, Szigetvár, Tamási, Tarany, Tengelic, Újpetre) melyek között több olyan is van (Siklós, Szigetvár, Sikonda, Orfű, Magyarhertelend, Igal, Gunaras, Nagyatád, Kaposvár, Barcs, Tamási), amely szolgáltatási színvonala és kínálati struktúrája alapján a harkányi fürdő versenytársának számít, de ebben az esetben a versenytárselemzést azokra a fürdőkre szűkítettük le, amelyek gyógyvize a kénes vizek csoportjába tartozik, így a gyógyvíz indikációi alapján számítanak versenytársnak.

Magyarországon: Harkány, Balf, Hévíz, Mezőkövesd, Parád, Budapest, Bogács, Egerszalók.

Franciaországban: Aix les Baines, Bareges, Eaux Chaudes.

Horvátország: Bizovac, Varasdfürdő

Ausztria: Baden bei Wien

Szlovákia: Pöstyén, Trenčské Teplice

Románia: Herkulesfürdő³⁴

A felsoroltak közül az elemzést a közép-európai fürdőkre korlátoztuk, azok közül is azokra, melyek releváns módon jelentenek konkurenciát a harkányi fürdőnek. Ezért nem került be Budapest a versenytársak közé, hiszen a két település kínálati struktúrája és nagyságrendje szignifikáns mértékben eltérő.

Balf - Gyógyfürdő

A már rómaiak korában is alkalmazott magas kénhidrogén tartalmú gyógyvizet mozgásszervi panaszok gyógykezelésében elsősorban a Balfi Gyógyfürdőkórházban alkalmazzák. A Balfi Fürdőben a betegek rendelkezésre áll egy komplett Kneipp-féle vízgyógyászati részleg, wellness rész és gyógyvizes medence.

Hévíz - Tófürdő

Magyarország egyik legismertebb gyógyhelye. Különlegessége, amely világviszonylatban is egyedülállóvá teszi, a több ezer éves tőzegfenekű gyógytó, mely egész évben fürödhető. A tavat egy 38 méter mélyen fekvő forrásbarlang több, ásványi anyagokban gazdag, hideg és a meleg vizű forrásai táplálják. A gyógyvíz speciális összetételének és a tó medrét borító tőzegrétegnek köszönhetően a Hévízi Gyógytó hatása igen széleskörű felhasználást tesz lehetővé mind a megelőzés, mind a gyógyítás terén egyaránt. A komplex balneoterápia alapját képező gyógyiszap és gyógyvíz magában egyesíti a szénsavas, a kénes, a kalcium, magnézium, hidrogén karbonátos és enyhe radon emanációt tartalmazó gyógyvizek kedvező tulajdonságait.

Bogács – Bogácsi Thermálfürdő

---

³⁴ Bender Tamás: Balneoterápia és hidroterápia Budapest, 2014

A bogácsi fürdő – csakúgy mint sok más magyarországi termálfürdő – az olajkutatásoknak köszönheti a létét. A településen 1955-ben találtak termálvizet. Hivatalosan 2001-ben nyilvánították a termálvizet gyógyvízzé. A fürdő területén 9 medence – hat gyógyvizes, két gyermek-, egy úszómedence – várja a fürdőzőket. A bogácsi gyógyvíz ásványianyag-tartalma szerint kalcium magnézium hidrogén- karbonátos. Fő biológiai hatóanyaga alapján a kénes gyógyvizek csoportjába tartozik. A fizioterápiás kezeléseket – elsősorban mozgásszervi megbetegedések kezelésére – a Gyógycentrumban vehetik igénybe a betegek. A gyógykezeléseken kívül masszázsok, testkezelések és orvosi felügyelettel léböjtkúra áll a vendégek rendelkezésére.

Mezőkövesd – Zsóry Gyógy- és Strandfürdő

A Zsóry gyógyvíz kémiai hatását a jelentős kalcium, magnézium, klorid, hidrogénkarbonát és szulfidion tartalma határozza meg. Az összes oldott ásványi anyag tartalma 3,5 –3,89 g/l, mely magasan meghaladja az ásványvízzé nyilvánítás 1 g/literenkénti értékét. Az átlag 15,5 mg/l szulfidion tartalma a legmagasabb Magyarország összes kénes gyógyvizei között. A mezőkövesdi gyógyvizet jelenleg csak mozgásszervi panaszok, reumás megbetegedések, ízületi gyulladások, kopások, köszvény, izomreuma, idegzsába, illetve sérülések, törések utókezelése estén alkalmazzák. A javasolt gyógykezelések között nem szerepel a psoriasis és a nőgyógyászati problémák kezelése.

Parád

A Parádfürdői völgyet 1730-ban említették először gyógyhelyként. A közel kilenc kilométer hosszú Parádi-völgyben három, vegyi összetételét tekintve egymástól teljesen különböző gyógyforrás fakad. A völgy keleti nyílásánál a timsós-vasas vízforrást, a völgy nyugati végénél a csevice kénes savanyúvizét, Párád falutól délre a vasas savanyúvíz-forrást találjuk. A Parádi kénes gyógyvíz alkáli-hidrogénkarbonátos, kénes, természetes szénsavas, kalciumot is tartalmazó gyógyvíz (kéntartalma literenként 6-7 mg). A parádi völgy nyugati végén a Széchenyi-hegyből fakad a két „Csevice” forrás, mely „Parádi víz” néven kerül forgalomba palackozva. A másik fontos, főleg a gyógyászatban használt gyógyvíz a sós víz, vagyis a timsós-vasas fürdővíz, melyet már 1813 óta használják gyógyításra. A parádi víz vasas, kalcium-, magnézium-hidrogén-karbonátos, szulfátos, timsós gyógyvíz, melynek vas- és mangántartalma jelentős. Alkalmas nőgyógyászati folyamatok kedvező befolyásolására, kimerüléses állapotok kezelésére, ivókúra formájában pedig gyomor és bélrendszeri betegségek kezelésére. A parádi vizeket gyógyászati célra a Parádfürdői Kórházban alkalmazzák részben mozgásszervi, részben gastroenterológiai betegségek kezelésére. A timsós-vasas vizet szintén ugyanitt nőgyógyászati panaszok, elsősorban meddőség kezelésére használják.

Egerszalók

Az egerszalóki termálvizet az Egészségügyi Minisztérium 1992-ben minősítette gyógyvízzé. A víz összetétele alapján a kalcium-magnézium-hidrogénkarbonátos ásványvizek csoportjába sorolható, melynek kéntartalma is jelentős (3,5 mg). A gyógyvíz javallatai megegyeznek a kénes vizek javallataival. A 65-68 °C-os ásványi anyagokban igen gazdag gyógyvizet jelenleg a Saliris Resort hasznosítja, ám gyógyászati célokra nem alkalmazzák. A távlati tervekben viszont szerepel, ezért indokolt a versenytársak közötti szerepeltetése.

Baden bei Wien - Ausztria

A Bécestől alig 20 kilométer távolságra található fürdő kénes forrásait már a Római korban is ismerték és alkalmazták gyógyászati célokkal. Az itt található 14 forrás kénes vizét felhasználják fürdőkúra, iszappakolás és ivókúra formájában. A Römertherme fürdő

elsősorban élményfürdő, a kénes vízre épülő gyógykezeléseket a Badeni Gyógyászati Központban (Badener Kurzentrum) lehet igénybe venni. Ez utóbbiban főleg mozgásszervi megbetegedések kezelése és mozgásszervi rehabilitáció zajlik.

Pöstyén – Szlovákia

Pöstyén a legjelentősebb és legnagyobb szlovákiai gyógyhely, ahol elsősorban mozgásszervi megbetegedések gyógykezelését végzik. A 67 - 69°C-os források, melyek ásványianyagtartalma literenként közel 1500 mg, valamint a kénes iszap azok a természetes gyógytényezők, melyekre a pöstyéni komplex kúrák épülnek. Pöstyén fürdője több mint 60 különféle gyógykezeléssel várja a vendégeket. Egyéni és csoportos kezelések is szerepelnek a kínálatban, továbbá masszázs, szénsavas kezelések, fényterápia, elektroterápia, hőkezelés és speciális relaxációs kezelések gondoskodnak a vendégek kikapcsolódásáról, gyógyulásáról.

Trencsénteplíc – Szlovákia

Trencsénteplíc gyógyfürdője Szlovákia legrégebbi fürdői közé tartozik. Öt kénes forrásának, csodálatos környezetének köszönhetően az ország egyik leglátogatottabb fürdőjének számít. A gyógyforrás első írásos említése az 1247-es évből származik. A fürdő elsősorban a megelőzésre, mozgásszervi betegségek kezelésére specializálódott, több mint 80 féle különböző gyógykezelést kínál. A fürdő elsősorban mozgásszervi megbetegedések kezelésére és megelőzésére szakosodott, de műtétek után rehabilitációra, krónikus reumatikus panaszok, foglalkozási betegségek és pikkelysömör kezelésére is kínál komplex kúrákat.

Herkulesfürdő – Románia

Az itt levő forrásokat már a rómaiak is ismerték. Fürdőjét valószínűleg Traianus császár építtette, ásátásakor Herkules szobrok és fogadalmi táblák kerültek elő. Herkulesfürdő gyógyvizei reuma, foglalkozási- és női betegségek, emésztési zavarok, periférikus idegrendszeri, légző- és mozgásszervi megbetegedések gyógyítására alkalmasak. A gyógyvizek ivókúra formájában is nagyon hatásosak, főleg a tápcsatorna és az emésztőszervek megbetegedése, valamint vese- és hólyagbántalmak esetében. A fürdő és a gyógyhely jelenlegi infrastruktúrája nem jelent valódi versenytársat Harkánynak, de a jövőben nem lehet figyelmen kívül hagyni.

Bizovác - Horvátország

A Bizováci gyógyfürdő ásványvize Európa legmelegebb hipertermikus kénes vize. A Bizováci gyógyfürdő közel 21 000 négyzetméteren terül el. A fürdő területén működik egy 209 vendégágyat kínáló Termia nevű szálloda és a többfunkciós Aquapolis fürdőkomplexum is, ahol kilenc különböző nagyságú medence, valamint számos vízi attrakciót is felvonultató víziváros található. Az Aquapolisra csatlakozik rá a Termia hotel terén belül elhelyezkedő, régebbi termálfürdő két szabálytalan alakú medencéjével, melyek közül az egyik sima vízzel, a másik pedig gyógyvízzel van feltöltve. A gyógyvizet elsősorban mozgásszervi megbetegedések gyógyítására használják, de a hangsúlyt a fürdő az aktív pihenésre és a rekreációra helyezi.

Varasdfürdő - Horvátország

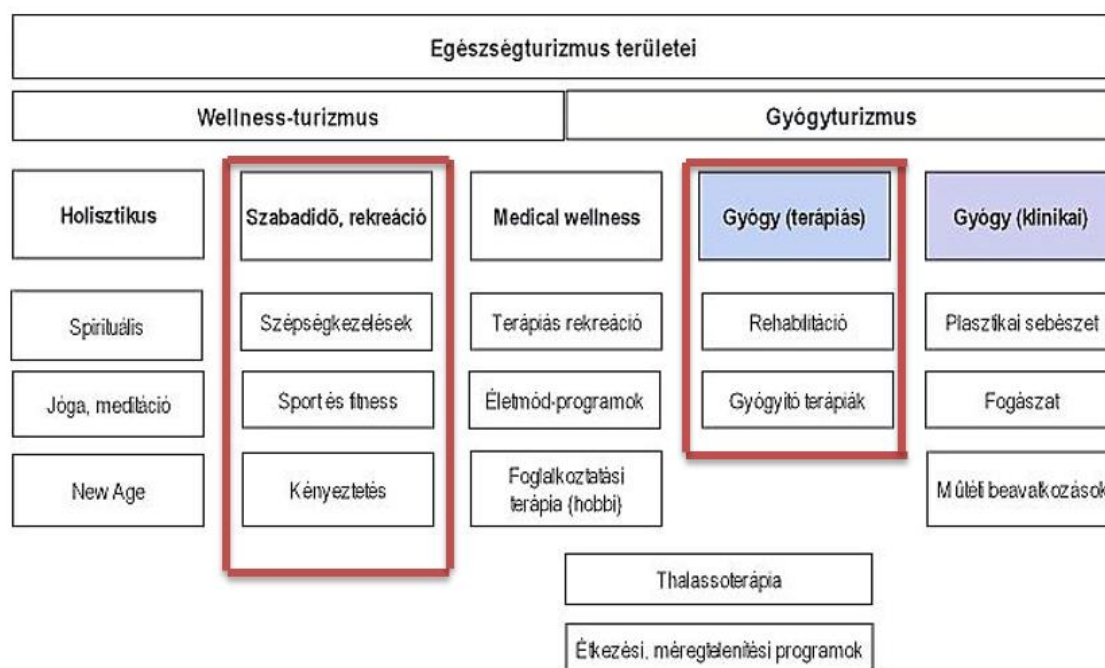
Varasdfürdő Horvátország legősibb fürdőhelye. Az 1800 méterről feltörő 57 fokos kénes vizét már a rómaiak is ismerték és használták, ekkor neve "*Aqua Iasae*" volt. Érdekességképpen érdemes megemlíteni, hogy Varasdfürdő testvérvárosa Pöstyén. A gyógykezelések nem a fürdőben, hanem a Rehabilitációs Intézetben vehetők igénybe.

6.1.2. Egyedi profil meghatározása

6.1.2.1. A fürdő egyedi adottsága és azokra épülő szolgáltatásai, ami megkülönbözteti a versenytársaitól

Harkány és térsége természetföldrajzi szempontból Baranya megye egyik alföldi jellegű területének része, domborzatát alföldi jellegűnek minősítik. Magyarország legdélebbi területeihez tartozik. A Mecsektől délre eső terület a domborzati hatás és a sugárzási viszonyoknak köszönhetően az ország legmelegebb területeihez tartozik. Éghajlatát tekintve karakteresen érvényesül a szubmediterrán jelleg és turisztikai szempontból kiemelten fontos, hogy az ország legnaposabb területei közé tartozik. A talaj termőképessége kiemelkedően jónak mondható, 60-70%-os. A talajképző kőzet általában löszös iszapos. A levegő minősége kiváló, köszönhetően annak, hogy az elmúlt 200 évben a városban és környékén nem folyt jelentős ipari tevékenység. A térség gazdag felszín alatti vizekben. Ebből is kiemelkednek a termál vizek, melyekben Baranya megye, így a Harkányi régió is az ország egyik leggazdagabb területe. A gazdag vízbázissal rendelkező területen kiemelendő a speciális kémiai összetétele miatt világ szinten egyedülálló harkányi gyógyvíz, mely jótékony hatását népi megfigyelések és hitelesített orvosi kutatások egyaránt alátámasztják. Ez a természeti kincs döntően meghatározta a város múltját gazdasági és kulturális értelemben is, és a benne rejlő lehetőségek jövőben.³⁵

A Harkányi Gyógy- és Strandfürdő az előző részekben bemutatott módon komplex egészségturisztikai szolgáltatást nyújt. A M. Smith és L. Puczkó által kidolgozott, az egészségturizmus területeit bemutató ábrán a pirossal lehatárolt területeken biztosít a fürdő szolgáltatásokat.

20. ábra: A Harkányi Gyógy- és Strandfürdő egészségturisztikai szolgáltatásainak lehatárolása

³⁵ Forrás:

http://www.harkanyturizmus.hu/sites/default/files/szakmai_oldalak/HTE_VersenykPozicMarkaStrat.pdf

Az ábra alapján jól látható, hogy a fürdő fókuszáltan határozta meg az egészségturisztikai szolgáltatásait, arra törekedve, hogy az egyes területeken belül komplex szolgáltatást biztosítson. A két kiemelt terület közül a gyógyturizmus a hangsúlyosabb, éppen a harkányi gyógyvíz különleges összetétele, és az erre épülő indikációk kapcsán. A gyógyvíz indikációi közül is hangsúlyos szerepet kap a psoriasis.

6.1.2.2. Célcsoportelemzés

A fürdő és a gyógyhely egyedi adottságai alapján a célcsoportok jól lehatárolhatóak.

Elsődleges célcsoportok:

- **Pikkelysömörben szenvedő betegek** - A psoriasis az egész világon ismert betegség, de gyakorisága változó. Európa lakosságának 2-3%-a szenved a psoriasis nevű bőrbetegségtől. Északon gyakoribb az előfordulása, hideg éghajlati övezetben akár a 7%-ot is elérheti. Előfordulása hazánkban 2 % -ra becsülhető. A nőket és férfiakat egyenlő mértékben betegíti meg. Megjelenhet minden életkorban, a születés után az emberi életkor legvégső határáig (www.psoriasis.hu). **A világon nagyon kevés olyan hely van, ahol olyan természetes gyógytényezők találhatók, amelyek segítségével a psoriasisban szenvedő betegek tünetmentesen. Ezek közé tartozik Harkány.** A psoriasis az életet nem veszélyezteti, ilyen értelemben nem súlyos betegség. Ugyanakkor egyike az életminőséget nagymértékben rontó bőrbetegségnek. Nehezítheti az interperszonális kapcsolatokat, társadalmi érvényesülést. Az életvitelt megdrágítja a költségigényes kezelés (www.psoriasis.hu). Mivel a betegség nem korfüggő, ezért korosztály szempontjából ez a gyerekektől a nyugdíjasokig mindenkit felölel, így a fürdő szolgáltatási struktúrájában és a gyógyhelyen attrakciók szempontjából ezt figyelembe kell venni. A családok nem szerepelnek önállóan az elsődleges célcsoportok között, de tekintettel arra, hogy a pikkelysömörös betegek kúrája 2-3 hét, többnyire kíséreléssel érkeznek, így a családok is a célcsoportok között szerepelnek.
- **A pikkelysömörös betegek ellátása a súlyos eseteknél a Harkányi Gyógyfürdőkórházban zajlik, de a gyógyfürdőnek – így a gyógyhelynek is fontos célcsoportjai a mozgásszervi betegségben szenvedők, illetve azok a pikkelysömörös betegek, akiknél nem a bőrtünet, hanem az ízületi probléma a domináns.** A pikkelysömörben szenvedő betegek mintegy 10%-ban a bőr- és /vagy körömpsoriasisához gyulladásos ízületi betegség is társulhat. Az ízületi gyulladás jóval gyakoribb a bőrérzékenység mellett körömpsoriasisban is szenvedő betegek esetében, mint akkor, ha csupán a bőrön van psoriasis, a körömökön nincsen. A gyulladásos ízületi betegség derékfájdalomban, hátfájásban, mellkasi fájdalom jelentkezésében, a kezek, a könyökök, vállak, csípők, térdek, bokák, lábízületek fájdalmában, duzzanatában mutatkozhat meg. Előfordulhat, hogy hőemelkedés, vagy láz kíséri, de leggyakrabban láztalan a páciens. Sokszor csak egy-egy ízület érintett, kezeken-lábakon olykor kolbász-szerűen megduzzadt ujjak képében, máskor jellegzetes lehet az, hogy csak a jobb, vagy csak a baloldali végtagon jelentkezik panasz, de egyszerre sok ízület betegsége is előfordulhat. Lehetséges, hogy a pikkelysömör jelentkezésével párhuzamosan, a bőrbetegség előtt (akár évekkal is), vagy a psoriasis kezdete után (akár évekkal is) lép fel az ízületi gyulladás (www.psoriasis.hu).
- **A nőgyógyászati megbetegedésben szenvedő nők** (meddőség különböző formái, kismencedei idült gyulladások, összenövések, endometriosis okozta panaszok, nőgyógyászati műtétek utáni állapotok, a változókori okozta rendellenességek,

vizelettartási zavarok (inkontinencia), a nemiszervek süllyedéses helyzeti rendellenességei (hüvelyfali süllyedések, sérvek), egyéb alhasi krónikus fájdalommal járó betegségek). Kimondottan a harkányi gyógyvíz meddőség esetén történő alkalmazását népszerűsíti a gyógyhely és a fürdő közös rendezvénye, a Harka hete. A nőgyógyászati betegségek kapcsán a gyógyfürdőt és a gyógyhelyet felkereső vendégek egy része kimondottan fiatal, aki a párjával együtt érkezik. A fürdőnek így olyan, elsősorban rekreációs wellness szolgáltatásokat is biztosítania kell, ami a fiatal párok tartózkodását teszi tartalmas és élményszerű üdüléssé. Mindez azért is döntő fontosságú, mert a meddőségi kezelés sikeréhez jelentős mértékben hozzájárulhat a stresszmentes környezet.

- A gyógyhely tradíciói és hangulata kapcsán fontos célcsoport az **55+ korosztály**. Európa fejlett országaiban a lakosság jelentős része már az 55+ korosztályba tartozik, a turizmus szempontjából is egyre fontosabb szegmens, melynek az igényeit Harkány és a fürdő megfelelő módon tudja kielégíteni.

Másodlagos célcsoportok:

- A másodlagos célcsoportok közé tartoznak a Harkányi Rehabilitációs Központban gyógykezelést igénybe vevő betegek, akik többnyire szintén hosszabb, 2-3 hetes kúrára érkeznek a gyógyhelyre. Ez alatt az idő alatt igénybe veszik a fürdő szolgáltatását is. Ide tartoznak az alábbi betegségekben szenvedők:
  - jelentős túlsúllyal rendelkező, elhízott betegek
  - kardiológiai betegek
  - psoriasis súlyos stádiumában szenvedő betegek
- Többgenerációs családok, akik hétvégére vagy hosszabb nyári pihenésre érkeznek Harkányba. Céljuk nem a gyógyulás, hanem a kikapcsolódás és az élményszerzés.
- Baráti társaságok, akik a családokhoz hasonló motivációval érkeznek.

Célpiacon:

- Elsődleges célpiacon:
  - Egyértelműen vezető szerepet tölt be a belföldi piac. A hazai vendégéjszakák száma Harkány kereskedelmi szálláshelyein 2014-ben duplája volt a külföldi vendégéjszakák számának, a belföldi vendégek száma pedig négyszerese volt a külföldi vendégek számának.
  - A külföldi küldőpiacok közül a TOP 5 sorrendje az alábbiak szerint alakult 2014-ben: Csehország, Németország, Oroszország, Szerbia, Lengyelország. Ezek közül is a Csehországból és Németországból érkező vendégek száma a meghatározó. A másik három piac jelentős lemaradással követi őket.
- Másodlagos célpiacon:
  - Ide sorolható Ausztria, mely jelenleg is Harkány hatodik legjelentősebb külföldi küldőpiaca, másrészt földrajzi közelsége miatt is jelentős tartalékokkal rendelkezik még.
  - A psoriasis előfordulásának területi egyenlőtlensége kapcsán, az északi országok (Finnország, Svédország, Lettország, Litvánia, Észtország) fontos küldőpiacai lehetnek Harkánynak és a fürdőnek.

6.1.3. A szükséges beavatkozások az egyedi profil megerősítéséhez

A fürdő további fejlesztése indokolt és szükségszerű, hogy a fürdő egyedi adottságára épülő szolgáltatások komplex módon tudják biztosítani a vendég célcsoportok igényeinek maximális kielégítését. Ehhez olyan infrastrukturális fejlesztést kell végrehajtani, amely lehetővé teszi a szolgáltatásfejlesztést és a minőségfejlesztést, hiszen ez utóbbi meghatározó versenytényezővé vált az egészségturizmusban.

A Harkányi Gyógyfürdő Zrt. a 2015-ös évtől számos fejlesztési forrást tudott lehívni, melyeknek köszönhetően már 2016-ban több fejlesztést is tervez a fürdő: gyógyászati fejlesztések, csúszdapark kialakítása, 2-es épület felújításának megindítása, öltözőszekrények beszerzése, szauna park létrehozása, fedett gyermekmedence kialakítása.

A termékfejlesztés is több szinten kell, hogy megtörténjen a következő időszakban:

- a szolgáltatások minőségének folyamatos fejlesztése és körének bővítése
- a kiszolgáló létesítmény fejlesztése
- a kiszolgáló személyzet, a munkatársak nyelv- és szaktudásának fejlesztése
- az értékesíthető ajándéktárgyak körének bővítése és megújítása

A fürdő 13,5 hektáros ősparkja minden évszakban, de nyilván különösen tavasztól ősziig jelentős mértékben növeli a vendégek komfortérzetét. A természetes és zöld tereket meg kell őrizni, építészeti szempontból egyrészt helyi sajátosságot, másrészt a pozicionálással is összhangban lévő megoldásokat kell választani. A fürdő programkínálatát fejleszteni szükséges, de olyan módon, hogy az összhangban van a település programstruktúrájával. A szolgáltatásfejlesztés kapcsán szintén figyelembe kell venni a megcélzott célcsoportok speciális igényeit, például hogy a kínálatban szerepeljenek dietetikus által javasolt ételek és italok, hiszen a megfelelő táplálkozás és diéta szintén jelentős mértékben hozzájárul az állapotjavulásukhoz.

A célcsoportok esetében a pszichés stressz a provokáló tényezők között előkelő helyet foglal el, így ezt a humán erőforrás fejlesztésekor figyelembe kell venni, akár a már meglévő dolgozók továbbképzése során, akár a humán erőforrás bővítésekor olyan szakembert alkalmazni, aki a betegség lelki tényezőjével is professzionális módon tud foglalkozni.

A humán erőforrás jelentősége a szolgáltató szférában kiemelkedő, hiszen a munkatársak azok akikkel a vendégek találkoznak, ők a cég arca. Fontos, hogy a kollégák kedvesek, udvariasak, jól képzettek, lojálisak és a szervezet céljai elérésében is motiváltak legyenek. Ha ezek a feltételek teljesülnek könnyebb az egyes szolgáltatások értékesítése is a belső kommunikáció fejlesztésével. A következő évben képzésekkel, új motivációs rendszer kialakításával kívánja a fürdő hatékonyabbá tenni az értékesítési folyamatokat, és növelni az elégedettséget, a lojalitást.

Ezekkel a fejlesztésekkel a fürdő megvalósítja a jól lehatárolt célcsoportok igényeinek komplex kiszolgálását, így nemzetközi szinten is versenyképes termék jön létre, ami éppen az egyedi adottságok kapcsán jól pozicionálható, a marketingkommunikáció erre építhető fel.

A marketingkommunikációt négy fókusz mentén szükséges felépíteni:

1. Imázs kommunikáció (gyógyvíz, szolgáltatások stb.)
2. Rendezvénykommunikáció (havi akciók, rendszeres események, kiemelt események)
3. Fejlesztésekkel kapcsolatos kommunikáció
4. Vállalati kommunikáció (CSR projektek, TAO, belső kommunikáció)

Az imázskommunikáció során az elsődleges cél a Harkányi Gyógy- és Strandfürdő megítélésének javítása, a látogatási kedv növelése. A kommunikáció fókuszában a víz egyedi

összetétele és gyógyhatása, az elérhető szolgáltatások sokszínűsége, a kiszolgáló személyzet szakmai hozzáértése áll. Kiemelt cél továbbá a harkányi gyógyvíz és fürdő Hungarikummá való minősíttetése, melynek eredménykommunikációja szintén ide tartozik.

6.2. 2. számú melléklet: SWOT analízis

Erősségek
<ul style="list-style-type: none"> • belföldi és határon túli vonatkozásban egyaránt ismert, történelmi gyógyhelyi státusz • hazai viszonylatban is kiemelkedő gyógyvíz • többretű gyógyintézményi háttér (fürdő, kórház, gyógyszálló) • a gyógykórház szakmai tevékenységének elismertsége • jó alapadottságok a gyógyhelyi jelleghez • Pécs és Villány közelsége • ivási célú, minősített ásványvíz van a gyógyhelyen • külföldi vendégek hosszú tartózkodási ideje
Gyengeségek
<ul style="list-style-type: none"> • a fürdő műszaki állapota, különösen a bejáratí létesítmény elavultsága • a fürdőben kevés attrakció • országos (gyógyhelyi) szinttől gyengébb és kevésbé sokrétű kereskedelmi szálláshely struktúra • Budapestről javult a megközelítés, de még így is igen hosszú az utazási idő: gépkocsi: nagy részben autópályán, ~2,5 óra utazás autóbusz: ~ 4 óra utazás • erős szezonális • nyelvismeret gyengesége • a fürdő kitáblázottsága
Lehetőségek
<ul style="list-style-type: none"> • egyes célcsoportok (pl. gyermekes családok) igényeinek fokozott kielégítése, valódi többgenerációs szolgáltatásokkal • folyamatos és tudatos termékfejlesztés az akcióterületeken (gyógyhelyi imázs erősítése) • a fejlesztés egyes elemei nagymértékben hozzájárulnak a környezeti állapot javulásához • helyi és régiós partneri kapcsolatok erősítése és bővítése • egyedi arculat és szolgáltatási kör kialakítás • a német küldőpiac tartalékainak visszaszerzése • partnerség kialakítása a siklósi fürdővel • partnerség erősítése Villánnal
Veszélyek
<ul style="list-style-type: none"> • a fürdő attrakcióinak megújulása elmarad • gazdaságpolitikai helyzet negatív hatásai • tovább fakuló hazai és nemzetközi ismertség / elismertség • vendégszám és vendégéjszakák számának stagnálása és csökkenése • erősödő verseny a Siklósi fürdővel • fokozódó versenyhelyzet kialakulása a régió mellett, az új, ill. erősödő alföldi és egri térség gyógy- és fürdőhelyeivel • a fejlesztések karbantartásának elmaradásával, vagy a látogatók nem megfelelő térbeli eloszlása miatt csökkenhet a helyiek és a vendégek komfortérzete, elégedettsége

Forrás: Saját szerkesztés, 2016

1. sz. melléklet

Harkány község gyógyhelyi, egyben védőterületi határai:

északon a 204 magassági ponttól kiindulva északnyugati irányban k.b. 200 m hosszban húzódik a pécs-harkányi közut mentén a közútból kelet felé kiágazó dűlőutig, innen keleti irányban részben a dűlő-uton haladva kb. 1.200 m hosszban a Tenkes-hegy oldalán lévő dűlő-utak találkozásáig, innen déli irányban fel a Tenkes-hely csucsát képező 408 magassági pontig, majd délnyugati irányban a pécs-harkányi közútból a 137. magassági ponttól Máriagyűd felé kiágazó közutig, azután e közuton délkeleti irányban a 114. magassági pont és innen déli irányban a 102. magassági ponton át a vizesárok mentén. Majd délkeleti irányban kanyarodik tovább az ároknak a harkány-siklósi vasutvonallal keresztezéséig, innen déli irányban a réten lévő gémeskutig, majd ismét délkeletnek fordulva a közel déli irányban bevágásban haladó vizesárokig, aztán a vizesárok mentén a harkány-siklósi közutig, majd dél felé a félkörívben haladó dűlőut mentén a 95. magassági pont mellett a 95. magassági ponttól délnyugat felé mintegy 250 m-re eső dűlőut találkozásáig, innen tovább az északkeleti irányban haladó, a dűlőut mentén a bevágásban lévő vizesárokig, majd a vizesárok mentén délkelet irányban a vizesároknak északi irányban töréséig, innen délnyugati irányban enyhe ívben a Lulűpusztáról keleti irányban haladó dűlőutig, déli irányban a Harkány déli erdőterületet délkeleti irányban átszelő dűlőutig. A dűlőutat kerestezve északnyugati irányban ívben kanyarodik az említett erdőterület szélén, végül kb. 300 m hosszban keresztezi az erdőt, az erdő szélén fekvő vizesárokig, azután előbb nyugati irányú ívben, majd északnyugati irányban halad Lajosházától keletre a Harkány-Drávaszabolcs-i utig, majd az uton délnyugati irányban tovább mintegy 600 m, ezután északnyugati irányban fordulva tovább északnyugati irányban halad a vasutat keresztezve a 95. magassági pontig, majd enyhe északkeleti irányban a vizesárok mentén, kb. 900 m hosszban, ezután északnak fordulva halad 900 m-t, majd északkelet felé fordul ívben a Harkány-terehegyi közutig. Innen előbb északi irányban haladva keresztezi a Harkánytól Terehegy felé haladó vasutvonalat, majd északkelet irányban ívben halad a vizesárokig. A vizesároktól északi irányban halad tovább 1.600 m hosszban az Ostoros-dűlőben vezető dűlőutig, majd enyhe délnyugati irányban a dűlőut mentén az Ostorosdűlőben lévő házakig. Innen előbb észak felé, majd északnyugat felé és ismét észak felé fordulva ivekkel éri el a határ. 253. magaslatti pontját, amelyből ívben északkeleti irányban a 233. magaslatti ponton át vezető dűlőut mentén haladva érkezik el a 204. magaslatti kiindulási pontig.

6.3. 3. számú melléklet: A harkányi gyógyhelyi, egyben a védőterületi határok

Forrás: VI/2. számú Törzskönyv a gyógyhelyekről és üdülőhelyekről 1. sz. melléklete

6.4. 4. számú melléklet Helyszínrajz a GINOP forrásból tervezett fő megvalósulási helyszín lehatárolásához

